

Prsten

udruga bosanskih Hrvata

Broj 4

Godina III.
Srpanj 2008.

Svečana dodjela stipendija u Sheratonu

Gospodarski forum u Zagrebu

Intervju s ministrom financija
Ivanom Šukerom

Reportaža iz Kreševa

Nećete htjeti vratiti auto

AMC rent a car POSLOVNICE: ZAGREB centar • ZAGREB, Zračna Luka Pleso • ZAGREB, Sesvetski Kraljevec
ZAGREB, Sesvete • VELIKA GORICA • PULA • RIJEKA • SPLIT, Zračna Luka

REZERVACIJSKI CENTAR: Sesvete, Ljudevita Posavskog 7a, tel: + 385 (0) 1 290 03 33, faks: + 385 (0) 1 290 03 06
e-mail: reservations@amcrentacar.hr, www.amcrentacar.hr

dr. sc. Zvonko Biljecki, dipl. ing. geod.

Poštovani čitatelji, dragi prijatelji!

Predstavljam Vam četvrti broj našeg časopisa u trenutku iznimno dinamičkih aktivnosti Udruge. Preustroj Udruge, izbor i imenovanje novog Upravnog odbora, ustroj i izbor Predsjedništva, imenovanje novog predsjednika i potpredsjednika te upravitelja Zaklade, početak rada trgovačkog društva PRSTEN grupa d.d., temeljne su pretpostavke za ispunjenje zahtjevnog programa i ciljeva koje smo si postavili za naredni dugogodišnji period, a koji će ozbiljno utjecati na budućnost Hrvata u Posavini i Srednjoj Bosni.

POBOLJŠATI UVJETE NAŠIM LJUDIMA KOJI ŽIVE NA TIM PROSTORIMA I OSIGURATI, SVIMA KOJI TO ŽELE, MOGUĆNOST POVRAKA NA RODNU GRUDU NAŠ JE - VAŽAN ZADATAK I OBVEZA. POTREBNI SU NAM NOVI ČLANOVI, PRAVNI SUBJEKTI I FIZIČKE OSOBE DA BISMO TAJ CILJ I OSTVARILI

Mi smo nepolitička i neprofitna Udruga, ali nećemo dozvoliti da nas, zbog političke pasivnosti, vode oni koji to ne zaslužuju i da odlučuju o nama naši dojučerašnji krvnici.

Zato su najveći prioriteti naše Udruge lokalni izbori u Bosni i Hercegovini, zakazani za 5. listopada ove godine. Svi Hrvati rođeni u Bosni i Hercegovini

imaju pravo glasa, bez obzira imaju li osobnu iskaznicu, CIPS.

Oni koji nemaju osobnu iskaznicu na izbore se moraju prijaviti najkasnije do 22. srpnja 2008. godine, a oni koji ju imaju do 21. kolovoza 2008. godine.

Program Udruge i opstanak - povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu možemo ostvariti samo ako glasamo 5. listopada i na taj način osiguramo mogućnost da utječemo na svoju budućnost. Ovo je povijesni trenutak, ali i velika odgovornost svakoga od nas. Ne izaći na izbore znači odreći se svog podrijetla i prepustiti sudbinu svih Hrvata u ruke onih koji su nam nanijeli najveću bol.

Gospodarski projekti u Posavini i Srednjoj Bosni su gotovo jednako bitan čimbenik opstajanja.

Poboljšati uvjete našim ljudima koji žive na tim prostorima i osigurati, svima koji to žele, mogućnost povratka na rodnu grudu naš je - važan zadatak i obveza. Potrebni su nam novi članovi, pravni subjekti i fizičke osobe da bismo taj cilj i ostvarili. Forum mladih, s kojim se počelo prije mjesec dana, daje odlične rezultate u okupljanju i stvaranju nove snage Udruge, te njene svijetle budućnosti.

Definirali smo našu viziju, misiju i vrijednosti koje su, uz gore navedene prioritete i program naša vodilja, budućnost i smisao postojanja.

*S poštovanjem,
predsjednik UBH Prsten
dr. sc. Zvonko Biljecki, dipl. ing. geod.*

impresum

IZDAVAČ

Udruga bosanskih Hrvata
"Prsten"
Marina Držića 6/III
10 000 Zagreb
prsten@udruga-prsten.hr
www.udruga-prsten.hr

ZA IZDAVAČA

predsjednik UBH "Prsten",
dr. sc. Zvonko Biljecki, dipl. ing. geod.

IZDAVAČKO VIJEĆE

Bruno Ilkić, predsjednik
Juro Martinović
Pavo Zubak
dr. sc. Tomislav Dubravac
mr. sc. Mijo Marić

GLAVNA UREDNICA

Ivana Kolovrat
ivana.kolovrat@ams.hr

ZAMJENICA GL. UREDNICE

Lana Milovanović
lana@udruga-prsten.hr

GRAFIČKI UREDNIK

Alan Baričević

STRUČNI I VANJSKI SURADNICI:

prof. dr. sc. Ivan Lovrinović
Tadija Leutar
Meri Jerković
Ivo Aščić
fra Valerije Stipičić

LEKTOR

Ksenija Hristov

REALIZACIJA ČASOPISA "PRSTEN" I GRAFIČKA OBRADA

AMS nakladništvo d.o.o
Vijenac F. Gotovca 10, Zagreb

TISAK:

Vjesnik d.d.

ISSN:

1846-338X

UVODNIK 3**INTERVJU**

Predsjednik UBH "Prsten" dr. sc. Zvonko Biljecki:
Voljeti ljude, svoj posao, činiti dobro, poklanjati,
davati 5

GOSPODARSKI BLOK

Gospodarski forum u Zagrebu 10
Hrvatska agencija za razvoj 14
Forum u Orašju 16
Prsten - GRUPA i gospodarske aktivnosti 17

ZDRAVLJE I SOCIJALNA SKRB 18**EKOLOGIJA**

Ekološka promišljanja - život u skladu s prirodom ... 20
Ekocid ili progres 24

INTERVJU

Ministar financija Ivan Šuker: Sustav jednokratne
pomoći pojedinačnim projektima 25

FOTO VIJESTI

Forum mladih: Na mladima svijet ostaje 29
Svečana dodjela stipendija u Sheratonu 30
Zajedno za izgradnju studentskog doma 31

INFORMACIJE

Izmjene statuta 32
Edukacija za Ring 32

POPIS NOVIH DUŽNOSNIKA 33**STATUT** 34**KRONOLOGIJA DOGAĐAJA** 36**ZAKLADA "PRSTEN"**

Povećanje broja stipendija 37

ČISTOG SRCA 40**POZIV NA IZBORE** 41**LJUDI, DOGAĐAJI, POVODI** 42**PODRUŽNICE UBH "Prsten"** 45**KULTURA**

Ljubav, humanost i dobrota Gertrude Munitić 48

REPORTAŽA

Susret gospodarstvenika u Kreševu 52

NARODNA TRADICIJA

Tramošnica 55

PORTRET SPORTAŠA

Mladen Petrić: Vatrene idu daleko 58

PSIHOLOŠKA POMOĆ

Kako međusobno razgovaramo 61

PREDSTAVLJANJE TVRTKE

Zovko GRUPA d.o.o. 62

PISMA ČITATELJA 64**STARE IGRE**

Piriz - igra naših djedova 65

26

58

10

14

48

29

VIVAX osvježite raspoloženje COOL

m san
GRUPA

www.vivax.com

10010 Buzin, Buzinski prilaz 10, tel.: ++385 (0) 1/ 36 54 900, fax: 01/36 54 905, www.msan.hr

Predsjednik UBH "Prsten" dr. sc. Zvonko Biljecki, dipl. ing. geod.

Voljeti ljude, svoj posao, činiti dobro, poklanjati, davati... Ima li išta bolje i ljepše?

Donedavni upravitelj Zaklade "Prsten" dr. sc. Zvonko Biljecki novi je predsjednik Udruge. Članovi Skupštine UBH "Prsten", upoznati s višegodišnjim angažmanom gospodina Biljeckog, jednoglasno su i sa zadovoljstvom prihvatili njegovo imenovanje

RAZGOVARALA: Ivana Kolovrat

FOTO: Saša Lišjak

Vrijedni članovi Udruge bosanskih Hrvata "Prsten" vole istaknuti kako je okupljanje i organiziranje počelo "ljudikanjem", neobaveznim druženjem uz dobro jelo i smijeh. Sjećanja na rodni kraj, šargiju, tradicijske običaje uz koje su odrasli dosegla su vrhunac u rezimiranju sadašnjeg trenutka - visoku nezaposlenost radno sposobnog stanovništva, teški povratnički život, mlade ljude koje po završetku školovanja čeka dugogodišnje traženje prvog radnog mjesta. Udruga bosanskih Hrvata "Prsten" osnovana je 9. listopada 2005. godine. Tada je skupina intelektualaca i poduzetnika podrijetlom iz Bosanske Posavine i Srednje Bosne napravila značajan iskorak i rezolutno započela s izgrađivanjem ustrojstva Udruge, objedinjavanjem znanja, ideja i kapitala u konstruktivnu sinergiju. Vrijedno se radilo proteklih godina. Na II. redovnoj izbornoj Skupštini, održanoj 30. ožujka 2008. godine u hotelu Antunović, izabrani su

KRATKA BIOGRAFIJA:

dr. sc. Zvonko Biljecki, dipl. ing. geo.

Rođen je 15. listopada 1960. u Derventi. Geodetski fakultet završio je u Zagrebu, poslijediplomski studij također u Zagrebu, a specijalizaciju u Švicarskoj. Doktorski studij završio je u Beču na Tehničkom Sveučilištu, a doktorat tehničkih znanosti na Institutu fotogrametrije i geoinformatike u Beču.

Posao: direktor i vlasnik Geofoto grupe

Društveni i strukovni rad:

predsjednik ISPRS-a Hrvatske

član Rotary kluba Zagreb Kaptol

predsjednik Karate Kluba Tempo

Članovi Predsjedništva UBH "Prsten": prof. dr. sc. Ivan Lovrinović, Marjan Biškić, mr. Mijo Marić, dr. sc. Tomislav Dubravac, dr. sc. Zvonko Biljecki, mr. sc. Vjekoslav Jeleč, Bruno Iljkić, dr. sc. Pavo Barišić (nedostaje odvjetnik Juro Martinović)

novi predsjednik UBH "Prsten" dr. sc. Zvonko Biljecki i zamjenik predsjednika dr. Vjekoslav Jeleč, te članovi Upravnog odbora UBH "Prsten".

Na nedavno održanoj II. izbornoj Skupštini izabrani ste za novog predsjednika UBH "Prsten" gdje ste svojim emocionalnim govorom, zajedno s gospodinom Vjekoslavom Jelečem, dvoranu Tomislav u hotelu Antunović ispunili ponosom, uzbuđenjem i suzama. Kakvi su Vaši još svježiji dojmovi o Skupštini?

Već i činjenica da je Skupštini prisustvovalo više od 150 članova naše Udruge govori dovoljno o odgovornosti, identifikaciji, zajedništvu i očekivanjima koja se postavljaju pred našu Udrugu. Emocije su glavni pokretač Udruge! I prirodno je, ono što ste jako dobro primijetili, da se je na Skupštini stvorio veliki emotivni naboj. To vam je kao da sretnete bivšu ljubav koju nikada niste preboljeli... Tu je pred vama i odjedanput imate buru osjećaja.

Isprepliće vam se nekoliko intenzivnih osjećaja: trema, uzbuđenje, zadovoljstvo i tuga! I onda shvatite da je vrijeme tako malo napravilo. Mi svoju Bosnu volimo i naše podrijetlo i sve ono što je vezano za Nju. A to su nezaboravno djetinjstvo, korijeni, velika prijateljstva, dobrota,

otvorenost, ponos, veličina u jednostavnosti, hrabrost, spremnost na pomoć u nevolji, poštenje i mnogo toga drugog što čini vrijednosti bosanskog Hrvata.

Što je za Vas Udruga "Prsten"? Čini se da je velika većina članova u Udrugu ušla srcem, a potom su počeli realno gledati na prepreke i rješavati probleme? Mijenjali ste imidž "Bosanca u Hrvatskoj", od nepismenog radnika do prezentacije vrhunskih menadžera u hrvatskom biznisu.

Udruga "Prsten" je moja druga obitelj i dom. Mogućnost da učinim nešto društveno korisno i da pomognem onima kojima je ta pomoć najpotrebnija. Isto tako želja nam je da vratimo smiješak našim napaćenim i zaboravljenim ljudima s područja Posavine i Srednje Bosne kroz stipendiranje studenata i učenika, provođenje gospodarskih projekata, humanitarno djelovanje, okupljanja, socijalne programe te one vezane za zdravlje, sport i kulturu.

Da, u Udrugu smo većinom ušli sa srcem i tako je ostalo do danas. Kao što je rečeno, to je naš najveći pokretač. Pa tko ima veće srce od Bosanca?!

Upravo ta poznata srčanost je naša najveća vrlina pa nije ni čudo da smo u svemu čega se prihvatimo najbolji. Od zi-

dara, trgovca, keramičara do vrhunskih kirurga, poduzetnika i znanstvenika. Jedino, nismo dobri političari... Jer smo, u svom velikom ponosu često bili skloni omalovažavati najbolje među nama. One koji bi nas trebali voditi smo podcjenjivali i nismo im dali priliku da se bore za nas, nego su to činili krivi i nekvalitetni ljudi bez osobina lidera. Ali i to se mijenja, jer smo postali svjesni da bez zajedništva, na koje su nas drugi natjerali, nema opstanka Hrvata u BiH.

Udruga je do sada puno napravila na promjeni percepcije Bosanca u Hrvatskoj. Do jučer su nas doživljavali kao najamne radnike, priprostog karaktera i ponašanja. Nepravda, koju smo ispravili i promijenili u to da nas se uvažava više nego ikada, kao najuspješnije poduzetnike, znanstvenike i poštene ljude...

Možete li nam ukratko rezimirati i prokomentirati rad Udruge do sada? Kako ste Vi i članovi Udruge zadovoljni dosadašnjim radom? Naime, u rekordnom vremenu ste realizirali fantastične projekte: osnivanje Zaklade, podjela prvih stipendija, utemeljenje Prsten - GRUPE d.o.o. donacije...

Udruga je u prošle dvije godine završila tri velika projekta: osnovala Zakladu PRSTEN, koja trenutačno stipendira 33

UDRUGA
"PRSTEN" JE
MOJA DRUGA
OBITELJ I DOM.
MOGUĆNOST
DA UČINIM
NEŠTO
DRUŠTVENO
KORISNO I DA
POMOGNEM
ONIMA KOJIMA
JE TA POMOĆ
NAJPOTREBNIJA

Promocija UBH
"Prsten" na Forumu
mladih

studenata i učenika; izradila i uspostavila informacijski sustav RING, kojim se povezujemo, promičemo i unapređujemo naš rad te pokrenula časopis PRSTEN, kao bitan informativno-komunikacijski medij.

Stvaranje članstva i humanitarni rad bile su dnevne aktivnosti Udruge. Osnovano je trgovačko društvo Prsten - GRUPA i ono sada kreće sa svojim aktivnostima. Početak je u svemu najteži, ali smo ukupno gledajući, zadovoljni ostvarenim.

Na kakve probleme nailazite u svom djelovanju? S obzirom na svoj sastav pravnih i fizičkih osoba, vođenje Udruge izgleda nalik vođenju jedne velike korporacije? Kako biste Vi opisali posao pred Vama?

Problema u djelovanju nema. Naprotiv! Sve ide odlično, samo treba raditi mnogo i sa srcem. Naravno da je to kompleksan i zahtjevan posao, koji često sliči na vođenje velike tvrtke ili čak političke stranke, pa i više, jer se tu miješaju različiti oblici djelovanja od poduzetništva, lobiranja, humanitarnog rada, promidžbe, športa, kulture, zdravstva i dr.

Posao koji me čeka je velik jer su ciljevi i ambicije impozantne, a takve i trebaju biti. Moram najviše raditi na decentralizaciji Udruge, od davanja većih ovlasti i slobode podružnicama do stvaranja radnih timova i uključivanja u program svih članova Upravnog Odbora Udruge i svih članova koji su spremni raditi. Najveći dio aktivnosti će se odnositi na povećanje broja članova, rad na terenu, kreiranje i izvođenje gospodarskih programa, povećavanje broja stipendista i zakladnika, humanitarne i socijalne aktivnosti, te povezivanje s drugim udrugama bosanskih Hrvata.

Što je potrebno mijenjati u sadašnjem radu Udruge, a koje su stvari dobre i treba ih zadržati?

Značajne promjene su već napravljene na zadnjoj Skupštini, a to su: preustroj Udruge (formiranje devetočlanog Predsjedništva izrazito operativnog karaktera, ukidanje povjerenstava...) i izbor u upošljavanje profesionalnog tajnika Udruge. Treba mijenjati odnos prema regrutiranju novih članova Udruge i povećanju broja zakladnika, te odnos prema Vladi RH i lokalnim upravama, kao i prema načinu promidžbe kroz medije. Svakako treba zadržati dosadašnji način rada koji se odnosi na socijalne, kulturne, humanitarne i aktivnosti vezane za širenje ideja i vrijednosti Udruge Prsten.

U Udruzi "Prsten" ste vrlo aktivni i djelujete na važnim funkcijama od samog osnutka. Uspjehu i imidžu udruge pridonijeli ste kroz stvaranje softverskog sustava RING u suradnji s tvrtkom IN 2. Kako ste zadovoljni dosadašnjom iskoristivosti ovog sustava? Je li RING zaživio ili još čeka svoje vrijeme?

Upravo smo, kroz radionice, završili obuku jednog broja korisnika, a radionice idu i dalje pa očekujemo značajnije buduće korištenje informacijskog sustava od onoga do sada. RING zaživljava i to je značajna poveznica bez koje se ne mogu provesti programske aktivnosti.

Jedna od glavnih stavki u djelovanju Udruge je posebna briga i obaveza prema školovanju djece. Stoga je osnovana Zaklada "Prsten" koja je u istoj godini podijelila prve stipendije. Do preuzimanja nove funkcije bili ste na čelu zaklade. Jeste li ostavili smjernice za daljnji rad Zaklade?

PROGRAM I CILJEVI

Izložite nam, za članove i one koji to još nisu, Vaš program vođenja Udruge? Što planirate u Vašem mandatu započeti i realizirati?

Više je prioriteta programskih aktivnosti koje sam pripremio i koje su najbitnije za prvi dio mog mandata:

1. Maksimalan angažman na promociji, poticanju, organizaciji i provođenju predstojećih lokalnih izbora u BiH zakazanih za 5. listopada 2008. Bez prijave, do 22. srpnja, i glasanja, (može i dopisno i nije potrebna osobna karta BiH), neće biti ni Hrvata u BiH niti ćemo mi kao Udruga moći ozbiljno provoditi aktivnosti ukoliko ove izbore svi ne shvatimo dovoljno ozbiljno. Zadnji je trenutak i povijesni moment za spas.
2. Povećanje broja članova Udruge drugi je prioritet. Kreiranje novih podružnica diljem Hrvatske, privlačenjem mladih, jasnom definicijom što se dobiva članstvom i koja su naša očekivanja je osnovna programska aktivnost koju smo intenzivno pokrenuli.
3. Zaklada PRSTEN, povećanje broja stipendista sa sadašnjih 33 na 100 je cilj i naša obveza. Postojeći zakladnici i stvaranje novih su naš imperativ.
4. TD Prsten GRUPA, pokretanje kvalitetnih projekata u BiH i Hrvatskoj za gospodarski razvoj i stvaranje radnih mjesta naš je prioritetni cilj.
5. Povezivanje s Vladom RH i intenziviranje zajedničkih aktivnosti su važan programski cilj.
6. Decentralizacija aktivnosti i davanje velikih ovlasti lokalnim jedinicama Udruge (podružnicama i ograncima) je također važna programska aktivnost.
7. Sinhronizirani rad sa Crkvom u BiH, drugim udrugama i institucijama te umrežavanje, uz cilj da PRSTEN postane krovna i centralna organizacija su važna misija i programska aktivnost.

POSLOVNI I HUMANITARNI SVIJET ZA MENE SU NEODVOJIVI. MOJA ŽIVOTNA MISIJA JE ČINITI DOBRO I ZA TO NE OČEKIVATI VELIKU NAGRADU JER DOBRO SE UVIJEK VRATI NEČIM JOŠ BOLJIM, JEDINO AKO GA NE OČEKUJETE I TRAŽITE

I dalje sam u UO Zaklade čiji je predsjednik Pavo Zubak i zamjenik sam upravitelja Zaklade Mije Marića. Zajednički smo izradili i usvojili program rada za 2008. godinu.

Gospodine Biljecki, u poslovnom svijetu Vaše je ime sinonim međunarodnog ugleda i uspjeha. Na čelu ste svjetski uspješne i poznate tvrtke Geofoto d.o.o. koja se bavi aerofotogrametrijskim snimanjem, digitalnom fotogrametrijom, katastarskim izmjerama, izradom topografskih i katastarskih baza podataka, dizajnom i kreiranjem geoinformatičkih sustava i rješenja te digitalnom kartografijom. Za svoj rad tvrtka je nagrađena brojnim međunarodnim priznanjima. Kako koordinirate svoja dva svijeta: poslovni i humanitarni?

Ta dva svijeta su za mene neodvojiva! Moja životna misija je činiti dobro i za to ne očekivati veliku nagradu jer dobro će se uvijek vratiti nečim još boljim, jedino ako ga ne očekujete i tražite. Kako u poslu tako i u humanosti. Voljeti ljude, svoj posao, činiti dobro, pokla-

njati, davati... Ima li išta bolje i ljepše?

Otkrijte nam za kraj, kako Vaša obitelj podnosi ritam Vaših obveza? Što Vam govore ukućani?

Kada sam s obitelji dajem se maksimalno, a kada nisam u stalnom smo kontaktu i

činimo sve da što manje gubimo. A što mi govore?! Boje se za moje zdravlje...

Koji je najbolji savjet koji ste dobili u životu i od koga?

Da se ne bavim politikom! To mi je savjetovao moj otac.

Prvi sastanak
Upravnog od-
bora poslije Izborne
skupštine

RIVA 94 d.o.o.

Drenovačka broj 3, 10 000 Zagreb
Osoba za kontakt : Vlado Ravlić
broj tel. : 098 282 074
fax : 01 3094122
mail : riva94@zg.t-com.hr

Djelatnosti

- kamenarski radovi, dobava i montaža svih vrsta kamena
- gradnja i prodaja stanova i apartmana na moru

Gospodarski forum u Zagrebu

U petak 14. ožujka 2008. Hrvatski je Caritas, u suradnji s Udrugom bosanskih Hrvata "Prsten", organizirao Gospodarski Forum "Mogućnost razvoja i poticanja gospodarstva u Bosni i Hercegovini" u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu u Zagrebu. Cilj foruma je stvaranje uvjeta opstanka i povratka Hrvata u Bosnu i Hercegovinu umrežavanjem svih relevantnih društvenih i gospodarskih čimbenika radi što učinkovitije pomoći i potpore

PIŠE: Ivana Kolovrat

Uvodnom dijelu Forum-a sudionicima su se obratili kardinali Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski i predsjednik Biskupske konferencije BiH te predsjednik Caritasa BK BiH, potom mons. Marin Srakić biskup đakovački i srijemski i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije te mons. Josip Mrzljak, biskup varaždinski i predsjednik HC-a.

U ime predsjednika Republike Hrvatske prisutnima se obratio dr. sc. Vladimir Lončarević, a u ime predsjednika Vlade RH ministar financija Ivan Šuker. Prisutne su pozdravili i dr. sc. Dragan Primorac, ministar znanosti, obrazovanja i športa Vlade RH, zagrebački gradonačelnik Milan Bandić te Bruno Iljkić, predsjednik Gospodarskog sektora UBH "Prsten".

Gospodarski forum organiziran je u dva dijela, a vodio ga je voditelj i novinar Branimir Bilić koji je u svoju emisiju "Lice nacije" ugostio aktere Gospodarskog foruma dr. sc. Franju Topića, predsjednika HKD "Napredak", prof. dr. sc. Ivana Lovrinovića s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i gospodina Brunu Iljkića, predsjedni-

ka Povjerenstva za gospodarstvo UBH "Prsten".

U prvom dijelu mr. sc. Ivan Milovčić, ravnatelj HC-a prezentirao je rezultate prošlogodišnje akcije u kojoj je financirano 37 projekata iz područja socijalne zaštite, edukacije i razvoja malih obiteljskih gospodarstava u BiH.

Iz dosadašnjih foruma sa ciljem konkretnije podrške i praćenja razvojnih i humanitarnih projekata u BiH proizišla je ideja, koja je sadržana u zaključcima foruma, o osnivanju mješovitog povjerenstva i osnivanja razvojne agencije. Kako bi se povećala

Ministar znanosti, obrazovanja i športa Dragan Primorac

Zagrebački gradonačelnik Milan Bandić i ministar vanjskih poslova Gordan Jandroković pozorno prate Gospodarski forum

Ministar financija Ivan Šuker i zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić

DOSADAŠNJA SINERGIJSKA SURADNJA UBH "PRSTEN", CARITASA I CRKVE

Gospodarski forum u Zagrebu (ožujak 2007.)

Gospodarski forum „mogućnosti razvoja i poticanja gospodarstva BiH“ je, zahvaljujući uloženom trudu i umreživanju kroz održane forume, dao iznimne rezultate. Odaziv priznatih znanstvenika i poduzetnika, najviših predstavnika Crkve i Vlada je bio više nego impresivan. Formulirani zaključci čija je svrha pomoć Hrvatima u inozemstvu, prvenstveno Hrvatima u BiH, upućeni Vladi RH i načelno prihvaćeni, temelj su kvalitetne pomoći bosanskim Hrvatima.

Gospodarski forum u Sarajevu (prosinac 2007.)

Na Gospodarskom forumu održanom 3. prosinca 2007. u Vrhbosanskoj katoličkoj bogosloviji, susreli su se predsjednik Caritasa BK BiH kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski mons. Bosiljko Rajić s društveno angažiranim poduzetnicima iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Na ovaj način, Crkva koja se uvijek zalaže za siromašne, zauzela se i za one koji razvijaju gospodarstvo imaju na umu opće dobro. Na kraju sastanka potpisane su zajedničke izjave upućene Vladi i institucijama RH o potrebi stvaranja programa HBOR-a za investiranje i razvoj područja gdje žive Hrvati izvan RH, te institucijama BiH o potrebi stvaranja povoljnih programa u ugroženim područjima.

**Najava - Gosp. forum u Sarajevu
19. rujna 2008.**

Temeljem dosadašnjih dobrih rezultata suradnja putem Gospodarskih foruma nastavlja se 19. rujna 2008. u Sarajevu. Ovim putem, pozivamo sve zainteresirane poduzetnike, znanstvenike i ostale koji žele pridonijeti ostvarenju cilja - poboljšanju ekonomskog i socijalnog stanja Hrvata u BiH.

kvaliteta suradnje i umreženost sudionika u prijedlogu za osnivanje mješovitog povjerenstva i razvojne agencije govorili su prof. dr. sc. Ivan Lovrinović s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Ivan Tolj iz Styrie International.

Drugi dio Foruma posvećen je temi razvoja malog i srednjeg poduzetništva u BiH.

Zaključci foruma: razvojna agencija, mediji, istraživanja

Forum je ishodio tri zaključka:

1. Vladi Republike Hrvatske predlaže se osnivanje Hrvatske agencije za razvoj i pomoć u inozemstvu (HARPI) ili na engleskom "CROATIAID", koja bi

sustavno i transparentno usmjeravala pomoć od strane Republike Hrvatske prema: Bosni i Hercegovini, drugim susjednim zemljama gdje žive Hrvati, kao i drugim (siromašnim) zemljama gdje Hrvatska želi poticati razvoj, kao primjerice na afričkom kontinentu.

2. Sredstva za obrt, malo i srednje poduzetništvo te druga djelovanja u Bosni i Hercegovini trebala bi se odobravati u Hrvatskoj na temelju znanstveno-stručnih i strateških procjena budućih učinaka svake investicije i djelovanja. Traže se sredstva od hrvatske Vlade za projekt istraživanja potreba.

3. Od hrvatske Vlade traže se financijska sredstva za jamstveni fond

**Poduzetnik
Bruno Iljkić, član
Predsjedništva UBH
"Prsten"**

Kardinali Josip
Bozanić i Vinko
Puljić

koji bi Caritas Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine ostvario u jednoj poslovnoj banci za mikro-kreditni program pomoći razvoju obrta, malog i srednjeg poduzetništva.

Prva točka o razvojnoj agenciji temeljena je na međunarodnom iskustvu i na sustavan način bi pomagala i podržala Hrvate u BiH, te poslovne i kulturalne interese. Druga točka predstavlja sustavni strateški pristup prema potrebama Hrvata u BiH. Hrvatska mora imati makro i mikro sliku o socijalnoj, političkoj i gospodarskoj situaciji na terenu i plan kako strateški djelovati u budućnosti. Poslije Foruma, predsjednik BK BiH uzoriti kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski sastao se s hrvatskim premijerom Ivom Sanaderom kako bi dogovorili stvaranje mješovitog povjerenstva iz redova članova Vlade RH te Caritasu BiH i RH i Udruge "Prsten" u interesu hrvatskog naroda i Crkve u BiH kao i hrvatske države općenito. Zaključci Foruma su načelno prihvaćeni, te je premijer Sanader imenovao osobu u Vladi koja će preispitati načine realizacije i sudjelovati u postupcima ostvarenja sadržaja zahtjeva.

Naime, Prsten u narednom periodu, u suradnji s Caritasom BiH i RH, Institutom "Ivo Pilar" i Vladom RH organizira tri nivoa suradnje:

Nadbiskup vrhbosanski, uzoriti kardinal Vinko Puljić

- osnivanje radne skupine u sastavu gospodin Bruno Iljkić (UBH "Prsten"), fra Božo Blažević (Banja Luka) i mr. sc. Vice Batarelo (zamjenik ravnatelja Caritasu, Zagreb) uz stručne savjete Ceriza, koja će izvoditi temeljna mikro istraživanja na području BiH;

- osnivanje radnog povjerenstva s jedne strane organizacijskog odbora Gospodarskih foruma te predloženog operativnog člana ispred Vlade RH za uklanjanje pravnih barijera poduzetničkom razvoju od čega je jedan od prvih projekata osnivanje Razvojne agencije;

- izrada makro studije koju sljedeće dvije godine izrađuje Institut "Ivo Pilar".

KONKRETNA POMOĆ VLADE RH DO SADA

Ministar vanjskih poslova RH Gordan Jandroković izložio je djelovanje Vlade RH koja je najveći institucionalni donator povratka i obnove u BiH uopće.

Od 2002. godine izdvajaju se sredstva za financiranje zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH čiji je primarni cilj završetak nove zgrade Kliničke bolnice Mostar, kao i Županijske bolnice Orašje. U razdoblju od 2002. do 2007. godine u navedene projekte ukupno se uložilo 85 milijuna kuna. Vlada RH donijela je, također, odluku o izdvajanju za izgradnju kampusa Sveučilišta u Mostaru u iznosu od 360 milijuna kuna. Hrvatska pruža pomoć u procesu povratka Hrvata u BiH. Razvojna pomoć pruža se programima donacije građevinskog materijala za obnovu kuća hrvatskih povratnika u BiH, kojim je obuhvaćeno 2500 obitelji, a manji dio isporuka preostao je za 2008. godinu. Program se u potpunosti financira iz hrvatskog proračuna, a za njegovu izvedbu je do sada izdvojeno 132 milijuna kuna.

Vlada RH financirala je i dva značajna infrastrukturna projekta u BiH i to lokalne ceste Slatina-Ponjevići-Kondžilo i Guča Gora-Pokrajčići. Dodjeljuju se i jednokratna financijska sredstva po pojedinim projektima, uglavnom institucijama katoličke crkve u BiH, ne samo za svrhu obnove i izgradnje vjerskih objekata, već i za socijalne i obrazovne projekte. Posljednjim raspisanim natječajem Vlade RH dodijeljeno je više od 25 milijuna kuna za oko 200 projekata u svrhu kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i vjerskih institucija Hrvata u BiH. Program financiranja projekata Vlade RH za Hrvate u BiH te program o stipendiranju hrvatskih učenika i studenata iz BiH prošle godine bio je izuzetan. Iz djelokruga kulture prihvaćeno je 470 ponuda u ukupnoj vrijednosti od 15 milijuna kuna, iz djelokruga obrazovanja prihvaćeno je 187 ponuda u ukupnoj vrijednosti od 11 milijuna kuna, dok je iz djelokruga zdravstva prihvaćeno 29 ponuda s ukupnom vrijednosti od 15 milijuna kuna. Za kraj izlaganja, ministar vanjskih poslova Gordan Jandroković, istaknuo je kako se kroz europeizaciju BiH štiti interes Hrvata u BiH, ali i interes RH kroz prijateljsku i stabilnu BiH.

Udobnost počinje od poda...

NEW MOMENT

LJUBLJANA

ZAGREB

ORAŠJE

TEŠANJ

TUZLA

SARAJEVO

SOLIN

HR

www.megakop.hr

info@megakop.hr

● **ZAGREB** | F. Andrašeca 8 | T +385 1 3096 350 | F +385 1 3096 346

● **SOLIN** | Hektorovićevo 38 | T +385 21 260 916 | F +385 21 260 918

BiH

www.megakop.ba

megakop@tel.net.ba (Orasje)

megakop_tz@tel.net.ba (Tuzla)

megakop@bih.net.ba (Sarajevo)

● **ORAŠJE** | Il. ulica b.b. | T +387 31 714 214 | F +387 31 714 219

● **TUZLA** | Magistralni put 23, Husino | T/F +387 35 802 645

● **TEŠANJ** | Marin Han | T +387 32 652 786 | F +387 32 655 529

● **SARAJEVO** | Dž. Bjedica 216 | T +387 33 459 703 | F +387 33 459 704

SL

www.megakopparket.com

info@megakop.si

● **LJUBLJANA** | Koprška 92a | T +386 1 2420 120 | F +386 1 2420 128

Sve na dohvat ruke!

Najveći izbor parketa, egzotičnih parketa, laminata i drvenih sustava za terase od visoko kvalitetnog drva izrađenih po najvišim svjetskim standardima pronaći ćete u našim salonima tu kod vas...

MegaKOP
parketni centar

HRVATSKA agencija za razvoj

Na Gospodarskom forumu održanom 14. ožujka 2008. godine zapaženo je zanimljivo i važno izlaganje o razvojnoj agenciji koje čini osnovu za djelovanje gospodarskog programa UBH "Prsten" pa ga ovim putem želimo predstaviti većem broju članova i prijatelja Udruge. Ideja je dobila punu potporu Udruge, Caritasa, mnogih znanstvenika i političara

PIŠE: prof. dr. sc. Ivan Lovrinović,
EKONOMSKI FAKULTET U ZAGREBU

Vizija agencije i primjeri iz svijeta

Hrvatska agencija za razvoj bi trebala biti institucija koja bi imala stratešku ulogu u razvoju prije svega malog i srednjeg poduzetništva, humanitarnim akcijama i promociji hrvatskog gospodarstva, u dijelovima svijeta gdje žive Hrvati. Agencija će biti posebno fokusirana na BiH jer tamo živi najveći broj Hrvata izvan Hrvatske. Time bi se zaustavio trend ekonomske emigracije i ljudima omogućio ostanak na svojim ognjištima. Povećanje zaposlenosti, osnivanje novih i restrukturiranje postojećih tvrtki, stručno obrazovanje, gospodarsko povezivanje i širenje kulture poduzetništva - glavni su ciljevi ovog projekta. To

je strateški interes RH i značajan doprinos političkoj stabilizaciji i razvoju gospodarstva i društva u BiH. Ovakve agencije već dugu niz godina svoje postojanje opravdavaju u brojnim zemljama u kojima je njihova uloga od važnog interesa za državu osnivačicu. Ideja je razrađena na temelju modela koji funkcioniraju u Njemačkoj - "GTZ DeutscheGesellschaftfürTechnischeZusammenarbeit" (osnovana 1975. g.), Americi - "USAID", Irskoj - "IrishAid", Austriji - "AustrianDevelopmentAgency" i Poljskoj - "PolishCenterforInternationalAid".

Specifičnosti Agencije

Agenciju osniva država po posebnom zakonu uz odobrenje Sabora, a bila bi pod ingerencijom Vlade RH. Izvješće o radu podnosilo bi se na temelju revizije jednom godišnje Saboru RH.

Agencija bi jasno definirala prioritete svog djelovanja u geografskom i funkcionalnom smislu. U određenim zemljama imala bi svoje partnerske tvrtke preko kojih bi realizirala zacrtane projekte. Djelovala bi kao neprofitna institucija.

Agencija bi imala cilj odobravati bespovratna novčana sredstva tvrtkama ili pojedincima, što je svojevrsna humanitarna aktivnost.

Sredstva za obrt, malo i srednje poduzetništvo bi se trebala odobravati na temelju znanstveno-stručnih procjena budućih učinaka svake investicije. Poseban naglasak je na ulaganju u stručno obrazovanje za potrebe gospodarstva.

Izvori sredstava Agencije

- Državni proračun
RH - dominantan

Prof. dr. sc. Ivan Lovrinović na Gospodarskom forumu održanom 14. ožujka 2008.

HEMA HRVATSKE AGENCIJE ZA RAZVOJ:

- Donacije poduzeća i pojedinaca
 - Sredstva iz fondova EU i inozemne donacije
 - Dio ostvarene zarade iz uspješnih projekata Agencije
 - Povoljna sredstva HBOR-a preko hrvatskih poduzeća koja bi ulagala u BiH (zajednički projekti)
- U što ulagati?

Brojne su mogućnosti i načini ulaganja, a ovdje ćemo navesti samo neke. U klastere npr. drvoprerađivački klasteri u BiH mogu se povezati s istim u RH, u kupnju dionica tvrtki u procesu privatizacije, u obrazovanje. Nadalje u obiteljske farme, voćarstvo i ekološku poljoprivredu.

Ulagati se može i u osnivanje novih obrtničkih radnji, malih turističkih objekata, u seoski turizam, ribogojilišta, obiteljske farme, novu tehnologiju te infrastrukturu.

Osim povoljnih kredita, RH bi mogla

davati jamstva za određene zajedničke projekte u kojima bi zajednički sudjelovale i tvrtke iz Hrvatske. Jamstva su posebno važna zbog smanjenja sistemskog rizika, prije svega političkog. Mikrokrediti su posebno pogodan i prihvatljiv model koji je u Aziji dao izvrsne rezultate. Mali iznosi, mali rizici, a tim putem se dolazi do ideja i selekcije najboljih projekata iz kojih poslije mogu nastati značajne tvrtke. Posebno bi bili važni zajednički projekti hrvatskih tvrtki koje su ionako najvažniji trgovački partneri BiH. Kroz zajedničke projekte iskorištavaju se sinergijski učinci, smanjuje rizik, koriste postojeći distribucijski kanali, značajno smanjuju troškovi financiranja, transferira znanje i tehnologija itd. Osnivanje agencije za razvoj učinilo bi transparentnijim trošenje novca iz proračuna RH i stvorilo veće povjerenje. Umrežavanje gos-

podarskih subjekata kroz agencije je suštinski važno. Međutim, potrebno je prethodno snimanje gospodarske situacije u pojedinim sredinama i prijedlog mogućih poteza. Agencija bi zasigurno pozitivno utjecala na jačanje gospodarske suradnje između RH i BiH.

Svojim projektima utjecala bi na smanjenje nezaposlenosti i podizanje konkurentnosti BiH na višu razinu.

Forum u Orašju

PIŠE: Ivana Kolovrat

Sa ciljem detaljnijeg upoznavanja okolnosti i potreba područja BiH održan je sastanak s predstavnicima vlasti Županije Posavske i njene tri općine, 7. ožujka 2008. u Orašju. Domaćin i organizator skupa bio je županijski ministar industrije, energetike i prostornog uređenja Josip Vidović.

Gospodarske potrebe

Poduzetnici su se u velikom broju odazvali sastanku i izložili potrebe i potencijale posavskog kraja kao što je ekološka proizvodnja hrane, bogatstvo područja termalnom vodom, izgradnja farmi krava, otvaranje poduzetničkih zona. Joso Marković, Mad d.o.o. predložio je projekt gradnje hladnjače za posavske povrtlare. Marko

Damjanović, Posavina Koka d.o.o., zatražio je pomoć u premošćivanju birokratskih barijera koje sprječavaju realiziranje zajedničkih agroprekograničnih projekata. Juro Zečević, Ratar d.o.o., istaknuo je potrebu za edukacijom i seminarima zainteresiranom stanovništvu.

Što može Prsten - GRUPA napraviti?

Marko Pipunić, dopredsjednik osječke podružnice UBH „Prsten“ i predsjednik NO Prsten - GRUPE, objasnio je na koji će način TD Prsten - GRUPA stati iza poduzetnika. Poduzetnici bi trebali izaći s jasnim stavom i idejom, a ukoliko se taj projekt prepozna kao dobar i obećavajući, TD Prsten - GRUPA rješava logistiku, izradu elaborata, pomoć kod dobivanja kredita, lobiranje u vladi RH...

ZAKLJUČCI SA SASTANKA:

Ad.1. Poduzetnici trebaju izaći s jasnim projektom, ukoliko se ocijeni pozitivno, Udruga će ga podržati i pomoći pri realizaciji istog.

Ad.2. Ministarstvo industrije, energetike i prostornog uređenja ŽP i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ŽP biti će veza između Udruge „Prsten“ i poduzetnika. Znači, za svako konkretno pitanje javiti se u resorno Ministarstvo, koje će potom kontaktirati Udrugu.

Ad.3. Nominirati ljude iz Županije Posavske za obuku pri izradi prostornih planova poduzetničke zone.

Ad.4. Za idući sastanak dovesti tim stručnjaka za različita područja koji bi radili u grupama na edukaciji i pomoći u prevazilaženju problema.

HBOR - KAKO DO KREDITA?

Potrebno je:

- izraditi poslovni plan ili investicijsku studiju koja dokazuje ekonomsku opravdanost ulaganja;
- HBOR kreditira do 70 posto predračunske vrijednosti investicije;
- po zaprimanju zahtjeva HBOR ocjenjuje projekt i bonitet poduzetnika temeljem financijskih izvješća i donosi odluku;
- osiguranje urednog povratka kredita - garancija HAMAG-a do 50 posto glavnice kredita i ostatak drugi prihvatljivi instrumenti osiguranja;
- način podnošenja zahtjeva - izravno u HBOR ili putem poslovne banke poduzetnika (ovisno o kojem kreditnom programu se radi).

BEZ JAMSTVA NEMA NI KREDITA

Jedan od brojnih problema ulaganja u BiH je i nemogućnost izdavanja jamstva Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) za poduzetničke projekte i ulaganja hrvatskih tvrtki. U okviru propisane djelatnosti HAMAG obavlja aktivnost izdavanja jamstava za poduzetničke kredite. Jedan od uvjeta je da kreditor i poduzetnik imaju registrirano sjedište (za poduzetnike, moguće i prebivalište) u RH. Ukoliko se radi o ulaganju hrvatskih poduzetnika u BiH, oni u tom slučaju moraju registrirati i sjedište u BiH te u tom slučaju ne udovoljavaju uvjetima iz postojećih jamstvenih programa. U službenom dopisu, predsjednik Uprave HAMAG Tomislav Kovačević, spremno je ponudio cjeloviti know-how iz djelokruga Agencije.

Predstavnici Prstena
na sastanku kod
načelnika Općine
Orašje Đure Topića

OSNIVANJE INSTITUTA "IVO PILAR" U BIH

Slijedom najave o osnivanju Instituta "Ivo Pilar" u BiH, u prvom broju časopisa Prsten, 29. svibnja 2008. godine održan je sastanak ravnatelja Instituta "Ivo Pilar" dr. Vlade Šakića, načelnika Općine Orašje Đure Topića, predstavnika Udruge Prsten Brune Iljića i ministra prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Posavske Marijana Živkovića. Svi sudionici sastanka su se složili oko važnosti i značaja osnivanja znanstveno-istraživačke institucije poput Ive Pilara za društveni, kulturni, socijalni, ukratko cjelokupni život Hrvata u BiH. Iz tog razloga su izražene težnje i nada prisutnih o osnivanju instituta čiji se uspjesi temelje na znanstvenom, stručnom, interdisciplinarnom i tržišnom istraživanju, organiziranju međunarodnih i domaćih znanstvenih događanja, predavanjima na visokoškolskim ustanovama od strane vrhunskih znanstvenika, stručnjaka za petnaestak različitih područja društvenih i humanističkih znanosti.

GOSPODARSKI PROJEKTI ISPRED RAZLIČITIH POLITIČKIH GLEDIŠTA

Od prije dvije godine, kad je Udruga "Prsten" počela svoje aktivnosti u Orašju, naš kontakt i koordinator aktivnosti je Pejo Damjanović, istaknuti član HDZ-a 1990., s kojim smo otvorili naša moguća područja djelovanja, a koja su danas u procesima. 7. ožujka 2008. ostvarili smo prvi službeni susret s aktualnom vlašću u Županiji Posavskoj s gospodarskim forumom te sastancima s gradonačelnikom Orašja Đurom Topićem i resornim ministrima, koji su članovi HDZ-a BiH. Za nas u Prstenu je od izuzetne važnosti ostvarena suradnja s oba HDZ-a, kao dviju vodećih stranaka u Županiji Posavskoj i BiH. S obzirom da je "Prsten" nepolitička udruga i koheziona sila zbog višeg interesa prihvaćeno je načelo da su gospodarski razvoj županije i gospodarski projekti, koji su u tijeku, ispred različitih političkih gledišta.

Gospodin Pejo
Damjanović

Prsten - GRUPA i gospodarske aktivnosti

Prsten - GRUPA d.o.o., registrirano je trgovačko društvo, a okuplja 60-ak poduzetnika s temeljnim kapitalom od 3.700.000,00 kuna čija je namjera razvijati projekte u BiH

PIŠE: Bruno Iljkić

U periodu od prethodnog broja našeg glasila do sada dogodile su se strukturalne promjene u organizaciji Udruge, te novi izbor vodstva. Promjene izglasane na izbornoj skupštini Udruge odrazile su se, globalno gledano, na gospodarski sektor na dva načina. U organizacijskom pogledu, gospodarski sektor je sada organiziran kroz dva člana predsjedništva, dr. Ivu Lovrinovića i poduzetnika Brunu Iljkića, koji su zaduženi za gospodarstvo i gospodarske strategije.

Formiranjem sedmeročlanog Predsjedništva Udruge formalno su ukinuta povjerenstva, dok je Povjerenstvo za gospodarstvo ostalo postojati kao neformalno tijelo. Ono će kao i do sada biti izvoriste ideja, savjetodavno tijelo članovima Predsjedništva, odakle će članovi Predsjedništva zaduženi za gospodarstvo i gospodarske strategije odabrati svoje najuže suradnike i timove. Druga dimenzija promjena u gospodarskom sektoru je ta što je za drugog člana Predsjedništva zaduženog za gospodarske strategije izabran stručnjak iz područja ekonomske znanosti, naš istaknuti član dr. prof. Ivo Lovrinović. Do sada smo u bivšem Povjerenstvu za gospodarstvo imali isključivo poduzetnike.

Naglašavam taj novi spoj znanosti i poduzetništva, novu, ali iznimno važnu kvalitetu na svim razinama naše Udruge. Kao primjere bih istaknuo, osim nas u gospodarskom sektoru, našeg predsjednika dr. Zvonka Biljeckog, poduzetnika te potpredsjednika Udruge dr. Vjekoslava Jeleća, neurokirurga. Zatim, u vodstvu naše Zaklade je ravnatelj mr. sc. Mijo Marić, psiholog, a predsjednik Upravnog odbora Zaklade je poduzetnik Pavo Zubak itd.

Predstavници HAMAG-a i HBOR-a rado sudjeluju u kreiranju gospodarskih projekata UBH "Prsten"

Takva sinergija znanosti i poduzetništva, izostala u hrvatskom društvu, je normalna u razvijenim državama i mi u Prstenu smo joj širom otvorili vrata.

Stoga, veliki napredak Udruge Prsten učinjen je u tome što smo dosadašnju polučenu kadrovsku kvalitetu iz svih segmenata naše populacije ravnomjerno rasporedili i učvrstili u novu organizacijsku shemu. To su bile aktivnosti gospodarskog sektora Udruge u periodu od proteklog broja, a što će biti aktivnosti u budućnosti do sljedećeg broja, slijedi kronološkim redom.

Gospodarski forumi su jedan od stalnih projekata Udruge Prsten, a organiziraju se na dvije razine. Prva su forumi na državnoj razini u RH i BiH koji se održavaju naizmjenično svakih šest mjeseci u suradnji s Crkvom i Caritasom RH i BiH.

Cilj gospodarskih foruma je uvođenje i povezivanje društvenih i gospodarskih i političkih čimbenika iz BiH i RH u misiju opstanka i povratka Hrvata u BiH.

Do sada su održana tri foruma na državnim razinama, dva u Zagrebu i jedan u Sarajevu, a slijedi i forum u Sarajevu 19. 09. 2008. u 10,00 h u dvorani Josip Štadler u sarajevskoj bogosloviji. Forumi daju iznimne

rezultate, na njima sudjeluju najviši predstavnici Crkve, Vlada, te najugledniji znanstvenici i poduzetnici, a održavat će se sljedeće tri godine.

Osim nacionalnih organiziramo i lokalne forume. Tako su održani forumi u Županiji Posavskoj, Vitezu i Kreševu. Kroz gospodarske forume smo uputili naše prijedloge Vladi RH, ostvarili suradnju s HBOR-om i HAMAG-om te ostalim institucijama s kojima nam je neophodna suradnja u našim aktivnostima.

Gospodarski forumi su posebna tema gospodarskog bloka našeg časopisa gdje se možete detaljnije informirati o radu foruma.

Naš novi projekt je baza podataka u sustavu RING koji omogućava formiranje baze podataka s gospodarskim, demografskim, kulturološkim, socijalnim obilježjima i potencijalima BiH. Udruga Prsten prikuplja i formira bazu podataka u suradnji sa Crkvom i Caritasom BiH i HR te znanstvenim institutom "Ivo Pilar". Tom bazom podataka sustav Ring postaje temelj gospodarskih, društvenih i kulturnih istraživanja i strategija. Istraživački timovi su, na našim prostorima u BiH, pokrenuli četiri pilot projekta o kojima će biti više in-

formacija u sljedećem periodu. Kao rezultat ove suradnje i tijekom projekta stvaranja baze podataka, s Općinom Orašje je načelno dogovoreno osnivanje podružnice Instituta "Ivo Pilar". Suradnju gospodarskog sektora udruge Prsten te Instituta "Ivo Pilar" ističemo kao još jedan primjer sinergije znanosti i poduzetništva.

Trgovačko društvo "Prsten-GRUPA" je registrirano. Ured je formiran, a u postupku je zapošljavanje profesionalnih djelatnika koji će raditi na prihvatu i razradi studija ostvarivosti za one projekte koje Nadzorni i Upravni odbor ocijene kao prihvatljive. Gospodarski forumi i istraživanja za bazu podataka koja se formira u sustavu RING su ukazali na uska grla u gospodarstvu Bosanske Posavine i Srednje Bosne, te su studije za neke od tih projekata u tijeku.

Prsten - GRUPA je omogućila da se naše djelovanje u gospodarskom dijelu transformira iz volonterskog u profesionalno. To će rezultirati većom učinkovitošću i konkretnim projektima na terenu, što su svi s nestrpljenjem očekivali.

Pozivamo i Vas ako imate gospodarske projekte koji po Vama imaju izgleda za uspjeh da ih u obliku kratke predstudije pošaljete na adresu Prsten - GRUPE i na taj način ih nominirate za razmatranje o ulasku u krug onih za koje će biti izrađena detaljna studija ostvarivosti te implementacija na terenu. Forum mladih je, uz našu Zakladu, događaj koji nas je sve nadahnuo novom energijom. Mi koji smo stvarali Udrugu, doživjeli smo Forum mladih kao naknadu za naš dosadašnji rad. Toli ki broj mladih prekrasnih ljudi, koji su nam se pridružili u tako kratkom vremenu, su budućnost Udruge. Naš zadatak je omogućiti uključivanje te mladosti u fazi njihovog školovanja u gospodarski život naših gospodarskih subjekata, čuti njihove želje i ideje te ostvariti trajni spoj u cilju zajedničke budućnosti.

Za zdravlje i djecu

U proteklom periodu članovi podružnica UBH "Prsten" u Slavonskom Brodu i Osijeku te Derventi imali su bogat raspored humanitarnih akcija i donacija

PRSTEN

Od subote 5. travnja opća bolnica "dr. Josip Benčević" u Slavonskom Brodu prva je i za sada jedina hrvatska bolnica u kojoj će se primjenjivati najnoviji zahvat liječenja površinskog tumora mokraćnog mjehura tzv. duotermija. U ime UBH "Prsten" Odjelu za urološke bolesti aparat za primjenu nove metode donirao je Marko Pipunić, član Nadzornog odbora Udruge uz nazočnost dr. Peje Samardžića, predsjednika podružnice Prsten u Slavonskom Brodu i dr. Vjekoslava Jeleča, sadašnjeg potpredsjednika Udruge Prsten. Duotermija je presudna za zdravlje osoba kod kojih je dijagnosticiran karcinom ove vrste, a sa 90-postotnom sigurnošću se tumor mokraćnog mjehura neće vratiti ukoliko je duotermijska terapija pravilno primijenjena.

U Osijeku

Dana 15. travnja 2008. u prostorijama ravnateljstva Kliničke bolnice u Osijeku, obavljena je primopredaja uređaja "Baterijski dermatom" i "Mesh-graft dermatoma" za potrebe Klinike za kirurgiju, odjela za plastično-rekonstruktivnu kirurgiju koje je donirala podružnica UBH "Prsten" iz Osijeka. Uređaji će pomoći lakšem i bržem uzimanju slobodnih kožnih autotransplantata. Primopredaji uređaja su u ime UBH "Prsten" nazočili prof. dr. sc. Drago Šubarić i Marko Pipunić, dipl. ing., a u ime ravnateljstva ravnatelj KB Osijek dr. sc. Željko Vranješ, dr. med.

Donacije u derventskom kraju

U subotu 17. ožujka predstavnici udruge "Prsten" iz Zagreba, koji se zalažu za bolje uvjete života Hrvata povratnika u Bosnu i Hercegovinu, a sinovi su ove naše grude, posjetili su peteročlanu obitelj Viktora Barana u Gornjem Delaku, te tom prigodom darovali veliki televizor, kako bi tim gestom bar malo uljepšali svakodnevicu ove obitelji, te jedan DVD uređaj za bolesnu Ivu Šošić, čime će joj sigurno skratiti duge dane bolesti i bar na trenutak skrenuli pažnju od teških trenutaka koje proživljava.

Računalo osnovnoškolcima u Tramošnici

Prošle godine, 3. rujna, otpočela je s radom još jedna nova školska godina. Osam učenika, polaznika od prvog do četvrtog razreda, dočekala je nova učiteljica Dajana Kesić. U novooslobođenoj školi s novim školskim materijalima, ponovo su se čuli radosni uzvici naših tramošničkih đaka. No, kod jedne naše prvašice pojavila se u očima i pokoja suza. Ove godine je troje prvačića, dvije djevojčice i hrabri dječak Matej. Na

PROSLAVA SV. MARKA NA PLEHANU

Oko tri tisuće vjernika okupilo se na Plehanu u nedjelju, 27. travnja da proslave blagdan Sv. Marka, zaštitnika župe. Smotru folkloru, poslije mise otvorio je zagrebački gradonačelnik Milan Bandić. U programu je nastupilo tridesetak folklornih skupina iz raznih krajeva BiH, Hrvatske i Europe, a organizator smotre bio je Zavičajni klub "Plehan" iz Zagreba. Na zajedničkom ručku ugledni gosti obećali su financijsku pomoć za izgradnju crkve, a ministar financija RH Ivan Šuker obećao je i asfaltiranje ceste od glavne prometnice do Plehana. Misno slavlje predvodio je fra Ivan Nuić, profesor na Teologiji u Visokom, a propovijedao je domaći gvardijan fra Mirko Filipović.

žalost, jedna učenica koja je trebala upisati sada drugi razred, otišla je sa svojim roditeljima trbukom za kruhom u svijet gdje će im biti omogućeno makar ono elementarno za život.

Članovi udruge Prsten u suradnji s HKD Napredak-Zagreb za Božić su školi donirali računalo i učilice, a za Uskrs kupili kosilicu za održavanje školskog okoliša.

PREMIJER SANADER KUM CRKVI SV. JURJA

Pred oko tisuću Dervencana i prijatelja Dervente kardinal Vinko Puljić održao je svetu misu na svetkovini Sv. Jurja. Kardinal je pozvao na opstanak i glasno zadržavanje prava na Posavinu.

Na proslavi Sv. Jurja u Derventi bila je i osobna izaslanica hrvatskog premijera Ive Sanadera Katarina Fuček. Hrvatska Vlada financira obnovu u ratu razrušene derventske crkve Sv. Jurja, a hrvatski premijer je njezin kum. Iako je zbog poslovnih obaveza bio odsutan, tom je prilikom predsjednik UBH "Prsten" svojoj matičnoj crkvi donirao zvono za zvonik.

Ravnatelj Caritasa dr. sc. Miljenko Ančić upoznao je članove UO podružnice "Prsten" iz Slavonskog Broda o pokretanju nekoliko projekata koji za cilj imaju otvaranje novih radnih mjesta i zapošljavanje, prije svega, povratnika

PRSTEN

Potpredsjednik "Prstena" podružnice u Slavonskom Brodu Franjo Zrakić, Manda Golemović, Mijo Opačak i Ante Kozina posjetili su 13. svibnja 2008. godine Biskupski ordinarijat i Caritas Banjalučke biskupije.

Tom prilikom posjetili su farmu muznih krava "Livač" u Laktašima koja je počela s radom 2003. godine. Danas na farmi ima 240 grla, dnevno se proizvede 1700 litara mlijeka, što zadovoljava standarde i kriterije EU. Na farmi je zaposleno 9 djelatnika. Planovi za naredno razdoblje, kako je izvijestio predstavnik mr. sc. Draženko Budimir, su povećanje muznih krava na 300 komada, proizvodnja kvalitetnog sira i bio dizela. Ovom farmom Caritas je pružio pozitivan primjer kako se i u teškim uvjetima mogu pokrenuti određene aktivnosti sa ciljem zapošljavanja povratnika. Ravnatelj Caritasa dr. Miljenko Ančić pokazao je izaslanstvu Caritasove vinograde u Mahovljanima gdje se godišnje proizvede 20.000 litara kvalitetnog vina. Razgledali su metalni pogon i pogon stolarije, kao i nekoliko domova za starije i nemoćne osobe u Banjaluci. U popodnevним satima u Biskupskim prostorijama susreli su se s dr. Franjom Komaricom.

Potpredsjednik podružnice "Prstena" Franjo Zrakić upoznao je domaćina s radom i aktivnostima podružnice u Slavonskom Brodu koja djeluje godinu dana sa ciljem da uveže i poveže poduzetnike i intelektualce podrijetlom iz Bosne i ponudi ona rješenje koja vode

Susret predstavnika udruge "Prsten", podružnice Slavonski Brod s biskupom dr. Franjom Komaricom u Banjaluci 13. svibnja 2008.

"Prsten" u Banjaluci

Tajnik "Prstena" podružnice Slavonski Brod gospodin Anto Kozina i član UO gospodin Mijo Opačak u društvu ravnatelja Caritasa Banjalučke biskupije dr. Miljenka Ančića

Dipl. oec. Manda Golemović razgledava Caritasovu farmu muznih krava u Laktašima kod Banjaluke

ostanku i opstanku Hrvata u BiH. Dipl. oec. Manda Golemović se osvrnula na problematiku povratka u zapadni dio Bosanske Posavine (općina Bosanski Brod, Derventa i dio Doboja) gdje je prije rata živjelo 49.000 Hrvata, a danas tek 2,5 posto. Na tom području od Doboja do Save trenutno živi 100 hrvatskih povratnika bez struje, ima više od tisuću zahtjeva za obnovu kuća i povratak (općina Bosanski Brod 514 zahtjeva, a u Derventu 509). Iz tih podataka se može zaključiti kako teza da se Hrvati ne žele vratiti nije prava istina o povratku nego je plod samoobmane mnogih odgovornih što su učinili premalo ili ništa za povratak Hrvata u Bosansku Posavinu. Gospodin Mijo Opačak ispričao je svoj primjer poteškoća kod ulaganja u općini Bosanski Brod u Republici Srpskoj. Zbog nerazumijevanja domaćih vlasti, poteškoće su rezultirale pogonom koji

ne radi, a uložena su znatna sredstva. Sada putem suda traži pravdu.

Tajnik Ante Kozina ukazao je na potrebu osnivanja agencije koja bi se sustavno bavila svim oblicima potpore povratnicima gdje bi se izrađivali programi za razvoj gospodarstva i poduzetništva. Biskupa Komaricu zamolio je da lobira kod hrvatske Vlade da se u Derventi otvori Ured za povratak, koji bi na licu mjesta posredovao podatke o povratku i povratnicima i tako pomogao učinkovitijem djelovanju hrvatske države u nastojanju povratka Hrvata u Bosansku Posavinu. Biskup Komarica zahvalio se na posjetu i poručio: "Nemojte posustati u vašem radu. Drago mi je da imamo jednu takvu Udrugu koja okuplja poduzetnike, intelektualce i ostale koji su spremni tražiti putove gospodarskog razvitka, a to je jedan od preduvjeta za opstanak Hrvata u BiH."

Ekološka promišljanja - Život u skladu s prirodom

Galopirajući ritam tehnološke civilizacije i sveprisutne globalizacije doveli su suvremeno čovječanstvo do toga da već živi iznad mogućnosti planeta Zemlja. Sve se pretvorilo u interes, u borbu za materijalne stvari, u komercijalizaciju života

PIŠE: dr. sc. Tomislav Dubravac

U laskom u toliko priželjkivano 21. stoljeće, čovječanstvo se nije, prema očekivanjima, našlo u stoljeću mira, prosperiteta i čistog okoliša. Naprotiv! Svakoga dana smo svjedoci katastrofalnih posljedica klimatskih promjena, karakterističnih po vrelinama i suši, požarima, smanjenoj proizvodnji hrane, zagađivanju okoliša, ratnim sukobima i jazu između bogatog sjevera i siromašnog juga. Sveprisutne klimatske promjene izražene u vidu globalnog zatopljenja znak su da nas

**NARUŠENA
PRIRODNA
RAVNOTEŽA NAS
SVAKODNEVNO
UPOZORAVA
KAKO NAM
NAŠA VLASTITA
BUDUĆNOST
POLAKO IZMIČE
IZ RUKU. KRAJNJE
JE VRIJEME ZA
RADIKALNU
REVIZIJU
PRIORITETA**

iz ravnoteže izbačena priroda želi upozoriti kako nam naša vlastita budućnost izmiče iz ruku. Unatoč argumentima koji ukazuju i dokazuju neodrživost potrošačko-rasipničkog načina života modernoga čovjeka, tehnologijskom napretku i znanjima rješenje ovoga Najvažnijeg Problema današnjice još se ne nazire. Neće biti dovoljno komforno se osloniti na učinke znanosti i tehnologije, već će svaki pojedinac morati poduzimati sve kako bi zaštitio ograničene zemaljske resurse. Za očekivati je da će se stanje još više pogoršati prije negoli dođe do pozitivnih pomaka.

Ohrabruje pak činjenica da je u posljednjih nekoliko godina u znatnoj mjeri porasla ekološka svijest građana o temama iz područja zaštite okoliša, posebice o zaštiti pitke vode. Voda u svim mitovima o Postanku i religijskim legendama igra ključnu ulogu. I danas ste je unijeli u tijelo dvije litre, a vjerojatno i više, čistu ili u napitcima i hrani. Ovo će stoljeće, prema predviđanjima znanstvenika, biti stoljeće znanosti i tehnologije, a nova znanja i tehnike morat će pronaći svoju primjenu upravo u ekološkim projektima. Stoga se ekologija i nameće kao najpropulzivnija znanost današnjice, a ekološko razmišljanje

kao način promišljanja suvremenog čovjeka.

Što nam se to događa?

Danas su temeljne ljudske vrednote moral, etika, mudrost, pravednost i skromnost stavljene na kušnju i polako posustaju u borbi s modernim ciljevima današnjice. Na žalost, priznali mi to ili ne, neke "nove" vrednote kroz uspjeh na poslu, nerealne ambicije, moć i bogatstvo sve nas više okružuju. Sve se pretvorilo u interes, u borbu za materijalne stvari, a neki unutrašnji glas ljudima govori da su izgubili nešto čisto, lijepo i plemenito. Jamačno ne primjećujemo, kako kaže nobelovac Aleksandar Solženjicin, da nam osiromašuje duša. Na djelu je prava euforija konformizma većine. Mark Twain je rekao: "Kad se nađete na strani većine, vrijeme je da zastanete i razmislite". Jesmo li zastali i razmislili? Kada smo, recimo, osim "i-mejla" posljednji put napisali pismo, razglednicu, čestitali blagdane ne koristeći "sms"? Više je nego očito da beremo mnogo, a nudimo malo. Dopuštamo da nas današnji tem-

po života vozi, kako to i političari vole reći s punim gasom u "petoj brzini" za "nečim više". Postoji jedna mudra izreka koja kaže: "Sve što je suvišno, protivno je prirodi". Još u antičko doba bio je izgrađen hram i svetište mitološkog boga Apolona, za koga se vezuje maksima razumnog, zdravog i umjerenog načina življenja, a na njegovu hramu je napisano: "Ničega previše". Filozof Seneka u svom najpoznatijem djelu znakovitog naslova "Pisma o moralu" (Epistole Morales) kaže: "Blažen je onaj koji se zadovoljava onim što ima, a mudar čovjek živi u skladu s prirodom i vlastitim razumom, jer tako postiže mir duše".

Jedan franjevački svećenik u Srednjoj Bosni je na svom nadgrobnom spomeniku napisao: "Nikada ne imadoh mnogo, u ničemu nisam oskudijevao, iako sam dijelio". Na žalost, taj kredito je potpuno stran današnjem čovjeku koji nimalo ne drži do umjerenosti. Naprotiv, njegova neumjerena sklonost i žudnja za užicima je pretjerivanje u svemu, od neprirodne i preobilne ishrane, fizičke neaktivnosti i sjedećeg načina življenja do prekomjerne

FILZOZ SENEKA U SVOM NAJPOZNATIJE DJELU ZNAKOVITOG NASLOVA PISMA O MORALU (EPISTOLE MORALES) KAŽE: "BLAŽEN JE ONAJ KOJI SE ZADOVOLJAVA ONIM ŠTO IMA, A MUDAR ČOVJEK ŽIVI U SKLADU S PRIRODOM I VLASTITIM RAZUMOM, JER TAKO POSTIŽE MIR DUŠE"

upotrebe svega onoga što nam današnja civilizacija nudi. Na hedonističkim navikama bi nam pozavidjeli čak i stari Rimljani. S pravom se zapitamo: rastajemo li se mi to sa sobom? Ili je to možda lakomost, jedan od sedam smrtnih grijeha? Mi smo po svemu sudeći u toj nezahvalnoj kategoriji za koju Seneka kaže: "Siromasi uvijek žele nešto, bogati žele mnogo, a lakomi žele sve". Dokle god su zdravi, ili se barem tako osjećaju, ljudi bezobzirno troše svoje mogućnosti na granici izdržljivosti. Zbog svakodnevnih stresova sve više i pobolijevaju. Bolest je znak koja nam kazuje da smo skrenuli s glavnog puta što ga je odredila priroda. Albert Einstein je jednom prilikom izjavio: "Problem današnjice nije atomska energija nego - čovjekovo srce". Suvremeni čovjek boluje od prevelikog želuca i premalog srca. Otudjenje čovjeka od prirode i njegovo neodgovorno ponašanje predstavlja glavni ekološki problem i prijetnju suvremene civilizacije. Krajnje je vrijeme da shvatimo ovu važnu životnu činjenicu. Kao i svi ostali živi oblici i čovjek je, kao pojedinac

na Zemlji, samo prolaznik, a Blaise Pascal bi rekao: "Čovjek je samo trska koja misli: lomljiva, slabašna i krhka". Uvijek je zgodno prisjetiti se pisma indijanskog poglavice Seattlea Velikom bijelom poglavici u Washingtonu 1854. godine koji je, tako vjerno i mudro dao naslutiti sliku globalne situacije današnjice: "Što god snađe zemlju snaći će i sinove zemlje. Čovjek ne tka tkivo života; on je samo struk u tome".

Više je nego očito kako ljudi danas robuju bjesomučnom ritmu tehnološke civilizacije. Iako živimo u doba savršenih sredstava, ali na žalost konfuznih ciljeva, jamačno nam je pod hitno potrebna revizija prioriteta. Čini se da smo došli na kraj užeta, svezali čvor za koji se valja čvrsto držati. Do kada? Znamo li odgovor na pitanje: Gdje smo pogriješili?

Što nam je činiti?

Promijenimo naše navike. Prvi korak prema promjeni je samosvjesnost, drugi je prihvaćanje, a treći odgovornost. Budimo svjesni ako se ne mijenjamo, ne rastemo, ako ne rastemo, ne živimo. Još je davno Abraham Lincoln rekao: "Ne možete pobjeći od odgovornosti sutrašnjice izbjegavajući je danas". Za

početak probajmo biti optimisti. Sjetimo se samo one Andrićeve mudre izreke: "dok je mraka bit će i svanuća". Ili, pak, one: "ciljajte mjesec, čak ako i promašite sletjet ćete među zvijezde". Vrijeme je za radikalne promjene. Izađite iz kuće, iz svojih ureda, izađite u prirodu, prošetite šumom. Šuma je idealno mjesto za opuštanje. Josip Kozarac u svome kapitalnom djelu Slavenska šuma piše: "Kad god sam prošao tom šumom, svaki put sam nešto nova vidio, nešto nova naučio; nije ona crna, gluha, mrtva, kako no se izdaleka na obzoru crta i prikazuje, nego u njoj diše život i svijet izvoran, naravan, gdje kao nigdje priroda uprav na očigled stvara i ništi, nagađa i popravlja. Za onoga, koji prolazi njom bez srca i čuvstva, bez smisla za divnu mudrost prirode, ostat će ona dakako mrtvom šumom, bolje rekući prostorom, drvljem obraslim; ali tko razumije sve one tajne glasove, koji oživljuju šumski prostor, gdje se nježna pjesma miješa sa izumirućim vapajem, gdje tisuća raznih glasova i odjeka, sad sitnih i tankih, sad krupnih i dubokih, sad milih i ugodnih kao ikoja glazba, sad bolnih kao uzdah jadne matere, - taj će se smatrati nekako bližim sebi i svojima čuvstvima u tom polutamnom, vелеb-

7 SMRTNIH GRIJEHA SUVREMENE CIVILIZACIJE

1. Bogatstvo bez rada
 2. Užitak bez savjesti
 3. Znanje bez karaktera
 4. Posao bez morala
 5. Znanost bez čovječnosti
 6. Religija bez žrtve
 7. Politika bez načela
- Mahatma Gandhi

nom prostoru".

Dakle, pobjegnimo u prirodu, prošetimo šumom, napunimo svoje baterije ljepotom prirode i mirisa šume u njenoj raskošnoj, odmjereno izbalansiranoj formi. Pokušajmo oplemeniti svoje misli. Držeći se sintagme kako duboke misli dopiru samo do bistra uma, na tome mjestu razbistrimo svoje misli pogledom u budućnost koja pripada samo onima koji vjeruju u ljepotu svojih snova. I ne zaboravite: Čuvajte prirodu, čuvajte šumu, jer "s prvim drvećem koje je palo, započela je kultura, sa zadnjim koje će pasti završava". Čovjek pripada prirodi, a ne priroda čovjeku. I, znajte, danas je prvi dan od ostatka tvog života. Carpe diem (Iskoristi dan)! 🍷

GAL ZAGREB

HRVATSKA

OBJEKTI

KAMIONI I DIZALICE

VIJADUKTI i MOSTOVI

PREDNAPREGNUTE AB KONSTRUKCIJE • AB ELEMENTI • USLUGE U GRADITELJSTVU

GAL ZAGREB d.o.o.
ZAJČEVA 15c
10000 Zagreb
HRVATSKA

Tel +385 1 24 31 155
Fax +385 1 24 31 956
E-mail: galzagreb@galzagreb.hr
URL: www.galzagreb.hr

Ekocid ili progres

U bliska vremena i mnogih njiva i šuma koje pamtimo neće biti jer je unosno prodati tlo. Onaj tko ga kupi, skine ga, odveze i baci tramošničko tlo, a ispod tla izvadi dobar šljunak, utovari ga na kamion i odveze negdje daleko, veli prave se putovi i autoputovi

PIŠE: Tadija Leutar

Možda Tramošnjana nema mnogo, možda su razasuti diljem svijeta, pa zbog toga u Tramošnici trenutno obitava malo Tramošnjana (tek nekoliko stotina žitelja). Svejedno, ma gdje bili, Tramošnjani računaju da imaju Tramošnicu, i nesvjesno pate zbog toga što imaju Tramošnicu, a trenutno ne žive u njoj, svejedno, planiraju, doći će bilo kad. Računaju svi Tramošnjani da u ovom času, ne svojom krivnjom nisu tu, ali će se vratiti i živjeti kad svojevolljno odluče da je to pogodno. Kad nisu mogli odlučiti da je napuste svojevolljno, jer to nikad ne bi uradili - bili su prisilno otjerani, računaju, vratit će se svojevolljno - kad budu htjeli i kad pomisle da je za njih povoljno - demokratska volja svake osobe - ispravno. Vratit će se svi, i koji pamte ono što su ostavili prigodom progona, i mladi koji ne znaju kako je Tramošnica izgledala ranije, ali je zamišljaju po priči svojih starijih. Mogu se svi skupa razočarati u blisku vrijeme, jer sve što pamte i sve što očekuju da vide pri nekom bliskom susretu s Tramošnicom će zasigurno drukčije izgledati. U ovom času su vremena kapitalizma, privatnog nepriko-

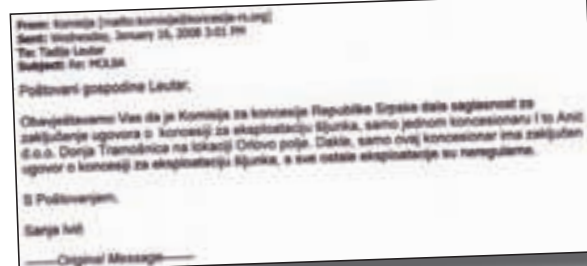
snoenog vlasništva, prava da vlasnik neograničeno raspolaže svojom imovinom, da je čuva, unapređuje, uništava ili prodaje drugom tko baš i nije Tramošnjani, onom kome treba tramošničko tlo, ali ne i Tramošnica. Mada, i u neprikosnovenom pravu vlasnika, kada su u pitanju prirodna dobra, a tlo to jest, zakonodavac je Zakonom uredio iskorištavanje - eksploataciju tog tla, u cilju očuvanja prirodne ravnoteže flore i faune. Kad postoji zakon, onda je samo u pitanju koliko je zakonodavac zainteresiran da konzumenta (što je u ovom slučaju Koncesionar), kroz aktivan nadzor ugovorene konzumacije prisili na propisanu konzumaciju. A Tramošnicu čine njive i ljudi, vrijedni, poštenu i pametni ljudi, plodne oranice (malo šljunkovite, ali rodne) i šume.

U bliska vremena, i mnogih njiva i šuma koje pamtimo neće biti, jer je unosno prodati tlo. Onaj tko ga kupi,

ZAKONITO ILI NEZAKONITO, STOTINE MILIJUNA KUBIKA TLA, OD TRAMOŠNIČKIH NJIVA I ŠUMA OSTADE JAMA

skine ga, odveze i baci tramošničko tlo, a ispod tla izvadi dobar šljunak, utovari ga na kamion i odveze negdje daleko, veli prave se putovi i autoputovi. Odveze regularno - zakonito ili nezakonito, stotine milijuna kubika tla, od tramošničkih njiva i šuma ostane jama, s početka napunjena bistrom vodom, a poslije nekoliko godina ta jama postane bara, dobro, stanište žaba i insekata. Da i ne bude tako, da se to sve pretvori u suvremena kupališta i ribnjake, gdje će onda biti Tramošnica, bit će negdje daleko, razasuta po nasipima, putovima i trupovima autoputova, a na mjesto gdje je nekad bila Tramošnica, Tramošnjani će možda doći da se okupaju ili kupe ribu, i da odu, opet nevoljko u neko drugo mjesto gdje ima zemlje i šume.

Je li to progres, vjerojatno jest, ali ga Tramošnjani ne mogu i ne smiju razumjeti, jer kad nestane tramošničke zemlje, gdje će biti Tramošnica?

IVAN ŠUKER, MINISTAR FINACIJA REPUBLIKE HRVATSKE

Sustav jednokratne pomoći pojedinačnim projektima

RAZGOVARALA: Ivana Kolovrat

U gustom rasporedu, protkanom brojnim sastancima, putovanjima ministar financija Ivan Šuker posvetio nam je vrijeme za intervju u prostorijama Ministarstva financija. Ministar financija Ivan Šuker je u ime Republike Hrvatske, ne tako davno, 4. lipnja 2008. godine primio na njujorkškoj burzi NYSE prestižnu nagradu za zemlju najboljeg reformatora u Europi i drugog u svijetu, koju joj je za reforme poslovnog okruženja u posljednje dvi-

je godine dodijelio projekt "Doing Business" Svjetske banke i IFC-a.

P Na početku intervjua želimo istaknuti da smo sretni što ste nam ukazali čast i pristali na intervju za naš časopis "Prsten" te odgovorili na goruća pitanja koja zanimaju populaciju bosanskih Hrvata u Republici Hrvatskoj i u BiH. Vi ste, također, rođeni u BiH, kao i velika većina čitatelja našeg lista, konkretnije, rodom ste iz Livna. Što Vam znače BiH i Livno?

Ivan Šuker: Ja sam uvijek s pono-

som isticao gdje sam rođen, ali isto tako ponosno ističem i gdje živim. Iz Livna sam otišao kao relativno mali, kad sam završio drugi razred osnovne škole. Otad živim u Velikoj Gorici, ali ta dva grada meni dosta znače u životu jer iz jednog vučem korijene, u drugom živim i za njega me praktično veže sve. Livno i Gornji Rujani, gdje sam rođen, su ipak nešto posebno.

P Hrvatska Vlada za BiH izdvaja najveća sredstva kroz donacije za izgradnju porušenih domova za povratnike, obnovu i

izgradnju studentskih i đачkih domova, opremanje škola. Koliko je Vlada Republike Hrvatske do sada napravila za povratak prognanih i izbjeglih Hrvata u BiH, u financijskom smislu?

Ivan Šuker: U 2007. godini Ministarstvo financija, Ministarstvo mora, turizma, prometa i rada, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi iz proračuna Republike Hrvatske izdvojili su 151.095.594,46 kuna. Od 2004. godine ova Vlada je pomagala povratak Hrvata u BiH putem građevin-

skog materijala, a novi program kreditiranja HBOR-a također upućuje određene kredite za projekte u Bosni i Hercegovini. Ipak jedan projekt moram istaknuti jer on je po meni od velike važnosti za Hrvate u BiH, a to je izgradnja novog kampusa u Mostaru. Mostarsko sveučilište i dugoročno gledano je najbolja investicija. To je mogućnost svim Hrvatima iz BiH koji žele studirati u Mostaru i sjajna prilika da se obrazuju i da sutra ostanu u BiH i pridonese razvoju Bosne i Hercegovine i na takav način opstanku hrvatskog naroda. Gospodarska snaga je najveća snaga i ona diktira sva pravila.

Mnogi, naime, ovlaš spominju da je trebalo napraviti mnogo više. Što je po Vašem mišljenju Vlada RH još mogla napraviti za ubrzanje povratka?

Ivan Šuker: Nema tog posla za koji možete reći da je napravljeno koliko se moglo. Uvijek se može napraviti više. Međutim, treba gledati od slučaja do slučaja. Negdje se moglo napraviti više, drugdje su se napravili projekti s kojima na žalost u ovom trenutku imamo problema. To je bolnica u Biloj. Isto tako gdje je postojala veća inicijativa od Crkve ili određenih udruga iz BiH tamo se možda pomoglo više nego u nekim drugim krajevima. Onog trenutka kad se odlučilo transparentno slati novac u BiH, mislim da se učinilo dosta. Izgradnja novog Katoličkog centra u Sarajevu ne bi se dogodila bez pomoći hrvatske države, bez kredita koji je realiziran preko Hrvatske banke za obnovu i razvoj.

O UBH "Prsten"

Što mislite o Udruzi bosanskih Hrvata "Prsten" i koliko pratite rad, djelovanje i društveni i gospodarski angažman njenih članova koje za cilj imaju otvaranje novih radnih mjesta, što bi osiguralo opstanak u prvom redu i pokrenulo povratak ljudi?

Ivan Šuker: Da ne mislim dobro o Udruzi "Prsten" i da ne mislim da je to prava stvar vjerojatno se ne bih s tim ljudima toliko družio. Mislim

da je to jedna sjajna ideja, prije svega ljudi koji su poslovno uspjeli u Hrvatskoj, gdje su napravili jedan zavidan poslovni uspjeh i njihova je želja da pomognu rodnom kraju iz kojeg su neki otišli prije rata, a drugi su, na žalost, prognani za vrijeme rata, za vrijeme agresije na BiH. Njihova je želja da se pronađu načini, oforme gospodarski projekti, koji su u Hrvatskoj i te kako profunkcionirali, da se pokuša s nečim sličnim u Bosanskoj Posavini. A to je i primaran zadatak Udruge "Prsten", uz stipendije koje su se počele davati za školovanje mladih ljudi. I još nešto što je vrlo bitno i važno za opstojnost Hrvata iz BiH. To je njegovanje tradicije i kulturnih običaja svog kraja jer to čini prepoznatljivost nekoga, otkuda je i što je.

Na koji način Vlada RH može pomoći Udruzi "Prsten" u realizaciji gospodarskih programa?

Ivan Šuker: Određene projekte koje Udruga predloži, a Vlada može pomoći, ona će to u svakom slučaju i učiniti. Mislim da je već bilo konkretnih projekata koje je Udruga pokrenula i u kojima je Vlada pomagala. Spomenuli smo već Hrvatsku banku za obnovu i razvoj. Važno je reći da ono što ide iz državne pomoći treba biti sukladno međunarodnom sporazumu između BiH i Hrvatske, a ne vaninstitucionalno. Preko Udruge "Prsten" možemo pružiti svekoliku pomoć u Bosni i Hercegovini i onda ako imamo zajedničke projekte možemo ih zajedno i napraviti.

Smatrate li da jedna Udruga može uspjeti u cilju obnove života na području Bosanske Posavine i Srednje Bosne te jačanju položaja Hrvata u BiH?

Ivan Šuker: Ne može sama uspjeti, ali može biti i te kako bitan faktor za rješavanje tog kompleksnog problema gdje može pomoći da suradnjom s Vladom RH, akcijama i dogovorima s Vladom BiH i Republikom Srpskom isto tako neke stvari postavi drugačije. Inicijative iz Udruge "Prsten" pomažu da

se odrede područja u kojima treba djelovati i pomoći im. Bez inicijative iz "Prstena" ne bi bila asfaltirana ni cesta koja ide prema Plehanu.

Sudjelovali ste na Gospodarskom forumu na temu "Mogućnosti poticanja i razvoja gospodarstva u Bosni i Hercegovini", zajedno s još nizom uglednih ličnosti iz hrvatskog javnog života iz svih sfera djelovanja. Možete li nam ovom prilikom ponoviti Vaše mišljenje i stav o Gospodarskom forumu?

Ivan Šuker: Gospodarski forumi su mjesta gdje općenito mnogi ljudi mogu izići s različitim idejama i reći što misle i kad se sve to skupa posloži i napravi rezime, takvi forumi uvijek daju dobre ideje i rješenja koja se mogu operativno provesti. Između desetak predavanja s foruma bio je veliki broj konkretnih predavanja koja se mogu realizirati u suradnji Vlade BiH, Udruge "Prsten" i uz financijsku pomoć Vlade RH, ali i ideja koje nisu sukladne postojećim rješenjima.

S obzirom da su prema istraživanjima u BiH hitno potrebni projekti (kao hladnjače, otokupne stanice, mljekare, sušare i klaonice) koji bi garantirali opstanak postojeće proizvodnje u poljoprivredi i stočarstvu, te njihov daljnji razvoj "Prsten" je s HBOR-om izradio model financiranja hrvatskih tvrtki koje žele investirati u BiH, model koji je odmah operativan, ali HAMAG ne može izdavati garancije za kreditiranje tih programa u okviru postojeće zakonske regulative. Je li moguće neko rješenje unutar postojeće zakonske regulative ili su nužne izmjene? Kakve?

Ivan Šuker: HAMAG je definiran zakonom sa svojim djelovanjem na području Republike Hrvatske. Radi se o trgovačkim društvima koja traže kreditno zaduženje za određene programe, a nemaju dostatna sredstva niti imovinu da bi mogli dati garanciju za te kredite. Onda im HAMAG daje garanciju, što je praktički nemoguće napraviti

za tvrtke koje su na području druge države jer se tako miješamo u zakonodavstvo druge države, ali zato određeni krediti koji se daju preko HBOR-a mogu pomagati.

Gospodarska strategija Udruge "Prsten" prema BiH se izrađuje u suradnji poduzetnika, ekonomista i profesora s Ekonomskog fakulteta, koji su članovi Udruge "Prsten". Strategija je bazirana na spoju poduzetničkog iskustva i instinkta te ekonomske znanosti, a uklopljena je u ukupne društvene i socijalne okolnosti i kretanja uz usvajanje međunarodnih iskustava i u praksi potvrđenih rješenja. Koliko se u nekim stranim pozitivnim primjerima razvijene zapadne demokracije Vlade konzultiraju s istaknutim Udrugama i uzimaju u obzir njihova rješenja?

Ivan Šuker: To je nešto što je u svijetu potpuno normalno. Strategija je teoretski gledano jedan dokument, može biti operativna i nešto što je neoperativno. Strategija koju je radila Udruga "Prsten" i stručnjaci s Ekonomskog fakulteta ide k tome da bude operativna, po tome mi smatramo da bi ona trebala biti primjenjiva i provediva. Kad govorimo o strategiji razvoja i utjecaju Udruge mislim da tu nema pisanog pravila. Svako područje nudi nešto posebno i svako zakonodavstvo nudi ili zatvara određene mogućnosti. Kolika će biti operativnost Republike Hrvatske i Udruge "Prsten" prije svega ovisi o zakonodavstvu Bosne i Hercegovine jer će se većina aktivnosti odvijati preko trgovačkih društava koja su osnovana u Bosni i Hercegovini. Od otvorenosti tog zakonodavstva ovisi koliko suradnja može biti dobra.

Jedno od glavnih izlaganja na gore spomenutom Gospodarskom forumu imao je član UBH "Prsten" prof. dr. sc. Ivan Lovrinović, koji je iznio dio gospodarske strategije o osnivanju Razvojne agencije koja bi riješila problem razvoja projekata od ključnog interesa Hrvata u BiH te

ravnomjerne i transparentne distribucije pomoći. Ovaj model agencija postoji u mnogim zemljama poput Irish Aid, Austrian Development Agency, Polish Center for International Aid itd. Je li jedna takva agencija potrebna i Hrvatskoj?

Ivan Šuker: Agencija treba imati nekakvu podlogu. Teoretski to jako lijepo izgleda, praktički je to malo teže provedivo. Kad se govori o transparentnosti sredstava prema BiH, onda se to jasno provodi putem javnih natječaja za projekte na području kulture, zdravstva, školstva. Dakle svi vidovi lokalne samouprave, udruge imaju se pravo javiti na javne natječaje temeljem kojih se sredstva dodjeljuju. Agencija je nešto sasvim drugo. Ona je državno tijelo koje je sastavni dio proračuna Republike Hrvatske. Treba vidjeti mora li se što zakonodavno mijenjati s obzirom da se sredstva ne bi trošila na području RH. Mi bismo došli praktički do dualizma sustava financiranja koji ide u pomoć Hrvatima u BiH. Ako bi se otvorila ovakva agencija onda bi se postavilo pitanje koji je smisao onoga što sad ide preko Ministarstva vanjskih poslova.

Svaka pomoć koja ide Hrvatima u BiH mora biti usklađena sa sporazumima koji su potpisani između dviju država jer to su dvije samostalne države koje treba poštivati, potom slijedi matično zakonodavstvo, a bez toga ne možemo razgovarati o drugim stvarima.

Ministarska posla

P Kao ministra financija na-prosto Vas moramo pitati: kakva nas financijska prognoza očekuje u sljedećem vremenskom razdoblju?

Ivan Šuker: Što se tiče financija danas su najturbulentnija vremena u posljednjih tridesetak godina. Teško je davati prognoze jer oni koji su glavni kreatori ove politike se ne usude davati prognoze. Nitko nije očekivao da će ova kriza, koja je zahvatila prije svega američko tržište, biti ovakvog intenziteta. Mislim da Hrvatska u danim okolnostima dobro pliva.

BIOGRAFSKI PODACI

Ministar financija RH,
Ivan Šuker, dipl. oec.
Rođen 12. studenoga 1957., u Livnu
Oženjen, supruga Andrea
Dvoje djece, sin Marko, kći Katarina
OBRAZOVANJE
1983. - diplomirao na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu
PROFESIONALNA KARIJERA
1990-2000. - voditelj Porezne uprave Velika Gorica
1986-1990. - financijski direktor
1984-1986. - glavni knjigovođa u Odsjeku za budžet Općine Velika Gorica
POLITIČKA KARIJERA
2000-2003. - predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Velika Gorica
2002. - na VII. Općem saboru izabran za potpredsjednika stranke
2000. - na V. Općem saboru izabran za člana Predsjedništva stranke
2000. - na izborima u siječnju izabran za zastupnika u Hrvatskom saboru, član Odbora za financije i državni proračun, član Odbora za lokalnu samoupravu
1997-2000. - podžupan Zagrebačke županije
1993-1997. - vanjski član Poglavarstva Grada Zagreba
1991-1992. - predsjednik Kriznog štaba Velika Gorica
1990-1991. - član Izvršnog vijeća Skupštine općine Velika Gorica
STRANI JEZICI
engleski
HOBI
košarka
predsjednik Hrvatskog košarkaškog saveza

P Dosad ste izradili pet državnih proračuna, a nedavno ste izjavili za jedan naš časopis da Vas je ovaj posljednji proračun najviše namučio? Zašto?

Ivan Šuker: To je uvijek tako jer sve one prethodne zaboravite, a onaj posljednji vam je još svjež. Mislite da će sljedeći proračun biti lakše sastaviti, ali svi proračunski korisnici traže više sredstava, a mi smo ipak zaduženi da razmišljamo koliko je porezno opterećenje hrvatskih građana i gospodarstva. Svi problemi su nam tad svježiji pa je logično da nam se čine najteži.

P U Hrvatskoj je u tijeku proces provedbe fiskalne decentralizacije? U kojoj smo fazi tog procesa? Kakva su iskustva članica Europske unije?

Ivan Šuker: Nema unificiranog oblika. Svaka zemlja ima svoj oblik decentralizacije. Nama bi možda najbliži bio talijanski model ili skandinavski, konkretnije, danski sustav. Talijanski sustav jer imaju veliku razliku između juga i sjevera, a mi imamo razliku u razvijenosti krajeva koji nisu i koji su bili zahvaćeni ratom. Zato je teško napraviti model decentralizacije koji bi bio primjenjiv u svim zemljama. Hrvatska

je izabrala svoj model. Tim procesima treba pristupiti polako, ne treba se žuriti jer se radi o izuzetno bitnim stvarima za funkcioniranje javnih institucija na području lokalne samouprave, prije svega mislim na školski i predškolski uzrast, osnovne i srednje škole, zdravstvo. To je vrlo osjetljiva tema i tu se ne smije žuriti. Ono što država treba osigurati je minimalni standard za sve od osnovnog školstva, za sve krajeve od Zagreba do Vukovara, sela u Lici, Slavoniji... svaka jedinica lokalne samouprave može dodatno koristiti fond za poravnanje i tako praktički korigirati neke stvari.

U krugu obitelji

P Koliko vremena imate na raspolaganju za druženje s obitelji, suprugom i dvoje djece?

Ivan Šuker: Koliko god vremena provedete s obitelji uvijek se čovjeku čini da je malo. Što djeca više rastu, s njima provodite sve manje i manje vremena. Bitno je da oni izgrade svoj život, da studiraju i žive normalnim životom. Ako djeca nisu sretna i zadovoljna sa sobom uzalud čovjeku svi položaji i poslovi uspjesi.

P Kada ste posljednji put otišli na godišnji odmor s obitelji?

Ivan Šuker: Na godišnji se ide svake godine, pitanje je samo koliko se uspije odmoriti i koliko dana se može opustiti da ga ne zovu svaki čas. Bio sam prošle godine na odmoru, ali razlikuje se godišnji sad i prije dok nisam bio ministar.

Imate li vremena za kakav hobi ili prijateljsku utakmicu košarke?

Ivan Šuker: Više ne igram košarku, zbog težine, ali volim pogledati košarkaške i nogometne utakmice. Ja sam sportaš u duši. Jako sam vezan za svoje kolege sportaše i kolege iz košarkaškog saveza čiji sam bio i predsjednik, ali i s rukometašima. Sa sinom sam otišao na Europsko prvenstvo pogledati dvije utakmice kao navijač. Od ostalih aktivnosti sam sretan ako mogu prošetati s prijateljima nekoliko kilometara i to je sve.

Forum mladih: Na mladima svijet ostaje!

Forum mladih UBH "Prsten" upriličio je 23. lipnja 2008. u konferencijskoj dvorani King ICT-ja večer upoznavanja i prezentaciju programa djelovanja za mlade

PIŠE: Ivana Kolovrat

FOTO: Saša Lisjak

U prepunoj konferencijskoj dvorani, okupljene mlade ljude pozdravili su i prezentirali im ciljeve i djelovanje Udruge, Zaklade i Prsten - GRUPE predsjednik UBH "Prsten" dr. sc. Zvonko Biljecki, potpredsjednik mr. sci. Vjekoslav Jeleč, predsjednik Zaklade "Prsten" mr. sc. Mijo Marić, glazbeni producent Nikša Bratoš (koji je predstavio koncept dobrotvornog koncerta u dvorani Vatroslava Lisinskog u listopadu ove godine) te predsjednik Upravnog odbora Prsten Grupe gospodin Bruno Iljkić. Nakon nadahnutih i toplih pozdravnih govora red je došao i na mlade. Riječ je preuzeo Ivan Pandurević koji je predstavio Forum mladih UBH "Prsten", početke okupljanja, mogućnosti kreiranja životopisa na www.udruga-prsten.hr u gospodarskom dijelu putem učlanjenja i registracije gdje pravne osobe imaju pristup životopisima, mogućnost rada s fleksibilnim radnim vremenom za vrijeme studija. Udruga je mjesto kontakta između studenata i poslodavaca. Komunikacija mladih vrši se putem e-maila: ubh.mladi@gmail.com.

Članovi "Prstena" Mijo Marić i Bruno Iljkić s kćerkama Jelenom Marić i Izabelom Iljkić

com. Završni dio prezentacije zaključila je Eva Mijatović, postdiplomantica Ekonomskog fakulteta

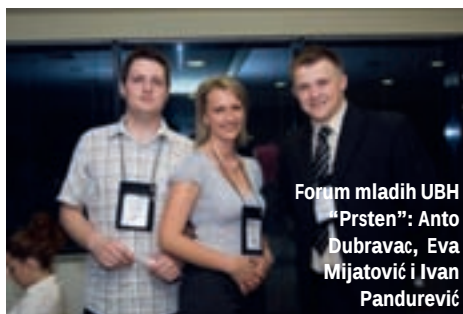
Vedrana Orešković i stipendist Tomislav Gavran došli su iz Slavonskog Broda

ta koja je izložila ritam sastajanja mladih po dogovoru, aktivnosti vezane za promociju kulturno-

umjetničkih društava i običaja iz rodne grude. Krajem rujna organizirana je i škola javnog govornništva za stipendiste Zaklade "Prsten"; rafting na Uni organiziran je za mlade 13. srpnja 2008. gdje će, osim u opasnostima na divljim vodama, uživati u druženju te u bosanskim specijalitetima: čevapima i baklavama. Nakon prezentacijskog dijela druženje se nastavilo uz piće, u sali za prijem gdje je vladala odlična atmosfera.

Prezentacija je okupila 100-tinjak mladih članova

Forum mladih UBH "Prsten": Anto Dubravac, Eva Mijatović i Ivan Pandurević

Na domjenku se Forumu mladih UBH "Prsten" priključilo 50-ak novih članova

Svečana dodjela stipendija u Sheratonu

Na tradicionalnoj večeri članova i prijatelja UBH "Prsten", koja se održala 8. prosinca 2007. godine, posebnu notu dostojanstva i ozbiljnosti unijeli su okupljeni mladi stipendisti Zaklade "Prsten"

Sretni stipendisti - dodjela stipendija

Blanka Došen pjevala je starogradske hitove

PRSTEN

Stipendistima je ugovore svečano uručio sada već bivši ravnatelj Zaklade dr. sc. Zvonko Biljecki, koji je tom prigodom pozvao gospodarstvenike da se pridruže ovoj humanoj misiji.

Osnivanje Zaklade bio je najvažniji cilj Udruge bosanskih Hrvata "Prsten" u proteklom razdoblju, a ostvarenje tog cilja dokazuje koliku važnost njeni članovi pridaju znanju i obrazovanju djece bosanskih Hrvata. Čin potpisivanja i uručivanja stipendija izazvao je emocionalan pljesak i oduševljenje okupljenih gostiju koji su svojim prisustvom uveličali svečani trenutak.

Projekt Zajedno okupio je 43 udruge Hrvata iz BiH za izgradnju studentskog doma u Sarajevu. U restoranu "Gastro Globus", 18. travnja 2008. prikupljala su se sredstva donacijama i aukcijom slika uglednih slikara iz BiH, a okupilo se dvije tisuće uzvanika iz političkog, gospodarskog, vjerskog i kulturnog života RH i BiH. UBH "Prsten" bila je **zlatni sponzor** večeri i tom je prilikom donirala 50 tisuća kuna

PIŠE: Ivana Kolovrat
FOTO: Saša Lisjak

Zajedno za izgradnju studentskog doma

Gospoda Drago Kisić, tajnik UBH "Prsten", dopredsjednik Vjekoslav Jeleč sa suprugom i predsjednik Zvonko Biljecki

Ukupni troškovi izgradnje studentskog doma u naselju Stup u Sarajevu iznose 3.500.000 eura. U prvoj fazi izgradnje utrošeno je 300.000 eura, a ostatak novca nemoguće je organizirati bez dobrih ljudi, sponzora i donatora. Dom je namijenjen hrvatskim studentima u Sarajevu koji imaju velikih problema sa smještajem u studentske domove, a imat će 240 smještajnih kapaciteta u 120 soba.

U ime Vlade Republike Hrvatske ministar znanosti, obrazovanja i športa Dragan Primorac pozdravio je i pohvalio inicijativu don Ante Jelića na čelu HKDD-a, koji je umrežio sve Hrvate rodom iz BiH. Ministar Primorac je istaknuo kako neće stati dok

osobno ne posjeti sve obrazovne centre u BiH jer je zadaća Hrvatske širenje znanja, a cilj joj je da do 2010. postane vodeća zemlja u obrazovanju u regiji. Donacija Vlade Republike Hrvatske od 500.000,00 kn popraćena je velikim pljeskom.

Predsjednik UBH "Prsten" dr. Zvonko Biljecki kazao je da se Udruga "Prsten" bezrezervno priključila projektu jer se nalazi na tragu misije Zaklade Prsten koja ima za cilj pomaganje i promicanje znanja u svrhu povratka Hrvata te procvata kulture, očuvanja tradicije i običaja u BiH. Za odličnu atmosferu u kojoj se plesalo i slavilo do ranih jutarnjih sati zaslužni su Baruni, Mate Bulić i Ivan Mikulić.

Neodoljiva gospođa Sandra Bagarić

Izmjene Statuta

Zašto su izvršene izmjene Statuta Udruge, usvojene na Skupštini Udruge, održanoj 30. ožujka 2008. u hotelu Antunović, obrazložio nam je Juro Martinović, zagrebački odvjetnik rođen u Brčkom, predsjednik Povjerenstva za pripremu promjena Statuta i povjerenik za pravne poslove UBH "Prsten"

RAZGOVARALA: Ivana Kolovrat

Otkud potreba za izmjenom Statuta nakon samo dvije godine postojanja Udruge?

Ideja za izmjenu Statuta rodila se nekoliko mjeseci prije početka intenzivnih priprema za II. izbornu skupštinu Udruge, a iz razloga što su ključni ljudi Udruge i upravna tijela zaključili da je Udruga svojim rastom iskočila iz okvira koje je činio stari Statut, te da je za daljnje širenje Udruge i jačanje njenog utjecaja u cilju ostvarenja zacrtane misije neophodno izmijeniti Statut, kako bi se tijela Udruge ojačala novim ljudima i stvorio operativniji sustav njihovog djelovanja koji će još kvalitetnije ispunjavati očekivanja članova Udruge.

U izmjenama Statuta istaknuta je i web stranica i jasnije je definiran status podružnica i sastav skupštine?

Od usvajanja Statuta do danas zaživjela je vrlo kvalitetna web stranica koja je postala jako važan model komunikacije - obavještanja između tijela Udruge i članstva, što se moralo

odraziti i u promjenama Statuta.

Osnovane su prve podružnice te su i one imale svoja statutarna očekivanja koja su i ispunjena jasnijim statutarnim definiranjem njihove pozicije.

S obzirom na naraslo članstvo i očekivanje još jačeg rasta članstva, kako fizičkih tako i pravnih osoba izvršene su i neophodne izmjene pravno tehničkog definiranja skupštine Udruge, koja je sada zamišljena po

svojevrsnom predstavničkom principu.

Zašto je došlo do osnivanja novog tijela Udruge i do povećanja broja članova UO i NO?

Predsjedništvo Upravnog odbora Udruge, novo je tijelo Udruge osnovano u funkciji operativnosti rada Upravnog odbora i Udruge u cijelosti. Radit će poslove Upravnog odbora između njegovih sjednica i, naravno, zahtijevalo je tretman u izmjenama Statuta.

Rezultat rasta Udruge i njenog širenja na predstavnike novo uključenih općina podrijetla članstva je veliko povećanje broja članova Upravnog odbora Udruge. Od ranijih 18 članova, sada je to 43, pojačani s predsjednicima osnovanih podružnica, što je također zahtijevalo adekvatnu promjenu Statuta.

Izmijenjene su također i odredbe Statuta o Nadzornom odboru te on sada umjesto tri broji sedam članova, a čine ga istaknuti članovi Udruge koji zbog poslovne zauzetosti nisu u mogućnosti djelovati u drugim operativnijim tijelima Udruge.

edukacija za ring

Prezentacija informatičkog sustava RING

PIŠE: Lana Milovanović

UBH "Prsten" intenzivno se bavi ažuriranjem i usavršavanjem informatičkog sustava RING - gospodarskog dijela internetskog portala Prsten, čija je svrha u sustav povezati sve naše članice. Sustav ima više razina i raznolike mogućnosti primjene i korištenja.

Kako bismo ih što više približili krajnjim korisnicima, pripremljena je javna prezentacija aplikacija sustava, te molimo sve zainteresirane pravne članice u svojoj organizaciji da imenuju kontakt osobu koja je sudjelovanjem na radionici dobila cjelovitu obuku za korištenje sustava. Naime, tek nakon pravilnog unosa podataka o pravnoj osobi sustav RING omogućuje pretraživanje registra članova po raznim stavkama (nazivu, proizvodima, uslugama, području djelo-

vanja, ciljanom tržištu, strategiji poslovanja). Osim informativnog pretraživanja, sustav omogućuje direktnu razmjenu usluga i dobara među pravnim članicama i fizičkim osobama, što predstavlja kohezijsku snagu

članova Udruge. Sustav nadalje omogućuje optimalan protok informacija o radnim mjestima koje otvaraju naše tvrtke-članice jednako kao i o životopisima koje su objavile fizičke osobe. Time smo na pragu ostvarenja temeljne ideje RING-a, virtualnog tržišta gdje naši članovi međusobno surađuju, direktno razmjenjuju robe i usluge, poslovne informacije, osnažujući time vlastite tvrtke, ali i samu Udrugu.

Detaljna prezentacija RING-a te njegovih mogućnosti i prednosti održala se u ponedjeljak, 26. svibnja 2008. godine u 17:00 i 19:00 sati u prostorijama tvrtke M SAN Grupa d.d., Zagreb. U planu je organizacija daljnjih edukacijskih seminara.

POPIS DUŽNOSNIKA I ČLANOVA TIJELA UPRAVLJANJA UBH “PRSTEN”

Na Izornoj skupštini održanoj 30. ožujka 2008. godine u dvorani hotela Antunović izabrani su novi članovi Upravnog odbora, Nadzornog odbora te predsjednik i dopredsjednik Udruge bosanskih Hrvata “Prsten”. Na 30. sjednici Upravnog odbora održanoj 14. travnja 2008. izabrani su članovi Predsjedništva UBH “Prsten”

PREDSJEDNIK:

ZVONKO BILJECKI (DERVENTA)

DOPREDSJEDNIK:

VJEKOSLAV JELEČ (USORA)

PREDSJEDNIŠTVO

(u sastav Predsjedništva ulaze: 7 članova, predsjednik i dopredsjednik UBH “Prsten”)

Mijo Marić: socijalna skrb, kultura i šport

Ivo Lovrinović: gospodarska strategija

Marjan Biškić: članstvo

Pavo Barišić: znanost i obrazovanje

Tomislav Dubravac: znanost i obrazovanje

Juro Martinović: odvjetnički poslovi

Bruno Iljić: gospodarstvo

NADZORNI ODBOR

Tomislav Antunović

Pavo Zubak

Marko Pipunić

Ivica Zovko

Sandra Bagarić

Marko Buljan

Ilija Tolić

UPRAVNI ODBOR

(u sastav Upravnog odbora ulaze: 43 predstavnika općina, predsjednici podružnica, predsjednik i dopredsjednik UBH “Prsten”)

Bosanski Brod: Bariša Aračić

Brčko: Mijo Marić, Dragan Martinović, Juro Martinović

Bosanski Šamac: Marko Zrakić, Vjekoslav Bratić

Banja Luka: Marko Ljubičić, Ivo Komljenović

Bugojno: Ivica Jakić

Busovača: Miro Vujica

Doboj: Ivan Tolić, Stipo Lukić

Derventa: Drago Brekalo, Vlado Ravlić, Marijan Biškić, Drago

Prgomet

Gradačac: Tomislav Dubravac, Ferdo Kurtić

Jajce: Drago Đeno, Ivan Marčeta

Kiseljak: Dario Prelec

Kreševo: Zvijezdan Stanić

Kotor Varoš: Zlatko Stipić

Modriča: Drago Šubarić, Zlatko Andrić

Odžak: Pavo Kovačević, Pavo Barišić

Orašje: Bruno Iljić, Drago Živković

Sarajevo: Dinka Martinović Ivurek

Fojnica: Zlatko Vlašić

Travnik: Nikša Bratoš

Usora: Tomo Ružić, Anto Labudović

Vitez: Ivan Lovrinović, Franjo Rajković

Vareš: Darko Zloušić

Žepče - Maglaj: Jozo Dević, Tomo Andrić, Pero Ćuro

Kakanj: Željko Nujić

Livno: Ivan Miloloža

Tomislavgrad: Ivan Ćurković

Predsjednici Podružnica UBH “Prsten”

Slavonski Brod: Pejo Samardžić

Osijek: Drago Šubarić (općinski predstavnik)

Rijeka: Ante Zovko

Mali Lošinj: Dragan Lozančić

Na temelju članka 11. Zakona o udrugama ("Narodne novine" broj 88/01), Osnivačka skupština Udruge bosanskih Hrvata "Prsten", održana dana 30. ožujka 2008. godine u Zagrebu, donijela je

STATUT

UDRUGE BOSANSKIH HRVATA

"PRSTEN"

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim statutom uređuju se pitanja naziva, sjedišta, područja djelovanja, cilja, djelatnosti, načina upravljanja, organizacije, financiranja i druga pitanja značajna za rad Udruge bosanskih Hrvata "Prsten" (u daljnjem tekstu Udruga). Udruga je organizirana kao nevladina, nepolitička, neprofitna organizacija.

Članak 2.

Naziv Udruge glasi: Udruga bosanskih Hrvata "Prsten". Udruga djeluje na području Republike Hrvatske. Udrugu zastupa i predstavlja Predsjednik.

Članak 3.

Sjedište Udruge je u Zagrebu. Odluku o promjeni adrese sjedišta donosi Upravni odbor.

Članak 4.

Udruga može osnivati podružnice, ogranke i klubove na području Republike Hrvatske gdje se za to ukaže potreba.

Podružnice, ogranci i klubovi nemaju pravnu osobnost. Podružnice imaju svoje sjedište, podračun u okviru žiro računa UBH "Prsten" i pečat, a predstavlja ih i zastupa predsjednik podružnice. Odluku o osnivanju podružnica, ogranka i klubova donosi Upravni odbor. Odluka o osnivanju podružnica, ogranka i klubova sadrži naziv, sjedište i ustroj.

Članak 5.

Udruga ima pečat. Pečat Udruge okruglog je oblika, promjera 40 mm. Uz obod je ispisan puni naziv i sjedište Udruge. Pečat čuva i ovlašten ga je koristiti predsjednik Udruge i drugi članovi Udruge koje on ovlasti.

Članak 6.

Rad Udruge je javan. Javnost rada ostvaruje se redovnim obavješćivanjem članova Udruge i

šire javnosti o radu tijela Udruge. Obavješćivanje se vrši internim glasilom (časopisom), putem web stranice, te objavom odluka i priopćenja u medijima. Javnost se može isključiti sa sjednica tijela Udruge zbog zaštite osobnih podataka o članovima Udruge te zbog zaštite osobne ili poslovne tajne.

II. CILJEVI I DJELATNOSTI

Članak 7.

Cilj osnivanja Udruge je:

- poticanje na okupljanje, međusobno tješnje povezivanje i pomaganje Hrvata i drugih građana iz Bosne i Hercegovine radi zaštite gospodarskih, informacijskih, znanstvenih, kulturnih, povijesnih, etničkih, nacionalnih, ekoloških, humanitarnih, prosvjetnih, socijalnih, sportskih i drugih vrijednosti Hrvata iz BiH i zauzimanje za poštivanje međunarodnih standarda u očuvanju temeljnih načela demokracije, zaštite ljudskih prava i sloboda i razvoja demokratskog društva.

Članak 8.

U svrhu ostvarivanja cilja propisanog člankom 7. Udruga će obavljati sljedeće djelatnosti:

- zagovaranje (lobiranje) pri domaćim i stranim udruženjima i interesnim skupinama (vjerskim, kulturnim, sportskim i dr.), sukladno cilju Udruge;
- poticanje članstva Udruge na gospodarsku, materijalnu, novčanu, kulturnu, medijsku, moralnu i svaku drugu potporu Hrvatima u BiH i Hrvatima iz BiH koji žive u Republici Hrvatskoj;
- sudjelovanje u pripremi i provedbi kulturnih, zabavnih, sportskih, obrazovnih, vjerskih, ekoloških i humanitarnih aktivnosti i drugim oblicima okupljanja i djelovanja Hrvata BiH, napose mladih;
- zauzimanje za pravo na povratak izbjeglih iz BiH te ostvarivanje prava na pravičnu i potpunu

naknadu imovine koja im je tijekom rata (1991. - 1995. g.) otuđena, oštećena ili uništena;

- praćenje ispunjavanja ustavnih i drugih preuzetih obveza Republike Hrvatske prema Hrvatima u BiH;
- praćenje aktivnosti međunarodnih, državnih i lokalnih vlasti po svim pitanjima vezanim za ostvarivanje prava Hrvata BiH glede jednakopravnosti konstitutivnih i suverenih naroda BiH;
- povezivanje i suradnja sa srodnim udrugama i organizacijama u zemlji i inozemstvu;
- obavljanje i drugih djelatnosti kojima se ostvaruju Statutom postavljeni ciljevi sukladno Zakonu.

III. ČLANOVI UDRUGE

Članak 9.

Članom Udruge može postati svaka poslovno sposobna fizička osoba i pravna osoba (domaća i strana), koja je zainteresirana za rad u Udrugi i koja prihvaća odredbe ovog Statuta. Članstvo može biti redovno i počasno. Redovnim članom može postati svaka osoba koja želi aktivno sudjelovati u radu Udruge. Redovni članovi Udruge plaćaju godišnju članarinu.

Članak 10.

Osoba koja želi postati redovnim članom Udruge podnosi zahtjev Upravnom odboru, temeljem kojeg Upravni odbor donosi odluku o primitku u redovno članstvo. Redovni članovi potpisuju pristupnicu kojom se obvezuju na sudjelovanje u radu Udruge te poštivanje odredbi njenog Statuta i drugih akata, kao i odluka njenih tijela.

Članak 11.

Skupština može imenovati počasne članove Udruge. Počasni član može postati osoba koja je osobnim radom i zalaganjem osobito pridonijela ostvarivanju ciljeva Udruge.

Članak 12.

Članovi imaju pravo:

- birati i biti birani u tijela Udruge (redovni član);
- sudjelovati u aktivnostima Udruge.

Članovi imaju obvezu:

- redovito plaćati članarinu;
- poštivati odredbe Statuta;
- štititi ugled Udruge.

Članak 13.

Članstvo prestaje:

- istupanjem,
- neplaćanjem članarine za tekuću godinu,
- isključenjem.

Člana se može isključiti iz članstva u Udrugi, ako krši odredbe Statuta ili ako svojim ponašanjem narušava ugled Udruge. Odluku o isključenju donosi Upravni odbor. Protiv odluke Upravnog odbora o isključenju može se, u roku od 15 dana, podnijeti prigovor Skupštini. Skupština je dužna riješiti o prigovoru u roku od 30 dana od dana primitka prigovora. Odluka Skupštine je konačna.

IV. TIJELA UPRAVLJANJA

Članak 14.

Dužnosnici i tijela upravljanja Udruge su:

- Skupština;
- Predsjednik i potpredsjednik;
- Upravni odbor;
- Predsjedništvo Upravnog odbora;
- Nadzorni odbor.

Članak 15.

Skupština Udruge najviše je tijelo upravljanja. Skupštinu čine tijela upravljanja, predsjednici podružnica, članovi Predsjedništva UO, članovi Upravnog i Nadzornog odbora tvrtke Prsten grupa d.o.o., Upravni odbor Zaklade, izdavačko vijeće glasila Udruge te 20% članstva Udruge, vodeći računa o razmjernoj zastupljenosti općina podrijetla članova - predstavnika na Skupštini.

Članak 16.

Skupština Udruge nadležna je za obavljanje sljedećih poslova:

- donosi i mijenja statut i druge akte Udruge;
- bira i razrješava članove Upravnog odbora, Nadzornog odbora, predsjednika i potpredsjednika Udruge;
- utvrđuje politiku razvika Udruge;
- donosi financijski plan i usvaja završni račun Udruge;
- odlučuje o organizacijskim i statusnim promjenama i prestanku Udruge;
- imenuje počasne članove Udruge;
- odlučuje o prigovorima na odluke Upravnog odbora o: isključenju iz članstva, odbijanju prijema u članstvo, brisanju iz članstva zbog neplaćanja članarine.
- donosi sve odluke u svezi s radom Udruge za koji nije nadležan Upravni odbor ili predsjednik Udruge.

Skupština može biti redovita, izborna i izvanredna.

Skupština redovito zasjeda najmanje jedanput u tijeku godine, dok se izborna sjednica održava svake dvije godine.

Sjednice Skupštine saziva Upravni odbor na vlastitu inicijativu, a poziva za sjednicu Skupštine mora dostaviti članovima najmanje tri dana prije održavanja sjednice.

U odluci o sazivanju Skupštine, Upravni odbor utvrđuje dnevni red, te dan i mjesto održavanja sjednice.

Upravni odbor dužan je sazvati sjednicu Skupštine kada to zatraži Nadzorni odbor, najmanje tri podružnice i 30 redovnih članova Udruge.

U svom zahtjevu za sazivanje Skupštine, predlagatelji su obvezni predložiti dnevni red sjednice Skupštine.

Ako Upravni odbor ne sazove sjednicu u roku 15 dana od dana dostave zahtjeva iz stavka 6. ovog članka, sazvat će je predlagatelj (odluka treba sadržavati prijedlog dnevnog reda, te mjesto i dan održavanja sjednice).

Skupštinom predsjedava predsjednik Udruge. U odsutnosti predsjednika Udruge, Skupština će na početku sjednice javnim glasovanjem odrediti osobu koja će predsjedati sjednicom.

O radu sjednice vodi se zapisnik, koji se trajno čuva u arhivi Udruge.

Članak 17.

Skupština punovažno odlučuje,

ako zasjedanju prisustvuje natpolovična većina svih članova Skupštine.

Skupština donosi odluke većinom glasova prisutnih članova, osim u slučaju iz članka 27. stavka 2.

Članak 18.

Predsjednik Udruge organizira i rukovodi radom Udruge. Predsjednik zastupa Udrugu i odgovara za zakonitost rada Udruge. Pismena Udruge upućena tijelima vlasti, političkim strankama, udrugama i medijima potpisuje predsjednik nakon konzultacije s potpredsjednikom ili Predsjedništvom Upravnog odbora. Predsjednikov mandat traje dvije godine uz mogućnost da bude ponovno biran još jednom.

Članak 19.

Predsjednik može biti razriješen i prije isteka roka na koji je izabran: na vlastiti zahtjev;

- ukoliko ne postupa sukladno uputama i smjernicama Skupštine;
- ako djeluje protivno Zakonu ili Statutu ili ako svojim istupanjem i djelovanjem šteti ugledu Udruge.

Predsjednik i potpredsjednik ne mogu biti podrijetlom iz iste općine. U slučaju spriječenosti ili odsutnosti, predsjednika zamjenjuje potpredsjednik Udruge. Mandat potpredsjednika traje dvije godine uz mogućnost da bude ponovno biran još jednom. Potpredsjednik može biti razriješen prije isteka roka na koji je izabran iz razloga navedenih ispred.

Članak 20.

Predsjednik:

- zastupa Udrugu;
- pokreće raspravu o određenim pitanjima iz djelokruga Skupštine i Upravnog odbora;
- brine o upoznavanju javnosti s radom Skupštine i njenih tijela;
- rukovodi radom Skupštine i Upravnog odbora;
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Statutom.

Predsjednik Udruge podnosi izvješće o svom radu Upravnom odboru i Skupštini Udruge.

Članak 21.

Upravni odbor je izvršno tijelo Udruge i najviše tijelo upravljanja između dvije sjednice Skupštine. Upravni odbor čine predsjednik i potpredsjednik Udruge, predsjednici podružnica te 43 člana koje bira Skupština. Mandat članova Upravnog odbora traje dvije godine uz mogućnost da budu ponovno birani.

Predsjednik Udruge ujedno je i predsjednik Upravnog odbora. Upravni odbor bira Predsjedništvo Upravnog odbora.

Članak 22.

Upravni odbor:

- priprema nacrt Statuta i drugih akata;
- saziva sjednice Skupštine, predlaže dnevni red i priprema sve materijale o kojima Skupština raspravlja;
- izvršava odluke Skupštine;
- priprema godišnji program rada, financijski plan te izvješće o radu i financijskom poslovanju;
- određuje visinu godišnje članarine;
- prima nove članove Udruge i predlaže Skupštini imenovanje počasnih članova;
- odlučuje o isključenju i brisanju iz članstva;
- odlučuje o raspodjeli prikupljenih sredstava;
- bira članove Predsjedništva UO, odlučuje o prijemu u radni odnos zaposlenika te imenuje predsjednike i članove povjerenstava i klubova;
- odlučuje o osnivanju podružnica, ogranaka i klubova;
- prema potrebi osniva radna tijela i povjerenstva;
- odlučuje o promjeni adrese sjedišta Udruge;
- obavlja i druge poslove predviđene ovim Statutom.

Članak 23.

Sjednice Upravnog odbora saziva predsjednik, u pravilu svaka dva mjeseca. Upravni odbor punovažno odlučuje ako sjednici prisustvuje natpolovična većina svih članova Upravnog odbora. Upravni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.

Članak 23a.

Predsjedništvo je uže tijelo UO, koje obavlja poslove UO između njegovih sjednica koji ne trpe odgodu te provodi odluke UO i spona je između UO i predsjednika Udruge. Predsjedništvo čine predsjednik, potpredsjednik, te sedam članova UO Udruge izabranih po regionalnom principu. Predsjednik Udruge i UO ujedno je i predsjednik Predsjedništva. Sjednice Predsjedništva saziva predsjednik u pravilu jedanput mjesečno, a najmanje jedanput između dvije sjednice UO. Predsjedništvo punopravno odlučuje ako je sjednici nazočno više od pola članova, a odluke su pravovaljane ako je za njih glasovala natpolovična većina članova Predsjedništva. Iznimno je

dopušteno telefonsko glasovanje najviše trojici spriječenih članova Predsjedništva. Predsjednik podnosi izvješće o radu predsjedništva UO na prvoj sjednici UO.

Članak 24.

Nadzorni odbor kontrolira zakonitost rada i financijskog poslovanja Udruge. Nadzorni odbor prati i nadzire rad tijela utvrđenih ovim Statutom. O svom nalazu i mišljenju obavještava Skupštinu udruge i tijelo čiji rad je nadzirao. Nadzorni odbor utvrđuje da li je djelovanje Udruge u skladu sa zakonom, Statutom i drugim aktima. Nadzorni odbor broji 7 članova, koji na 1. sjednici biraju predsjednika. Mandat članova Nadzornog odbora traje dvije godine. Sva su tijela i dužnosnici Udruge dužni omogućiti Nadzornom odboru uvid u sve isprave koje se tiču djelatnosti Udruge. Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova članova Nadzornog odbora.

Članak 25.

Udruga je neprofitna organizacija, a novčana sredstva pribavlja iz članarine, donacija, dotacija, priloga i darova. Sva prikupljena sredstva koriste se isključivo za ostvarivanje ciljeva Udruge. O raspodjeli prikupljenih sredstava odlučuje Upravni odbor. U slučaju prestanka Udruge sva imovina Udruge pripada Franjevačkom samostanu Svetog Ilije, Zagreb, Prigornica 2.

Članak 26.

Financijska godina Udruge počinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca iste godine.

V. PRESTANAK UDRUGE

Članak 27.

Udruga prestaje odlukom Skupštine ili iz razloga propisanih Zakonom. Odluku o prestanku Udruge donosi Skupština dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja članova Skupštine Udruge.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Statut Udruge stupa na snagu s danom donošenja.

U Zagrebu, 9. lipnja 2008. godine

predsjednik Udruge
dr. sc. Zvonko Biljecki, dipl. ing. geod.

14. 1. 2008.

27. sjednica UO UBH "Prsten"

11. 2. 2008.

28. sjednica UO UBH "Prsten"

25. 2. 2008.nastavak 28. sjednice
UO UBH "Prsten"**25. 3. 2008.**

29. sjednica UO UBH "Prsten"

30. 3. 2008.

II. Skupština UBH "Prsten"

Za predsjednika UBH "Prsten" izabran je Zvonko Biljecki (Derventa), a za dopredsjednika UBH "Prsten" Vjekoslav Jeleč (Usora) te članovi Upravnog odbora.

14. 4. 2008.

30. sjednica UO UBH "Prsten"

Izabrano je 7-eročlano Predsjedništvo UO, a svaki član zadužen je za svoj resor. Za upravitelja Zaklade imenovan je Mijo Marić, za predsjednika UO Zaklade imenovan je Pavo Zubak, a za zamjenika Zvonko Biljecki.

Drago Kisić izabran je tom prilikom za glavnog tajnika Udruge.

Za humanitarnu akciju ZAJEDNO predloženo je da se prikupi 50.000 kn.

8. 5. 2008.1. sastanak Predsjedništva
UO UBH Prsten

Raspravljalo se o konceptu Plana i programa rada za 2008.

Povećanje broja članova
Zaklada

Tematske humanitarne akcije
RING (organizacija radionica)

uređenje prostora na Vukovarskoj 235

Časopis

Osnivanje pulske podružnice (mentor će biti
Željko Nujić)

Sheraton večera 6. 12. 2008.

Registracija TD Prsten grupa d.o.o.

Dr. Petar Brana izabran za savjetnika predsjednika Udruge, dr. sc. Zvonka Biljeckog.

26. 5. 2008.

radionica RING

U prostorijama M San tvrtke održane su dvije radionice o informatičkom sustavu RING u skupinama po 10-15 ljudi.

27. 5. 2008.

6. sjednica UO Zaklade Prsten

Cilj Zaklade je podići broj stipendista sa 33 na 100. U tu svrhu izrađen je Plan i program rada Zaklade.

29. 5. 2008.

sastanak u Slavonskom Brodu

Održan je radni sastanak članova Predsjedništva UO sa čelnim ljudima iz podružnice u Slavonskom Brodu. Predsjednik podružnice dr. Pejo Samardžić upoznao je prisutne o aktivnostima i planiranim projektima za buduće razdoblje.

Druga tema razgovora bili su lokalni izbori u BiH: predloženo je da Udruga Prsten javno pozove Hrvate iz BiH da se u što većem broju prijave za izbore.

30. 5. 2008.

sastanak u Kreševu

Na sastanku članova upravnih tijela Udruge "Prsten" teme su bile lokalni izbori u BiH, povećanje članstva, povećanje broja stipendista te konačna registracija TD Prsten grupa d.o.o.

Na početku rada UBH "Prsten" je bila fokusirana na kvalitetu. Sada je vrijeme za bavljenje aktivnostima vezanim za povećanje broja članova.

Jedan od važnijih ciljeva je i učlaniti pet novih pravnih subjekata do tradicionalne svečane Večere u Sheratonu, 6. prosinca 2008.

Susret u Kreševu snimila je TV Kiselj, snimak je preuzela Federalna TV (predsjednik UBH "Prsten" dao je izjavu o lokalnim izborima).

4. 6. 2008.2. sastanak Predsjedništva
UO UBH Prsten

Konstituiran je Nadzorni odbor UBH Prsten. Za predsjednika je izabran Marko Buljan, a za potpredsjednika Pavo Zubak.

10. 6. 2008.

31. sjednica UO UBH Prsten

Udruga "Prsten" javno će pozvati sve punoljetne građane, državljane BiH, koji imaju pravo glasa na lokalnim izborima, da se prijave do 22. srpnja (a za one koji imaju CIPS-ovu osobnu do 21. kolovoza) i izađu na glasanje koje je zakazano za 5. listopada 2008. Pravo glasa imaju svi punoljetni građani, državljani BiH, bez obzira imaju li CIPS-ovu osobnu ili ne, odnosno nalaze li se na teritoriju BiH ili su u inozemstvu. Svi koji su u inozemstvu mogu glasati i poštom za što se moraju prijaviti SIP-u i priložiti potrebne dokumente. Udruga će pružiti maksimalnu podršku, logistiku i pomoć u organizaciji prijave birača te glasanja za Hrvate iz Posavine i Srednje Bosne.

Putem medija (tisak, TV, radio) Udruga će promovirati važnost izlaska na izbore.

Udruga će pozvati Hrvate iz stranaka na teritoriju BiH da formiraju samo jednu svehrvatsku izbornu listu (time bi se spriječilo rasipanje glasova).

23. 6. 2008.

Forum mladih UBH "Prsten"

Povećanje broja stipendija

U prvoj godini postojanja Zaklada "Prsten" dodijelila je 35 stipendija djeci poginulih branitelja HVO-a, djeci teškog imovinskog stanja te osobito nadarenoj djeci

PRSTEN

U lipnju 2007. osnovana je Zaklada "Prsten". Dana 30. listopada iste godine raspisan je na Upravnom odboru Zaklade natječaj za dodjelu 30 stipendija učenicima srednjih škola i studentima Hrvatima u Bosni i Hercegovini i Hrvatima iz Bosne i Hercegovine koji žive u Republici Hrvatskoj. Visina stipendije za školsku/akademsku 2007/2008. godinu iznosi za učenike 800,00, a za studente 1500,00 kuna. Na natječaj se prijavilo više od 260 studenata. Svečana dodjela stipendija održana je na tradicionalnoj večeri UBH "Prsten" početkom prosinca 2007. u dvorani hotela Sheraton. Te večeri, svima je bilo jasno kako upravo Zaklada "Prsten" sa svojim plemenitim ciljem obrazovanja mladih ljudi pruža tračak svjetlosti u vedriju i uspješniju budućnost i kako ovim stopama treba ići naprijed.

Program za 2008./2009. godinu

- Iako ne možemo govoriti o prevelikom iskustvu neosporno je da smo prošli porođajne muke i da ćemo se moći više angažirati u prikupljanju sredstava kako bismo povećali broj zakladnika, a time i broj stipendista - kazao je gospodin Mijo Marić, novi predsjednik Zaklade "Prsten", te dodao:

- Uz izvanredni angažman i nesebičnu pomoć velikih umjetnika i humanis-

Nudimo široku paletu repromaterijala i gotovih proizvoda u poljoprivrednoj proizvodnji:

- sredstva za zaštitu bilja,
- sjemensku robu,
- kompleksna mineralna gnojiva,
- otkup i skladištenje ratarskih kultura,

pšenično
BRAŠNO

- pšenično brašno,
- "Vitalka", vrhunska stočna hrana,
- veterinarske lijekove i vitaminsko-mineralne dodatke,
- kreditiranje poljoprivredne proizvodnje.

telefoni - zaštita bilja: 031/235-548, 235-549; sjemenska roba: 031/235-547;

gnojiva: 031/235-542; brašno 031/235-529;

stočna hrana: 031/250-287; fax 031/250-279,

Žito d.o.o., Đakovština 3, 31000 Osijek

e-mail: zito@zito.hr, www.zito.hr

ta Sandre Bagarić i Nikše Bratoša već su započele pripreme za organizaciju humanitarnog koncerta u dvorani "Vatroslav Lisinski", koji će se održati 19. listopada ove godine. Na tom koncertu očekujemo istaknuta imena naše estrade. Oni su već ranije pokazali spremnost da pomognu u prikupljanju sredstava za naše stipendiste, pa će i ovaj put sav prihod s koncerta ići u Zakladu za stipendiranje učenika i studenata.

- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa te gospodin ministar Dragan Primorac osobno, iskazuju interes i podršku Zakladi, te očekujemo i njihovu pomoć.

- U narednom periodu planiramo medijski značajnije predstaviti Zakladu, te kroz različita druženja međusobno približiti zakladnike i stipendiste. Natječaj za nove stipendiste bit će raspisan na jesen, a potpisivanje Ugovora o stipendiji na večeri Udruge BiH "Prsten" koja se tradicionalno organizira u mjesecu prosincu.

Većina tvrtki članica UBH "Prsten" spada među najuspješnije u Hrvatskoj. Na našu sreću one su i zakladnici. Podsjetio bih da Zaklada ima skupinu

Predsjednik Upravnog odbora Zaklade "Prsten" gospodin Pavo Zubak

Udovice Hrvatskog Vijeća Obrane
Ljudevita Posavskog 33
10000 Zagreb

Zagreb 29.04.2008

ZAHVALNICA

Udruzi i Zakladi Prsten

Dugo smo razmišljale i dogovarale se koje bi riječi bile najprikladnije kojim, bi smo Vam zahvalili za stipendije dodijeljene našoj djeci. Na kraju svi smo istog mišljenja, najjednostavnije riječi najviše kažu; stoga od srca

HVALA VAM

Nadamo se da će i idućih godina rasti broj korisnika ovakvih stipendija i da će rasti broj onih koji su spremni pomoći mladima iz Bosne. Vjerujemo da će naša djeca opravdati Vaše povjerenje i dobrotu i uspješno završiti školu, te da će imati svoju priliku da pomognu generacijama iza sebe.

S poštovanjem
Udovice HVO-a

Marić

iznimno nadarenih učenika i studenata koje stipendira. Zbog činjenice da su i firme i stipendisti najbolji, prirodno je da su međusobno usmjereni jedni na druge i da će obostrano biti međusobni izbor. Vjerujem i da će naši manje uspješni stipendisti moći računati na senzibilitet i potrebu za pomaganjem koja je prisutna kod naših zakladnika. Većina tih ljudi, u svom životu prošla je težak i častan put i u razgovoru s njima često imam priliku čuti ih kako s dužnom pažnjom i zahvalnošću govore o ljudi-

ma koji su njima pomogli kada im je bilo teško. Zbog njih i osjećaja solidarnosti oni danas nesebično pomažu, pokazujući našim stipendistima da se veličina i moć ogledaju u sposobnosti pomaganja. Na taj način uče ih da to i sami čine sutra.

Na kraju, gospodin Marić i gospodin Zubak podsjećaju poštovane čitatelje da uplatom na žiro račun Zaklade broj: 2390001-1100349000 kod Hrvatske poštanske banke pomažemo obrazovanje naše djece i na taj način ulažemo u naše bolje sutra.

UPRAVNI ODBOR ZAKLADE:

Mijo Marić -
upravitelj
Pavo Zubak -
predsjednik UO
Zvonko Biljecki -
zamjenik
Bruno Iljčić
Ilija Tolić
Ivan Lovrinović
Tomislav Dubravac
Marko Buljan

Recenzija knjige: "Zapis o herojima", autor: Markica Lovrić

Da se ne zaboravi!

PIŠE: dr. sc. Tomislav Dubravac

"Istinu upoznajemo ne samo umom, nego i srcem" rekao je francuski filozof Blaise Pascal. Netom izašla knjiga: "Zapis o herojima", autora bogoslova Markice Lovrića, upravo je iz srca napisana knjiga inspirirana herojstvima mladića, vitezova Posavine, koji su braneći svoju rodnu grudu poginuli u Domovinskom ratu od 1992. do 1995. godine. Knjiga je zapravo uvijek svjedok jednog vremena, a ova svjedoči o teškim vremenima obrane Bosanske Posavine te donosi istinu o poginulim braniteljima iz župe "Imena Marijina" O. Luka-Bok. Autor se, s pravom, držao poznate latinske izreke, "što je zapisano ostaje" (Quod scriptum manet). U tome i jest vrijednost knjiga ovakvog karaktera. Knjiga je to koja budi emocije i čuva uspomene na hrabre momke koji su bezrezervno dali svoje mlade živote kako bi branili i obranili svoj zavičaj. U prilog tome, kako to autor u svom predgovoru

navodi, govori i sljedeće: "Ne dajte im da uđu u Luku". Tako glasi rečenica poginulog branitelja Šicera, mladića kojemu na smrtnom času, nije bilo ni do čega drugog stalo, osim da ohrabri svoje suborce u očuvanju naših sela Oštre Luke i Boka. Hrabrost vrijedna divljenja ostat će zauvijek u našim srcima. Na njihove živote utkane u našu slobodu, kao i živote mnogih drugih, često se na žalost zaboravlja. Zaboravljamo da se život ne cijeni koliko je dug, već koliko je vrijedan.

Mladi autor, inače već prepoznatljiv humanitarac, u knjizi ne zaboravlja ni "Čovjeka", sa svim svojim vrlinama i manama, malog i velikog, svakodnevnih probleme i sudbine ljudi i njihove borbe za "kruh naš svagdašnji". Često zaboravljamo, kako kaže već prije spomenuti filozof Pascal, "Čovjek je samo trska koja misli: lomljiva, slabašna i krhka". U knjizi se nalaze biografije i fotografije 57 branitelja iz Boka, Bukove Grede i

Oštre Luke. Autor, koji i sam potječe iz ovih krajeva, donosi vjerodostojne zapise o sudbini svakog poginulog, tko su oni bili, kada su rođeni, koje su njihove obitelji, tko je ostao poslije njih?

Povijest pišimo sami, ne dopustimo drugima da je pišu. Pri tome se uvijek valja držati temeljnog kreda naše katoličke vjere, a to je opraštanje, jer opraštanje ne mijenja prošlost, ali zato uvećava budućnost. Ali, je isto tako mudro rekao i J. F. Kennedy: "Oprostite neprijateljima, ali im ne zaboravljajte imena".

Čitatelji, kada budete čitali ovu knjigu, nije ona za čitanje na dah, tj. kao roman, tada bi se brzo zaboravila njena nakana, a i poruka bi izbljedadla, već je čitajte povremeno, kako biste obnovljali sjećanje na drage nam ljude. Jer, sjećanje je jedini raj iz kojeg ne možemo biti protjerani (Kronin).

Recenzija knjige: "Gornja Močila kod Bosanskog Broda",
autor: prof. Jozo Jelinić

Knjige o rodu i domu, za dušu i sjećanje

Ne zaboraviti svoje ognjište i zavičaj, poruka je prof. Jozu Jelinića istaknuta u uvodu knjige "Gornja Močila kod Bosanskog Broda". Prema popisu stanovništva iz 1991. na prostoru Bosanske Posavine živjelo je 126.494. stanovnika, od toga 59,60 posto Hrvata, 15,48 posto Muslimana, 20,55 posto Srba te 4,3 ostalih. Područje Bosanske Posavine obuhvaća općine Bosanski Brod, Bosanski Šamac, Derventa, Modriča, Odžak i Orašje, te dijelove općina Brčko, Doboj i Gradačac. Hrvati su kroz povijest dvaput morali napuštati svoj rodni kraj. Prvi put u vrijeme zbog turskih osvajanja tijekom Bečkog rata od 1683. do 1699. kada je Bosanska Posavina opustjela, a drugi put od 1991. do 1995. kada je "svijet zatvorio oči" i zaniijekao kršćanske i nacionalne vrijednosti Hrvata u BiH nanijevši im povijesnu nepravdu. Autor je koristeći brojne izvore kronološki naveo značajne događaje, opisao kulturu i običaje bosanskohercegovačkih Hrvata kako bi dokazao da su Hrvati povijesna vertikala na ovim prostorima.

Prsten

udruga bosanskih Hrvata

POZIVA

SVE PUNOLJETNE GRAĐANE, DRŽAVLJANE BOSNE I HERCEGOVINE, KOJI TRENUTNO BORAVE IZVAN BOSNE I HERCEGOVINE DA SE PRIJAVE NA LOKALNE IZBORE U BiH ZAKAZANE ZA NEDJELJU, 5. LISTOPADA 2008. GODINE!

Pravo glasa na izborima imaju svi punoljetni državljani BiH bez obzira imaju li CIPS-ovu osobnu kartu ili ne, a glasati mogu i poštom za što je nužno da se prijave Središnjem izbornom povjerenstvu (SIP) u Sarajevu do 22. srpnja 2008.

SVOJIM GLASOM POMOZI IZABRATI HRVATSKOG VIJEĆNIKA KOJI ĆE SUDJELOVATI U DONOŠENJU ODLUKA U TVOJOJ OPĆINI.

TO JE PUT KAKO DA UREDIMO BiH I PO MJERI HRVATA PROGNAHNIH IZ BiH.

TO JE PUT KAKO ĆEMO SE IZBORITI ZA DONOŠENJE ODLUKA DA SE ODOBRE SREDSTVA ZA OBNOVU NAŠIH PORUŠENIH SELA I NASELJA I INFRASTRUKTURE U NJIMA.

TO JE PUT KAKO DA SE IZBORIMO DA SE U JAVNIM INSTITUCIJAMA VRATE U UPORABU NAŠE PISMO I JEZIK. ZA TEBE JE TO BESKONAČNO MALEN NAPOR, A ZA NAŠ KRAJ I HRVATSKI NAROD BESKONAČNO VAŽAN ČIN.

Za sve dodatne informacije nazovite na besplatni telefon: 0800-8555

INFORMACIJA

Dana 21. 06. 2005. stupila je na snagu Uredba o kriterijima, načinu i postupku priznavanja vremena provedenog u obrani BiH u mirovinski staž ("Službene novine F BiH" broj: 35/05), koju u prilogu dostavljamo.

Navedenom uredbom dana je obveza Federalnom zavodu za MIO da vrši upis posebnog staža u radne knjižice na osnovu uvjerenja o vremenu provedenom u obrani BiH, koje izdaje odsjek za obranu nadležan za vođenje ove evidencije.

Također se napominje da se upis posebnog staža, za pripadnike oružanih snaga HVO-a za područje Bosanske Posavine i dalje vrši u poslovnica, ispostavama kao i samom sjedištu županijske administrativne službe Orašje. - Zakonom o pravima branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine F BiH" broj: 33/04: 56/05) odnosno posljednjom izmjenom Zakona o pravima branitelja... ("Službene novine F BiH" broj: 70/07) propisani su uvjeti za priznavanje prava na invalidsku i starosnu mirovinu ratnih vojnih invalida (RVI).

Odredbama čl. 31a. i 31b. pomenutog Zakona, propisani su povoljniji uvjeti za ostvarivanje prava na invalidsku i starosnu mirovinu za ratne vojne invalide. Naime, navedenim odredbama regulirano je da pripadnici oružanih snaga, koji imaju status RVI, a kod kojih je utvrđena nesposobnost za privređivanje (I. kategorije) kao posljedica oštećenja organizma zbog rane, povrede ili bolesti, po kom osnovu su ostvarili vojni invaliditet, a koji nisu bili osiguranici u vrijeme stupanja u oružane snage, imaju pravo na invalidsku mirovinu pod uvjetima propisanim po Zakonu o MIO ("Službene novine F BiH" broj: 29/98; 32/01; 73/05 i 59/06). Nadalje, ratni vojni invalid stiče pravo na starosnu mirovinu s navršених 55 godina života i najmanje 20 godina mirovinskog staža.

ŽAS ORAŠJE

Tradicionalna humanitarna Plehanska večer

Zlatko Cico Kranjčar, naš poznati trener u dobrom društvu

Druženje uz pjesmu i ples

Tradicionalna Plehanska večer i druženje Plehančana, njihovih prijatelja i brojnih uglednih uzvanika održano je 11. travnja 2008. godine u dvorani hotela Zovko u Sesvetama. U organizaciji Zavičajnog kluba Plehan iz Zagreba i Odbora za izgradnju Crkve svetog Marka prihod od ulaznica i kupljenih knjiga koje su se prodavale uz recepciju, namijenjen je obnovi porušenog svetišta na Plehanu

PIŠE: Ivana Kolovrat

FOTO: Saša Lisjak

U pozdravnom govoru prvi je riječ uzeo gospodin Luka Martić, predsjednik Odbora za izgradnju crkve na Plehanu, istaknuvši kako je samostan Plehan prije rušenja bio mjesto okupljanja i gledanja prema ljepšem nebu. Centar kulture gdje su se širili vidici. Potom su okupljene goste pozdravili prof. dr. Andrija Hebrang, predsjednik kluba HDZ-a u ime premijera dr. Ive Sanadera, državni tajnik u Ministarstvu kulture mr. Jasen Mesić te gvardijan fra Mirko Filipović koji je podnio kratki izvještaj dokle se stiglo u izgradnji crkve. Za govornicom su svoje pozdrave prenijeli zagrebački dogradonačelnik Ivo Jelušić, Tomislav Antunović, vlasnik Antunović Grupe, velečasni Filip Maršić, župnik iz Der-

KUD "Bosna Srebrena"

vente, predsjednik Udruge hrvatskih branitelja Kosani Jozo Prgomet, te dopredsjednik udruge "Prsten" dr. Vjekoslav Jeleč i mnogi drugi. Među brojnim pozdravljenim uglednicima poseban pljesak dobio je bivši izbornik hrvatske reprezentacije Zlatko Kranjčar - Cico.

Nakon serije pozdravnih govora započela je fešta koja je trajala dugo u noć. Kulturno-glazbeni program otvorili su "mladi čuvari" tradicijskih običaja KUD Bosna Srebrena, osnovano 2005. u Sesvetama, otpjevavši i otplesavši kola svog zavičaja. Paganini bend je zabavljao uzvanike do izlaska legendi derventskog kraja na pozornicu Ilije i Marka Begića, a poslije njih na pozornici su zasjali Mate Barišić i Šime Bilić iz Plehanskih odjeka.

Ilija i Marko Begić, legende Izvorne glazbe

DAN HRVATSKIH BRANITELJA

PIŠE: Ivo Aščić

U pougarskom selu Vukovići kod Jajca, 14. lipnja 2008. godine svečano je obilježen Dan hrvatskih branitelja iz Vukovića. Ovaj projekt je nastavak obilježavanja prošlogodišnje 15. obljetnice pogibije hrvatskih branitelja, koja je izazvala veliko zanimanje hrvatskih domoljuba. Naime, tada je između ostalih aktivnosti napravljeno spomen-obilježje poginulim braniteljima. U projektu je sudjelovao veliki broj hrvatskih domoljuba, ali na žalost bez potpore državnih mjerodavnih institucija. Povjerenstvo je tom prigodom izdalo posebni bilten u kome su između ostalog i imena svih donatora. Također, u spomen na 15. obljetnicu, početkom 2008. godine izdan je i DVD koji osim snimaka vezanih za 15. obljetnicu sadržava i veliki broj fotografskog, video i audio zapisa od prije zadnjeg rata.

Na ovaj dan se želi pozvati ne samo mještane ovoga kraja već i domoljube iz ostalih dijelova BiH, Hrvatske i drugih zemalja da uveličaju veliku svečanost. Ona je, čini se jedinstvena na ovim prostorima prije svega zbog samoorganiziranosti hrvatskih domoljuba i bez ikakvog političkog utjecaja. Također, i ovom gestom se želi pomoći siromašnim povratnicima te time pokazati da nisu zaboravljeni niti ostavljeni. Program i aktivnosti uključivali su obilazak seoske kapelice Srca Isusova koja u 2008. godini bilježi 70 godina postojanja, misu zaždušnicu za poginule hrvatske branitelje, blagoslov spomen-obilježja za 12 poginulih hrvatskih branitelja iz Vukovića u 2. svjetskom ratu i za jednu civilnu žrtvu, polaganje vijenaca i paljenje svijeća na spomen-obilježju poginulim hrvatskim braniteljima iz Vukovića u Domovinskom ratu te ručak i prijateljsko i sportsko druženje. Treba napomenuti kako je tijekom 2. svjetskog

Spomen-obilježje poginulim hrvatskim braniteljima iz Vukovića u Domovinskom ratu

rata, prema istraživanjima hrvatskog branitelja, političkog zatvorenika i velikog hrvatskog domoljuba g. Ive Tubanovića (autor knjige Prešućene žrtve Đakova i Đakovštine u 2. svjetskom ratu i poraću), s području Pougarka poginulo više od 150 hrvatskih vojnika. Najveći broj njih je poginuo 1945. godine i na Križnom putu. Zanimljivo je da su neznatne žrtve bile u samom Pougarku i to zahvaljujući ponajviše tadašnjem dobrotičkom župniku fra Željku Džaji. U znak zahvalnosti, Pougarcu su mu postavili spomenik u dvorištu župne kuće i crkve Sv. Ante Padovanskog u Dobretićima koje, za razliku od drugih vjerskih i kulturnih spomenika nije oštećeno u zadnjem ratu. Na spomeniku piše: "Učeći i sprovodeći u život Kristovu zapovijed ljubavi prema Bogu i svakom čovjeku, sačuvao si ovaj kraj od krvoprolića za vrijeme II. svjetskog rata. I zato Ti Tvoji Pougarcu sa župnikom fra Matom Perić i dižu ovaj spomenik u znak vječne zahvalnosti".

Milan Bandić - gradonačelnik Grada Zagreba, Tomisav Antunović - predsjednik Udruga, Željko Komšić - član Predsjedništva BiH, Stjepan Mesić - predsjednik Republike Hrvatske, gradonačelnik Münchena Gerhard Sonheim - zamjenik supervizora Brčko Distrikta, Mirsad Đapo - gradonačelnik Brčko Distrikta, Ivo Jadrić - poduzetnik u Münchenu, Ivan Krndelj - dopredsjednik Skupštine Brčko Distrikta, Milan Tomić - predsjednik Skupštine Brčko Distrikta, Mirjana Đapo - supruga gradonačelnika Brčko Distrikta

BRČANSKO - POSAVSKA NOĆ

Pjesme, veselja i radosti zbog susreta starih prijatelja nije nedostajalo na tradicionalnoj svečanoj večeri Brčaka i prijatelja Brčkog, koja se održava desetu godinu za redom u dvorani hotela Antunović (nekoć u motelu Antunović). I prošle godine, 22. prosinca, svečanosti su nazočili predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić, zagrebački gradonačelnik Milan Bandić i drugi uvaženi gosti. U dobrom raspoloženju druženje je potrajalo do ranih jutarnjih sati.

STRUČNA PREDAVANJA ZA POLJOPRIVREDNE PROIZVOĐAČE

Udruga bosanskih Hrvata "Prsten", podružnica Osijek, organizirala je na području Posavske županije stručna predavanja namijenjena poljoprivrednim proizvođačima. Suorganizator je Ministarstvo poljoprivrede Posavske županije, a predavači su stručnjaci s Poljoprivrednog i Prehrambeno-tehnološkog fakulteta iz Osijeka te tvrtke Žito i njenih kooperanata. Predavanja su se održala 7. i 8. ožujka u Domu kulture u Tolisi i Maloj sali hotela "Euro" u Odžaku s temama: Ekološka proizvodnja i prerada hrane, doc. dr. sc. Darko Velić; Zaštita duhana od korova, bolesti i štetnika, mr. sc. Pero Barišić Jaman. Prof. dr. sc. Pero Mijić i prof. dr. sc. Zvonko Antunović održali su predavanje o važnosti uzgojno-seleksijskog rada kod domaćih životinja i suvremenim trendovima u proizvodnji mlijeka.

"PRSTEN" - TRADICIONALNA POSAVSKA IGRA

Tenjska Udruga Hrvata bosanske Posavine "Posavski prsten" sredinom veljače 2008. godine organizirala je turnir u "Prstenu" - posavskoj igri koju su u Tenju (kod Osijeka) donijeli izbjegli Posavci. Turnir se održao drugu godinu za redom u sportskoj dvorani Osnovne škole "Tenja" pod geslom "Neka se posavski običaji ne zaborave". Želja organizatora je osvojiti stare, tradicionalne igre uz koje su se ljudi nekada okupljali, družili i zabavljali. Ovogodišnji pobjednici turnira su Dragan Stipić, Anto Mijić i Ilija Bjelobrk - članovi ekipe "Kostarika", drugo mjesto pripada ekipi "Maglica", a treće ekipi "Gornja Tramošnica". Sudeći po impresivnom odazivu natjecatelja i oduševljenju publike iz svih dijelova Hrvatske i BiH "prsten" je pronašao "toplu kapu" i u novim krajevima.

Žana Gamoš

FORUM MLADIH

Jedan od oblika okupljanja mladih članova Udruge "Prsten" su druženja na Forumu mladih koji je nedavno počeo s radom. Naša vrata su otvorena za sve ljude velikog srca i dobrih namjera, za ljubitelje dobrih ideja, šale, pjesme, razgovora i njegovanje naših običaja. Na Forumu mladih održanom 6. lipnja 2008. dogovoreno je da će se organizirati mjesečna druženja uz nastupe različitih izvođača (pop glazba, folklorne skupine), na www.udruga-prsten.hr osnovan je kutak Forum mladih - mailing lista svih članova. U planu je održavanje radionica za dodatno usavršavanje, a posebna pogodnost za studente, članove UBH "Prsten" je objava životopisa na stranicama Udruge. U prostorijama tvrtke M San, člana UBH "Prsten" gospodina Stipe Matića upriličena je Večer upoznavanja mladih članova 20. lipnja 2008. godine. U mjesecu srpnju planiran je rafting za mlade. Kako mi mladi pripadamo Internet generaciji pozivamo Vas da nam se priključite na Facebooku gdje se nalazi profil UBH "Prsten" Forum mladih na web adresi: <http://www.facebook.com/group.php?gid=15271153845>. Više o radu Udruge možete saznati i na www.udruga-prsten.hr. Za ostale informacije kontaktirajte nas na broj telefona: 01/639 6619 i e-mail: Ubh.mladi@gmail.com.

"PRSTEN" KOD MINISTRA VANJSKIH POSLOVA

Ministar vanjskih poslova i europskih integracija Gordan Jandroković ugostio je 11. lipnja 2008. godine izaslanstvo Udruge bosanskih Hrvata "Prsten". Ministar je pokazao interes za djelovanje, rad i program Udruge te je dogovorena

suradnja oko projekta obnove, u ratu porušene banjalučke biskupije u Bosni i Hercegovini. Susret je protekao u konstruktivnoj i dobroj atmosferi sa željama za što većim brojem uspješno realiziranih zajedničkih projekata.

PROSLAVA SVETOG ANTE PUSTINJAKA

Na dan Svetog Ante Pustinjaka, 17. siječnja 2008. služena je sveta misa u kapeli Svetog Ante u Gornjim Močilima, župa Svetog Ante Padovanskog. Okupljanje vjernika je bilo ispred župne kuće i crkve u izgradnji u Gornjim Močilima. Radosna povorka župljana i njihovih gostiju uputila se soldanovim sokakom prema obližnjoj kapelici, u kojoj je sveta misa počela u

11.00 sati. Kao i prošle godine i ove godine kao gosti nastupila je muška pjevačka skupina "Biđani" iz

Bickog Sela koji su izvodili sakralne pjesme za vrijeme svete mise, a svojim lijepim pjevanjem nastavili su i nakon mise. Misno slavlje predvodio je vlč. Josip Grubišić vojni kapelan u Banja Luci, a sudjelovao je i vlč. Robert Ružić dekan derventski te župnik vlč. Ivan Tolj. U nadahnutoj propovijedi vlč. Josip Grubišić je pozvao župljane župe Svetog Ante Padovanskog, Gornja

Močila - Sijekovac na povratak u svoje mjesto rođenja. On je i sam osjetio što znači živjeti u tuđini (Australija), a nama Hrvatima iz BiH ukazao na potrebnu vjeru u Boga, sebe i djedovinu. Nakon misnog slavlja župnik Ivan Tolj je pozvao sve nazočne na nastavak proslave u župnu kuću, gdje se kroz razgovor i pjesmu završila proslava.

Jozo Jelinić

Intervju s predsjednikom podružnice UBH "Prsten" u Rijeci, Antom Zovkom

RAD I DJELOVANJE U UDRUZI JE IZAZOV

RAZGOVARALA: Ivana Kolovrat

Za početak intervjuja, ispričajte nam nešto o Vašem djetinjstvu u Žepču.

Kao što sve kreće od roditelja, tako su i moji imali najveći utjecaj na mene. Rođen sam u Orahovici kraj Žepča, kao najstariji od šestoro djece Josipa i Pave. Školovao sam se u Žepču i Zavidovićima, a Pedagoški fakultet završio sam u Rijeci, stekao stručni naziv profesor fizike i tehničkog odgoja. Otac, iznimno strog, ali pravedan, a majka nevjerovatno blage naravi, topla, odavala je povjerenje, ali i sigurnost cijeloj obitelji.

Djetinjstvo pamtim i rado se sjećam zгода i nezgoda s braćom i sestrama, kao i susjeda i prijatelja s kojima se povremeno viđam.

Kad ste otišli iz rodnog kraja i koji su Vas razložili "natjerali"?

Odlazio sam nekoliko puta. Ratna zbivanja su me zatekla s prebivalištem i radnim mjestom u Zenici, iz koje sam otišao u listopadu 1993. godine nekim nesigurnim i dugim putovima prema Republici Hrvatskoj. Od siječnja 1994. godine živim s obitelji u Rijeci.

Tko je ostao u rodnom kraju od obitelji? Koliko često odlazite u Žepče?

Moji najbliži, dva brata i dvije sestre s obiteljima žive u rodnom kraju, a na žalost najmlađi brat Vinko (Šeri) izgubio je život u strahotama rata.

U Žepče odlazim često, gotovo jedanput mjesečno u posljednjih desetak godina.

Po zanimanju ste odgajatelj u Domu za preodgoj djece i mladeži. Kako ste odabrali poziv? Kako je raditi s djecom koja su u domu?

Kao što vidite kod ovog pitanja sam zastao i razmišljam da li na njega uopće odgovoriti. Međutim, ipak ću dati odgovore (pojašnjenja) iz dva razloga: Od prije dva mjeseca sam na novom radnom mjestu (također humanom) u jednoj novoj, ali respektabilnoj osiguravateljskoj kući. U proteklih četrnaest godina koliko sam radio u Domu za odgoj nikada mi nitko nije zvanično postavio to pitanje. Mediji, a na žalost i institucije društva koje se bave ovom problematikom "reagiraju" samo kada se pojavi neki problem u ovakvim ili sličnim ustanovama.

Kako sam odabrao poziv?

Dolaskom u Rijeku nisam imao puno izbora, ali uz preporuku prijatelja sa studija g. Stipa Dominovića,

a kasnije posredovanjem "velikog" čovjeka i pedagoga g. Marinka Pupačića započeo je moj poslijeratni (drugi) životni i radni dio.

Kako je raditi s djecom u domu?

Odgajanje drugih, a posebno ove skupine, počinje odgajanjem samoga sebe. To pravilo ne poznaje iznimke. Čovjek, naime, gleda stvari kroz sebe, posreduje drugima ono što ima i ono što jest. Odgoj nije rutinski posao, nego posao gdje se svakom pojedincu poklanja dužna pažnja (što, naravno, ne isključuje grupni odgoj).

Smatram, da sam kao osoba uravnotežen i jak, te da sam u raznim situacijama nalazio primjerena rješenja koja su u datom trenutku bila potrebna u obavljanju ovog specifičnog i iznimno složenog posla. Međutim, moram priznati, da sam ponekad i sam pribjegavao metodi da je lakše "odgajati" u istoj razini.

Imate li obitelj? Otkrijte nam ponešto o privatnom životu.

Da. Obitelj čini supruga Janja i dvoje prekrasne djece, Josip (24) i Ivana (23).

Što se tiče privatnog života otkrit ću Vam samo da sam sve do 8. razreda O.Š. imao želju ići u svećenike.

Što radite u slobodno vrijeme? Imate li hobije? Slobodnog vremena gotovo da i nemam. Do prije dva mjeseca "hobi" mi je bio prodaja životnih osiguranja, a sada...

Kako je UBH Prsten "ušao" u Vaš život?

U ljeto 2007. godine u neformalnom druženju uz kavu s g. Željkom Nujićem upoznat sam s osnivanjem i djelovanjem UBH Prsten. Vrlo brzo smo se dogovorili da je potrebno organizirati i na području Primorsko-goranske županije Hrvate iz Bosne sa ciljem međusobnog druženja, pomaganja, a posebno pomaganja Hrvatima Srednje Bosne i Posavine. U listopadu 2007. godine organizirali smo

Osnivačku skupštinu UBH Prsten u Rijeci u obliku podružnice i počeli institucionalno djelovanje na ovom prostoru.

Što Vama predstavlja rad i djelovanje u Udruzi?

Rad i djelovanje u Udruzi je izazov. Za cilj ima okupljanje BiH Hrvata sličnog mentalnog sklopa sa ciljem afirmiranja kulturnih, duhovnih i materijalnih vrijednosti tih ljudi i društva u cjelini. Osim toga, želja nam je očuvati našu tradiciju, baštinu, kulturne i moralne vrijednosti koje smo donijeli sa sobom i koje su čvrsta poveznica s krajem iz kojeg smo došli.

Kako ste organizirali rad podružnice u Rijeci?

U proteklih šest mjeseci rada Podružnica djeluje kroz aktivnost Upravnog i Nadzornog odbora koji su u siječnju usvojili Plan i program rada za ovu godinu, te aktivnim sudjelovanjem naših članova u Upravnom odboru Središnjice.

Koje ste planove za sada ostvarili?

Temeljni cilj je postignut: osnivanje podružnice, iznalaženje prostora u kojem se sastaju članstvo, Upravni i Nadzorni odbor jedanput mjesečno. Po planu u ovoj godini još imamo:

- okupljanje i širenje članstva
- aktivno sudjelovanje u radu Središnjice
- društvena večer članova UBH Prsten - podružnica PGŽ
- humanitarni koncert namijenjen potrebama banja-lučke biskupije
- organiziranje redovne Skupštine u listopadu ove godine.

Kakvi su vam kratkoročni budući planovi za realizaciju?

Kratkoročne planove sam Vam naveo. Za njihovu realizaciju potrebno je ostvariti tehničke predujete za rad područne podružnice, širenje članstva, ali i animiranje eksperata za pojedina pitanja i ciljanu problematiku.

Kakav je odaziv ljudi i javljanje u podružnicu? Jeste li prepoznati u svom radu i, na kraju krajeva, zadovoljni postignutim do sada?

Odaziv BiH Hrvata u početnoj fazi je zadovoljavajući. Za sada imamo šezdeset članova, ali sam uvjeren da ćemo do kraja godine imati dvostruko više te da ćemo u županiji kvalitetno ustrojiti podružnicu.

PODRUŽNICA SLAVONSKI BROD

Dobrotvorni koncert za stipendije

Članovi podružnice UBH "Prsten" iz Slavonskog Broda organizirali su odlično posjećen, dobrotvorni koncert za prikupljanje sredstava za stipendije

PIŠE: Meri Jerković

U nedjelju, 6. travnja, u 20 sati u Slavonskom Brodu je u kazališno-koncertnoj dvorani Ivana Brlić Mažuranić održan dobrotvorni koncert. Organizirala ga je Podružnica UBH Prsten u Slavonskom Brodu radi prikupljanja novčanih sredstava za Zakladu Udruge Prsten koja stipendira studente.

Program je umješno vodila Anita Krpan, novinarka na Radio-Brodu, obučena u jednu od narodnih nošnji žena iz Bos. Posavine, a stalna pratilja pri tome joj je bila mlada Šokica (Irena Šerfezi) obučena u jednu od prekrasnih slavonskih nošnji.

Članovi folklorne skupine Žeravac iz Slavonskog Broda, njih dvadesetak, uz u početku diskretnu pratnju tambure i violine, postavljeni duž pozornice u vrijeme pozdravnih govora, u svojim živopisnim ženskim i muškim narodnim nošnjama djelovali su poput žive kulise i tako stvarali posebno ozračje kako na pozornici tako i među gledateljima.

U ime organizatora, dr. Pejo Samardžić, predsjednik Podružnice Prstena Sl. Brod, obratio se sugrađanima i gostima, srdačno ih pozdravio, zaželio dobrodošlicu i zahvalio što su se odazvali na ovaj humanitarni koncert i tako pokazali da im je stalo do njihovih bližnjih; da riječi iz Biblije "Podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov

Izaslanici "Prstena" dr. Vjekoslav Jeleč, Ilija Tolić, dr. Pejo Samardžić, Manda Golemanović s brodskim županom Danijelom Marušićem i gradonačelnikom Slavonskog Broda

svoj beskućnike, odjenuti onoga koga vidiš gola i ne stidjeti se onoga tko je tvoje krvi" nisu mrtvo slovo. Zahvalio je svim sponzorima i donatorima, a posebno gostima izvođačima KUD-a Žeravac, gospodi Slavonskim lolama, gospodinu Krunoslavu Kići Slabincu i gospodinu Miroslavu Škori te svima zaželio ugodnu večer.

Ponosan na sve što se te večeri dogodilo u Brodu jer je prije godinu dana i osobno sudjelovao u osnivanju brodske Podružnice Prstena, vidljivi

vo uzbuđen, kako je i sam priznao, dipl. ing. Ilija Tolić, predsjednik Zaklade i donedavno prvi predsjednik UBH Prsten, je pozdravio goste i uzvanike iz RH i BiH. Izvijestio ih je, među ostalim, kako je Zaklada Udruge Prsten u ovoj godini već dodijelila 35 stipendija za tekuću školsku godinu za što će podijeliti oko 500.000 kuna te zahvalio svima što su tom krasnom priredbom uveličali dan njihove podružnice u Sl. Brodu i podržali ih u toj plemenitoj akciji.

I dr. sci. Vjekoslav Jeleč, dopredsjednik UBH Prsten, u ime predsjednika i u svoje osobno ime zahvalio je organizatorima i izvođačima, čvrsto uvjeren kako će Udruga i ovaj i druge svoje projekte dovesti do kraja...

Gradonačelnik dr. Mirko Duspara pozdravio je sve u ime Grada Slavonskog Broda, Udruzi Prsten zaželio mnogo uspjeha u radu, zahvalio na odličnoj ideji, a svojim Brođanima za svaku kupljenu kartu te, među ostalim, istaknuo kako i Vlada RH propagira društvo znanja i kako je ovo jedan od načina da našim studentima pomognemo da lakše završe fakultete.

Župan brodsko-posavski, dr. vet. Danijel Marušić pozdravio je sve okupljene u ime Županije i pritom posebno naglasio kako je i njima u Brodsko-posavskoj županiji i te kako važna

sudbina Hrvata iz Bosne, kako im je drago što mogu pomoći i kroz stipendiranje studenata, jer žive u nadi da će se mnogi od njih vratiti u te prelijepe hrvatske krajeve...

Gđa Manda Golemović, u ime brodske Podružnice Prstena, predala je umjetničku sliku (ulje/platno) donedavnom i prvom predsjedniku UBH Prsten, a sada predsjedniku Zaklade gosp. Toliću.

Potom je slijedio onaj glavni, glazbeni dio programa.

Nakon što su otpjevali više pjesama iz svoga bogatog repertoara, Slavonske lole neumorno su pratili Krunoslava Kiću Slabinca, a potom i Miroslava Škoru. I tako skoro dva sata! I pjesme i priče i opet pjesme! Kad bismo zabilježili sve otpjevane pjesme, bila bi to doista duga niska. Možda je dovoljno reći da smo, uz tolike hitove, čuli i onu Nije moja duša prazna, ali i onu Ne dirajte moju Bosnu...

Treba također istaknuti da je dvorana bila popunjena gotovo do posljednjeg mjesta! Koliko zbog svrhe koncerta, toliko, i još više, zbog samih sudionika!

Nakon koncerta, za goste iz Zagreba, Grada i Županije i organizatora, u restoranu Izgradnje d.o.o. vlasnik, gospodin Juro Prskalo, priredio je domjenak, na kojem se okupilo oko pedesetak uzvanika...

Iako je na početku programa nastupilo pet govornika, to su bili doista kratki, pozdravni govori koji su dodatno pojasnili svrhu samog koncerta. Uz ovo svakako treba istaknuti da je sav prihod od ulaznica namijenjen Zakladi za stipendiranje studenata i da je Uprava Dvorane ustupila prostor besplatno pa je na taj način pridonijela prikupljanju većih novčanih sredstava u ovoj humanoj akciji.

Poseban prinos jesu dakako novčani prilozii poduzetnika. Oni su, naime, dosad uplatili više desetaka tisuća kuna. No kako prikupljanje novčanih sredstava nije završeno samim završetkom koncerta, nego je ostavljena mogućnost uplate do jeseni, prikupljena sredstva bit će znatno veća. Po završetku ove akcije, na jesen, objavit ćemo i imena darovatelja i visinu uplaćenih priloga!

PODRUŽNICA OSIJEK

PROMOCIJA UDRUGE U OSIJEKU

U organizaciji osječke podružnice UBH "Prsten" u petak, 25. siječnja 2008. svečano je promoviran uspješan rad "Prstena". Tako su u Šećeranskom domu

predstavljene dosadašnje aktivnosti i postignuti rezultati te ambiciozni projekti koji su pred Udrugom, a o kojima su govorili predsjednik Udruge, Ilija Tolić, prof. dr. sc. Drago Šubarić, predsjednik podružnice u Osijeku te drugi ugledni članovi Udruženja. Među uzvanicima je bio i župan Osječko-baranjske županije Krešimir Bubalo, koji je pozdravio rad Udruge, a nazočna je bila i povjerenica Vlade RH za Osijek, Danijela Lovoković.

Tijekom svečanosti promoviranja posebno je istaknuta važnost povezivanja poduzetnika i intelektualaca okupljenih u Udruzi te poticanje međusobne suradnje sa ciljem pokretanja zajedničkih projekata u Hrvatskoj i BiH, što će biti jedna od temeljnih zadaća trgovačkog društva Prsten grupa d.o.o. Večer promocije i druženja je obilježila i svečana dodjela stipendija studentima koji su postigli zapažen uspjeh tijekom studija. Tom prigodom je potpredsjednik podružnice u Osijeku i član UO Zaklade Prsten Marko Pipunić, predstavio Zakladu istaknuvši važnost potpore učenicima i studentima na putu do znanja i obrazovanja.

KUD Kralj Tomislav iz Tolise uvećao je cjelokupan događaj predstavivši običaje Bosanske

Posavine. Vrsnu izvedbu upotpunile su tradicionalne nošnje koje su oduševile sve nazočne. Svečanost je upotpunio i nastup mlade glazbene umjetnice Sanje Volić iz Sarajeva te tamburaškog sastava Lyra iz Osijeka.

PODRUŽNICA MALI LOŠINJ

Aktivnosti podružnice u 2008. godini

PIŠE: Dragan Lozančić, predsjednik podružnice

Sastanak članova Udruge održan je 19. ožujka 2008. godine. Tada je predsjednik izvijestio članstvo o aktivnostima Udruge na razini centrale UBH-a, s osvrtnom na osnivanje Zaklade "Prsten", koja je osnovana sa ciljem stipendiranja studenata i učenika - Hrvata iz BiH. Članovi Udruge također su izviješteni o sadržaju i zaključcima Gospodarskog foruma za BiH koji je održan u Zagrebu, pod pokroviteljstvom Caritasa Republike Hrvatske.

Sastanak članova Upravnog odbora Podružnice Mali Lošinj i dijela članstva održan je 19. travnja 2008. godine. Na sastanku je:

- formiran Odbor za gospodarstvo u sljedećem

sastavu: predsjednik - Ivan Lukić, potpredsjednik - Robert Antičević te članovi: Ivica Sterpin i Božo Vucić,

- izabran i novi član Upravnog odbora Danijel Kljajić. On je zamijenio Zorana Kljajića koji je napustio Mali Lošinj i odselio u Zagreb.

Neformalno druženje članova Udruge u prostorijama restorana "Dalmacija" u Malom Lošinju, kojeg vodi član Udruge Luka Banović podrijetlom iz Bosanske Posavine, održano je 3. svibnja 2008. godine.

Tom prilikom Odbor za gospodarstvo Udruge Podružnice Mali Lošinj, donio je odluku o prikupljanju sredstava koja bi se donirala za potrebe opremanja jedne kapelice u Bosanskoj Posavini. Na druženju je predložen i raspravljen plan organizacije obilježavanja godišnjice postojanja Podružnice Mali Lošinj.

Ljubav, humanost i dob

Svojim prekrasnim i moćnim glasom ganula je i oduševila slušatelje diljem svijeta, 40 godina suvereno je vladala pozornicama svijeta, a humanitarnim radom pomogla je mnogim ljudima. Svojim pjevačkim sposobnostima - dar koji je, kaže, dobila od Boga - zaslužen se nalazi uz bok s Mariom Callas, Ceciliom Bertoli, Renatom Tebaldi, među najboljim svjetskim opernim pjevačima svih vremena

PIŠE: Ivana Kolovrat

Koliko je dojmpljiva izvedba i scenska pojava Gertrude Munitić svjedoči oduševljen i buran pljesak koji je diva dobila nakon više od dvadeset godina od posljednjeg nastupa pred domaćom publikom na pozornici splitskog HNK. Srce joj je lupalo kao da će iskočiti. Emocije su bile presnažne. Do kraja se uspjela suzdržati da ne zaplače. Ova sposobnost suzdržavanja od suza kada je najganutija prati Gertrudu čitav život, a pokazatelj je karakterne snage. Svojim nastupom na pozornici izaziva i sreću i tugu, ali iznad svega oduševljenje. Isto tako, tisuću puta se našla licem u lice pred toliko teškim životnim situ-

acijama, kada su suze samo čekale da poteknu. Tada se Gertruda smiješila, šalila, pjevala; bodrila je i hrabrila djecu oboljelu od leukemije, djecu zarobljenu u vihoru rata, davala im snagu da se bore i izdrže glad, žeđ, rane od granata. Danas je ostvarila svoju davnu želju i doselila se u Zagreb gdje se brzo uhvatila u koštac s brojnim poslovima. Vitalna, kakva jest, u planu nema dokolicu. Studentima i diplomiranim pjevačima daje sate koloraturnog pjevanja. I sama još održava brojne koncerte.

Čudo od diteta

Gertruda Marija Magdalena Munitić, zvana Beby rođena je u Omišu. Majka joj je podrijetlom Austrijanka, a otac vrstan tenor koji je godinama pjevao u

zboru Hrvatskog kazališta u Splitu i dirigirao uspješnim amaterskim zborovima Omiša i Dugog Rata. U osnovnoj školi sve je zadivila prirodno čistim koloraturama. Roditelji su je upisali u muzičku školu, a od osme godine nastupala je u crkvi Sv. Duje. O njoj se tada pričalo da je "čudo od diteta". Sa šest godina postala je članica dječjeg kazališta i sa sestrom Ivankom je učila balet i pjevanje. U dječjem kazalištu Titovi mornari tada su nastupali i Boris Dvornik, Ivica Vidović i Zdravka Krstulović. Svi su stasali u domaće i međunarodne zvijezde. Do osamnaeste godine nastupila je u operi "Ero s onoga svijeta" Jakova Gotovca, "La Boheme" Giacoma Puccinija i u opereti Ive Tijardovića "Mala Floramy" gdje je utjelovila lik djevojke s našega mora, tako da će joj se teško pronaći premca. U to vrijeme dobivala je honorare s kojima je mogla sebi priuštiti poneku sitnicu, haljinu, šal. Obitelj Munitić nije bila imućna i može se reći da su kao i mnoge umjetničke obitelji bili više gladni nego siti. Ustrajna i disciplinirana diplomirala je i završila Music school u klasi prof. Petra Markovića. Godine 1962. je angažirana u Osijeku, a 1972. prelazi u Sarajevo gdje je postala sarajevska primadona, s više od 30 godina staža. Za usavršavanje glasa u milanskoj Scali u klasi prof. Pedrazollija kod kojeg su se školovale Maria Callas i Doti Dalmonte dobila je 1973. i 1974. stipendiju Talijanske vlade.

No iznimnu karijeru u obitelji ostvarila su sva djeca Munitić. Sestra Ivanka-Herzi Marsden živi i radi niz godina u Americi kao klasična primabalerina, pedagog i koreograf, te prva dama "The State Ballet of Rhode Island" i umjetnička direktorica vlastite baletne škole. Brat dr. Ante Braco Munitić, prodekan je na Po-

Prota Gertrude Munitić

HUMANOST
KOJU JE
CIJELOG ŽIVOTA
ISPOLJAVALA
PREMA
ONIMA KOJI
SU JE TREBALI
IZAŠLA JE IZ
PLEMENITOSTI
SRCA I DUŠE
OVE DUHOVNO
SNAŽNE
ŽENE. ONA
JE HEROINA
NAŠEG DOBA

morskom fakultetu u Splitu i Dubrovniku. Izvrsno svira trubu.

Na pozornicama svijeta

Kao sarajevska primadona redovito je nastupala na svim vodećim opernim scenama bivše Jugoslavije, Europe

i drugih dijelova svijeta. Od Italije, Njemačke, Belgije, Češke, Slovačke, Rusije, Francuske, Meksika do SAD-a. "Kad sam bila mlada moja želja je bila doći u Zagreb, ali ni Sarajevo mi nije bio loš izbor jer sam bila na nekoliko sati od rodne kuće." U najvećem te-

atru Latinske Amerike "Bella Sates", u ulozi Gilde iz Verdijevog "Rigolleta" ostvarila je neviđene ovacije i izazvala oduševljenje. Nesvakidašnjim scenskim temperamentom, lijepim glasom sigurnih koloratura, muzikalnošću i lijepim izgledom ostvarila je niz neponovljivih vrhunskih kreacija u opernim ulogama. Briljira kao Norina u "Don Pasqualeu" Donizettija, kao Rosine u "Seviljskom brijaču". Jedna je od najboljih Violetta u Verdijevoj "Traviatti". Vrhunac karijere ostvaruje briljantnim likom Lucije u "Luciji od Lamermora". Uz ploču opernih arija koje je snimio Jugoton Zagreb, a Croatia Records objavila istu kompilaciju na CD-u, snimila je i zbirku starogradskih pjesama. Za televiziju je snimila popularnu seriju "Karadžo", TV operu "Il Filosofo ali matrimonio" od Galupija, operetu "Mala Floramy" Ive Tijardovića i operu Mane Jarnovića "Doma i u buži". Iako je proputovala i osvojila svijet, uvijek se vraćala domaćoj publici koju je posebno voljela. Svesrdno se trudila opernu umjetnost približiti širokoj publici, i onoj koja inače ne sluša operu, rudarima, radnicima, jednom riječju - svima. Dok je na pozornici briljirala, u srcu je nosila jedno vrijeme veliku tugu. Kad je kao mlada umjetnica radila u Osijeku, svoju kćer Ana Mariju ostavila je majci i ocu na čuvanje u Splitu. Iako je znala da će od njenih roditelja dobiti neizmjernu ljubav, u sebi je skupljala suze zbog odvojenosti, koja je potrajala do kćerkine šeste godine. "Naknadu" za bol iz mladosti doživjela je kroz odnos prepun ljubavi s unučicom Martinom.

Ljubav i poznati trač

Gertrudina iznimna ljepota plijenila je pozornost novinara i fotografa. "Fotografi su stalno zvali i snimali me. Oduševljavalo ih je što sam na svakoj fotografiji drukčije izgledala. U bivšoj Jugoslaviji bila sam osoba koju su najviše snimali i koja je bila na najviše naslovnica. No svoju ljepotu nikad nisam koristila za dobivanje uloga, nisam je bila ni svjesna. Kao mala sam bila debeljuškasta i mama me uvijek zaobilazila u dijeljen-

ju hrane, a ja sam tražila svoj dio i nisam se dala smesti”, kazala nam je. Iza nje je život prepun događanja. Dva puta se udavala. Iz prvog braka ima obožavanu kćer, no prvi suprug nikad nije pokazao interes za svoje dijete. U ljubavi nije tražila interes, uvijek je ljubila koga je srce htjelo: iskreno. Gertrudin veliki štovatelj i obožavatelj bio je i predsjednik Jugoslavije Josip Broz Tito. Nakon jednog koncerta sjedili su zajedno na večeri. Šarmantni i druželjubivi, Tito i Gertruda su se brzo sprijateljili i raspričali o svemu. Sutradan se u novinama počelo špekulirati da je nova izabranica Titovog srca. Zbog toga joj je bilo krajnje neugodno, ali nije htjela ništa demantirati da ne bi napravila veću štetu nego korist. Tito ju je nakon toga još 14 puta pozvao da pjeva na događanjima na kojima je bio prisutan. Titova supruga Jovanka se nikad nije pobunila, i sama je bila njena obožavateljica i čestitala joj na divnom pjevanju, na što je diva posebno ponosna.

Jedno jaje 30 maraka

Davno prije početka rata u Sarajevu Gertruda Munitić je posjećivala djecu oboljelu od leukemije na Kantridi u Rijeci. Prije prvog susreta sve se u njoj skamenilo, ostajala je bez zraka i razmišljala: “Ajme majko, kako ću ja to!” Hrabro je ušla u sobu, nasmiješila se, pozdravila djecu, pjevala im i razgovarala s njima. Od tog susreta redovito je obilazila bolesnu dječicu da ih ohrabri, da vidi osmijeh na njihovim licima. Na, žalost veliki broj te djece je umro od teške bolesti.

Kantrida ju je, kaže, pripremila za rat u Sarajevu. Kada su počele pada-

ti granate htjela je samo spasiti svoje dijete iz ratnog vihora. Nakon toga, u sebi je osjetila drugi poriv. Ostati u Sarajevu i pomagati ljudima na bilo koji način. Granate su padale po cijele dane, a Gertruda nikad nije bila u skloništu, osim ako bi čuvala djecu svojih susjeda koji su morali odlaziti na posao. Jednog dana palo je preko tisuću granata i u skloništu joj je dotrčala mala susjeda. Izbezumljeno joj je viknula: “Teta Gertruda ja više ne mogu izdržati, dajte mi jedan visoki C!” Pjevačica je momentalno reagirala i ispustila takav visoki C kakav, kaže, ne zna hoće li ikad više moći ispustiti. Svi su se ukipiti. Nekoliko minuta svima je zvonilo u ušima. Nije se čula eksplozija granata! Ljudi su je zvali “svjetlost Sarajeva” - “Luce Sarajeva”, jer je pjevala i održavala koncerte za djecu kad god je stigla. Veliki broj humanitarnih koncerata, u ratu i poslije rata održala je u suradnji s HKD-om Napredak. Sudjelovala je u velikom koncertu organiziranom povodom 100 godina Napretka.

U ratu je pjevala za čokolade, mlijeko, kruh. Jedno jaje tada je koštalo 30 maraka, paketić kave 120 maraka. Nikad joj kava nije bolje prijala nego u zatišju granata, kada bi se skupilo susjedstvo. Svu ušteđevinu koju je imala u kući potrošila je za hranu. Rat ju je financijski osiromašio i uništio, duhovno podigao na nedostižno postolje. U ratu je uganula članak dok je spašavala dijete na ulici ispred snajpera. Nikad nije ostajala u kući. Taj dan joj se nije izlazilo. No kako je dobre sile vode u životu i ovaj put je izašla i ispred zgrade sarajevskog kazališta ugledala je preplašenu majku i

Ivo Tijardović je smatrao da je njena interpretacija u “Maloj Floramye” nenadmašna

U MILANU
JE PROVELA
GODINU
DANA NA
USAVRŠAVANJU
KOD PROF.
PEDRAZOLLIJA
KOJI JE
PODUČAVAO I
SLAVNU MARIU
CALLAS

U Supetru na otoku Braču s Josipom Brozom Titom 1977.

Sa slavnim
violinistom
Mehuninom

dijete na meti snajpera. Ne razmišljajući skočila je prema djetetu i povukla ga na sigurno. Slomljene noge počela se penjati uz stepenice i pala. Doktor joj je rekao da je sam Bog čuva kad je dotad nije ništa pogodilo. Morala je ležati 40 dana. Tih dana Sarajevo je doživjelo najjače napade i da zbog noge nije morala ležati, sigurno bi tada nastradala.

Duhovni preporod u ratu

“Do tada sam o sebi razmišljala kao o mi-mozi. Znam da imam snažan karakter i jaku volju. Uvijek sam živjela disciplinirano zbog svoje profesije. U svojevrsnoj karanteni. Čuvala glasnice, pazila što jedem, nisam se izlagala rizičnim situacijama. U ovom ratu trudila sam se da dam sve od sebe. U ratu možeš poginuti

svaki dan i to prihvatiš kao normalnu stvar. Tijelo nam je dano da ga koristimo na najljepši mogući način. Kroz nas djeluje naša duša. Uvijek sam razmišljala da mi je Bog dao takav glas da bih ljudima “pokazala” dio božanske energije. Materijalno nisam bogata žena, ali sam u okviru svojih mogućnosti uvijek pronalazila načine da pomognem drugim ljudima i zbog toga se smatram duhovno vrlo bogatom i sretnom ženom.

Humanitarni rad

Gertruda je imala veliki poriv da pomaže ljudima u nevolji, a sa željom se našlo i dovoljno vremena da se posveti onima koji su u nevolji najnemoćniji: djeci. Oduvijek je imala poseban senzibilitet i povezanost s djecom. Kad se šeće ulicom i čuje dijete kako plače, ona zastane, nasmiješi se djetetu i pita ga zašto plače. Šarmom i jednostavnim pristupom dječjem problemu na rasplakanom licu djeteta ozari se smijeh, a poprati ga zahvalan pogled nemoćnog roditelja. Predsjednica je Humanitarne organizacije za brigu i prava djece “Naša djeca” Bosne i Hercegovine, vicepredsjednica 1. dječje ambasade na svijetu za kulturnu etiku. Članica je Crvenog međunarodnog križa, i UNICEF-a (nominirana je za ambasadora UNICEF-a zbog svoje umjetničke djelatnosti, iznimnog humanitarnog doprinosa u ratnom Sarajevu, u borbi za prava djece). Dobitnica je Zlatne pločice Radio TV Coridor 1994. godine za Ženu godine, 1997. godine dobila je priznanje Zlatnu povelju lige humanista iz Philadelphije, 1998. godine dobitnica je “Zlatne ruže mira” tzv. Bosanskog Oskara. Američki biografski institut uvrstio ju je u IV. ediciju Međunarodnog adresara najistaknutijih ličnosti svijeta. Ova biografija nalazi se u svim bibliotekama svijeta. Dobitnica je 6. aprilske i 27. julske nagrade. U 2006. godini uručen joj je zlatni ključ Grada Sarajeva za umjetnički i humanitarni doprinos. Za kraj Gertruda nam je poručila: Umjetnost i humanizam su nedjeljiv pojam. U svakoj povijesti naroda mogle su opstati sa svojim univerzalnim vrijednostima istine. Život je igra, igravimo je! Sve će proći osim dobra koje si učinio. To je cilj našeg postojanja. A mi našoj srčanoj lavici, ovom prilikom, na dan 30. srpnja želimo SRE-TAN ROĐENDAN!

Kao grofica
Marica

Susret *gospodarstvenika* u Kreševu

Kreševo je nakon rata doživjelo pravi gospodarski procvat, a tajnu uspjeha ovog gradića u Srednjoj Bosni članovima Udruge "Prsten" otkrili su ljubazni domaćini sastanka - obitelj Stanić

PRSTEN

U Kreševu je 30. svibnja 2008. održan radni sastanak članova upravnih tijela Udruge "Prsten".

Uspješnom sastanku prethodilo je ugodno druženje uz dobrodošlicu organizatora i domaćina, poznate kreševske obitelji Stanić, čiji su članovi braća Zvijezdan i Goran također članovi Udruge. Uz kapljicu vina i bogatu trpezu, na kojoj su bili posluženi kreševski specijaliteti, čelni ljudi Udruge "Prsten" i njeni prijatelji razmijenili su novosti, nasmijali se anegdotama, a polako su otvarali i teme vezane za djelovanje Udruge.

Službeni dio razgovora prisutni su nastavili za stolom kada je predsjednik Udruge "Prsten", dr. sc. Zvonko Biljecki, zahvalio obitelji Stanić na dobrodošlici i pozivu u "srce Bosne" te naglasio da su upravo ovdje ideje i akcije Prstena najpotrebnije. Glavne teme o kojima se razgovaralo, ali i donijeli zaključci bile su: lokalni izbori u BiH, povećanje članstva u Udruzi te povećanje broja učenika i studenata, stipendista Zaklade Prsten.

Istaknuto je da je Udruga na početku

bila fokusirana na kvalitetu, ali sada je potreban aktivan pristup u omasovljavanju Udruge i povećanju broja članova, što se očekuje od svakog sadašnjeg i budućeg člana. Spomenu to je i formiranje Foruma mladih koji je već okupio popriličan broj mladih Hrvata iz Bosne i Hercegovine. Dosadašnjim podružnicama bi se u skoroj budućnosti trebale pridružiti nove, a čuli su se i prijedlozi za organiziranje ograna na području Zagrebačke županije te suradnja s brojnim kulturno-umjetničkim društvima i udrugama u Hrvatskoj.

Aktualne teme i obilazak Kreševa

Iznimno aktualna tema na ovom susretu bili su lokalni izbori u BiH koje je Središnje Izorno Povjerenstvo BiH raspisalo za 5. listopada 2008, a koji su ključni za opstanak Hrvata u BiH. Postoje mnoge zablude glede mogućnosti glasanja. Pravo glasa imaju svi punoljetni građani, državljani BiH, bez obzira imaju li CIPS-ovu osobnu ili ne, odnosno nalaze li se na teritoriju BiH ili su u inozemstvu. Svi koji su u inozemstvu mogu glasati i poštom za

POSILIJE
SASTANKA
I OBILASKA
KREŠEVAČKE
CRKVE I
SAMOSTAN-
SKOG MUZEJA,
DOMAĆINI
SU PRIREDILI
VEČERU NA
KOJOJ JE
PJEVAO DUŠKO
KULIŠ

što se moraju prijaviti SIP-u i priložiti potrebne dokumente. Rok za prijavu poštom je 22. srpnja 2008., a za one koji imaju CIPS-ovu kartu 21. kolovoza 2008. U temelje svoga djelovanja u svezi izbora, Udruga si je postavila dva prioriteta zadatka: podsjetiti Hrvate iz BiH na važnost ovogodišnjih izbora i potaknuti političke stranke da se organiziraju u samo jednu hrvatsku izbornu listu. Zaključeno je da će Udruga pružiti maksimalnu pomoć u organizaciji prijave birača i pri tome ih podučiti da glasanjem ne gube prava u RH.

Zaklada Prsten, složili su se svi prisutni, predstavlja hvaljevrijedan projekt kroz koji Udruga potvrđuje svoju viziju i vrijednosti, stoga je nezaobilazna tema svih susreta čelnih ljudi u Udruzi. Cilj Zaklade je pomoći i potaknuti obrazovanje, a time dugoročno i zapošljavanje, učenika i studenata koji će stečena znanja upotrijebiti za daljnji razvoj prostora na kojem žive - Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Zaklada prvenstveno stipendira učenike i studente kojima je financijska pomoć potrebna, djecu poginulih branitelja HVO-a te osobito nadarene učenike i studente. Ambicija je povećati broj stipendista sa sadašnjih 33 na bar 100 što će se pokušati dostignuti različitim planiranim projektima. Jedan između tih je i koncert u Lisinskom 19. listopada 2008. koji će i ovoga puta biti humanitarnog karaktera. Osim toga u tijeku su dogovori za organizaciju aukcija stvari poznatih osoba koja bi se trebala održati početkom iduće godine, a organizirat će se i zajedničko druženje zakladnika i stipendista. Službeni dio sastanka završio je također

U KREŠEVU DJELUJE ZAKLADA "FRA GRGO MARTIĆ" ZA POTICANJE KNJIŽEVNOG STVARALAŠTVA

Zakladom. Naime, Anto Stanić, predsjednik Upravnog odbora književne zaklade "Fra Grgo Martić" predstavio je zakladu, čiji cilj je poticanje književnog stvaralaštva, te poboljšanje materijalnog položaja književnih stvaralaca. Ova fundacija osnovana je u rujnu 2006. godine u Kreševu, a osnivač je "Stanić grupa". Iako mlada, zaklada iza sebe ima zavidne uspjehe i promocije na književnim sajmovima www.fragrgomartic.com.

Nakon radnog sastanka, gosti su posjetili kreševsku crkvu i samostanski muzej, gdje je fra Franjo Čalaga

upoznao prisutne sa zanimljivom poviješću kreševskog kraja. Ugodno iznenađenje bio je domjenak sa čašicom domaće rakije i prvim ljetosnim trešnjama, koji je priredio gvardijan fra Ivan Pervan. Druženje se nastavilo na imanju obitelji Stanić na Gajicama. U hladovini zelenih krošnja gosti su još jednom nazdravili dosadašnjem uspješnom radu Udruge i planovima za budućnost, a potom se opustili uz pjesmu poznatog pjevača Duška Kuliša, od te večeri člana Udruge Prsten, opernog pjevača Ivice Šarića te drugih gostiju iz javnog života.

OPĆI PODACI I GOSPODARSKI RAZVOJ DANAS

Općina Kreševo nalazi se u Središnjoj Bosni u Srednjobosanskom Kantonu/Županiji, zauzima prostor od 150 km², a graniči općinama: Kiseljak, Fojnica, Konjic i Hadžići.

Grad Kreševo smješten je uz obale rijeke Kreševčice na nadmorskoj visini od 640 m. Karakteriziraju ga srednjobosanska arhitektura, zelenilo, čistoća i mir. Prema popisu iz 1991. godine općina je imala 6700 stanovnika, od čega su 2700 žitelji grada Kreševa, a ostali dio puka živi u 27 sela. Prema istom popisu općina je imala 1920 kućanstava. Po nezvaničnim podacima iz 2003. godine Općina Kreševo imala je 4008 stanovnika od čega je 3218 Hrvata ili 80% te 790 Bošnjaka ili 20%.

Trenutačno u općini postoji 70 gospodarskih društava, a obrtnika, trgovinskih i turističko-ugostiteljskih uslužnih djelatnosti ima oko 130 s tim da i proizvodni kao i uslužni sektor ima stalnu tendenciju rasta razvojem postojećih i otvaranjem novih kapaciteta. U postojećim poduzećima zaposleno je oko 1000 djelatnika, a neuposlenih je oko 600 osoba. Od značajnih gospodarskih resursa bitno je navesti najvažnija poduzeća koja su nosioci razvoja u općini:

a) Industrija

- Tvornica za proizvodnju mesa i mesnih prerađevina "MIS Stanić";
- Tvornica za proizvodnju stiropora "EPS Laštro";
- Tvornica otkivaka i kovanog alata "ČELIK d.o.o.";
- Tvornica za proizvodnju suhe žbuke "STAMAL";
- Tvornica za proizvodnju žbuke "Miličević d.o.o.";
- Tvornica za proizvodnju spužve "Čaltex";
- Poduzeće za proizvodnju metalne galanterije "Čoto" d.o.o.
- Poduzeće za proizvodnju prometne signalizacije "Buljan Ceste" d.o.o.
- Poduzeće za proizvodnju i distribuciju lima i limene galanterije "Limprodukt" d.o.o.

b) Primarna drvna industrija

Na području općine rade tri drvoprerađivača u primarnoj obradi drveta, tj. bazirani su samo na proizvodnju poluproizvoda, ali općenito je mišljenje da je potrebno takvu proizvodnju dignuti na jedan viši nivo gdje bi se proizvodili gotovi (finalni) proizvodi od drveta kako za domaće potrebe tako i za izvoz.

(Izvor: www.kresevo.info)

DISTRIBUTER KVALITETE

Tvrtka Stanić d.o.o. započela je s radom 1994. godine i u relativno kratkom roku prepoznata je kao vodeći distributer prehrambenih proizvoda.

Naša je misija omogućiti potrošačima adekvatnu dostupnost prehrambenih proizvoda svjetski poznatih i domaćih brandova vrhunske kvalitete, osiguravajući istovremeno visoku kvalitetu aktivnosti distribucije na svim razinama lanca dobave. Uspješnom provedbom misije, tvrtka Stanić zauzela je konkurentnu poziciju na tržištu distribucije prehrambenih proizvoda, te zahvaljujući dobro postavljenoj strategiji bilježi kontinuirani rast u svom poslovanju. Sedam distribucijskih centara – Zagreb, Osijek, Rijeka, Pula, Zadar, Split, Dubrovnik omogućavaju uspješnu provedbu zadanih ciljeva, a 5 maloprodajnih jedinica „GASTRO CENTRI“ i vlastita pakirnica odgovor su na zahtjeve tržišta i specifične potrebe kupaca.

Posebnu pažnju tvrtka Stanić poklanja investicijama ulažući maksimalne resurse u infrastrukturu, logistiku, operativne sustave, zaposlenike, te u inovativna rješenja kako bi u svakom trenutku bili sposobni odgovoriti na potrebe tržišta. Postojeći i budući klijenti i potrošači predstavljaju najvredniji vanjski potencijal stoga tvrtka Stanić kontinuirano vodi brigu o njihovim potrebama.

Kontinuirana prisutnost na popisu najuspješnijih hrvatskih poduzeća rezultirala je i nagradom Hrvatske Gospodarske komore Zlatna Kuna za 2006. godinu.

STANIĆ GROUP INDUSTRY

STAMAL

Gradite kvalitetno

Proizvođač:

KGM d. o. o Zaluka bb, 47280 Ozalj, RH, Tel/fax: +385 47 73 11 52
D.D "BARIT" KREŠEVO Resnik bb 71260 Kreševo BiH, Tel: + 387 30 807 079

Tramošnica

Davno nekad kao dijete slušao sam iz prikrajka stare ljude kako uz čašicu i lulu znadoše reći za Tramošnicu: “Ovo ti je pravi zemaljski raj!” Danas poslije svih ovih apokaliptičnih događanja sinovi i unuci tih istih ljudi negdje daleko u svijetu potjerani iz Tramošnice sanjaju snove “o izgubljenom raju”

PIŠE: fra Valerije Stipić

Agresija JNA na ovo pitomo mjesto u Bosanskoj Posavini, koji su mnogi radi njegove materijalne kulture nazivali Mala Švicarska, učinila je ono isto što je zmi-ja napravila u Edenu. U mjesecu kolovozu 1992., kad se crna avet agresije nadvila nad župe: Donju Tramošnicu, Gornju Tramošnicu, Turić i Srednju Slatinu, četiri katoličke župe koje brojaše cca 7 tisuća Hrvata, ostale su bez ijednog stanovnika punih sedam godina. Strani su ovom plodnom kraju od stotinjak četvornih kilometara tvornički dimnjaci kao i baruštine koje rađaju oblake komaraca.

O povijesnom razvoju kraja

Prolaskom lateralnog kanala zamukli su žablji orkestri. Plodna tramošnička ravnica oslobođena poplava postade pravi Misir. Svršetak 17. i početak 18. stoljeća bio je presudan za ove krajeve, a osobito za Tramošnicu. Naime, princ Eugen Savojski po povratku iz Sarajeva poveo je uz ostale, i ovaj puk za sobom u prekosavske krajeve. Ovi su krajevi ostali, tada, stotinjak godina pusti i prazni. Imadoše naši pradjedovi iz Livna, Duvna i Kupresa i oka i uha i srca za “Obećanom zemljom Tramošnicom” u koju zrno nije palo, a da nije donijelo plod, zemljom koju pravovremeno zalijevaju plodne kiše, miluju blage zrake sunca, a kristalno bistra i zdrava voda prolazi na samo kojih pet metara ispod plodnih ravnica.

I kao nekoć Izraelcima na putu u Obećanu zemlju, otvori Gospodin našim pradjedovima ne jedan nego dva izvora ispod padina Majevice zvani Buba i Vodica, dva oka koji daju napitak putniku namjerniku kao led hladnu i kao suzu bistru vodu. Opjevaše je i mlada djevojačka grla:

“mila majko al sam ožednila, sa Bubana vode poželila” ili “oj Vodico vodo najmilija, kod tebe me zavol Ilija”.

A na patron župe, Gospu od anđela, kad se deset tisuća hodočasnika skupilo oko Gospine crkve, a vode nije bilo, sirotinja je imala šansu za bogatu dnevnicu. Donosila se voda i prodavala. Naravno, najažurniji je bio Cigan Mujo. Brzo je trčao nizbrdo jer su kante bile prazne, ali s punima i k tome uzbrdo je išlo teže. Kad je došao među svijet bio je glasniji od fratarar, vičući: “Evo vode ledene, ne bio ja Mujo ako

nije s Bubana.” Božja neizmjerena dobrota prekri ovu pitomu ravnica zelenim šumama, a plodna polja davahu tone duhana i stotine tona kukuruza i pšenice. Brnuo se Otac nebeski i za duhovnu stranu svoga stada. Poslao im je prve vjerovjesnike, siromašne sinove svetoga Franje koji već više od 700 godina čuvaju povjereno stado u zgodno i nezgodno vrijeme od “gladnih vukova” i “lukavih hijena”. Tko ne zna za ime mučenika fra Lovre Milanovića iz Sarajeva kojeg na pastoralnom zadatku ubi iz kubure u selu Turić begov čuvar šuma Mujo Arnaut 1807. godine, ili za ime franjevačkog pripravnika fra Mate Kristića kojeg četnici ubiše u selu Grab 1944., fra Josipa Cigića i druge. Sveta je ova zemlja jer je zalijevana krvlju mučenika, znojem vrijednih ratara, a nadasve molitvama dobrih i Bogu odanih vjernika. U potvrdu ovom govori i činjenica da je Tramošnica, samo u novije vrijeme

INTERESIRA NAS
PROŠLOST OVIH
KRAJEVA PRVO
U ŠIREM, A
ONDA U UŽEM
SMISLU RIJEČI.
POVIJEST
GOVORI I
ISKOPINE
POTVRĐUJU
DA SU PRIJE
ISUSOVA
ROĐENJA OVDJE
ŽIVJELI ILIRI

**RAZRUŠENE
KUĆE SVJEDOČE
O TUŽNOJ, NE
TAKO DALEKOJ
PROŠLOSTI**

imala više od dvadeset živih svećenika i tridesetak časnih sestara. Iznjedrile su ih obitelji u kojima je Bog bio iznad svega, a njegove zapovjedi pravilo svakodnevnog života.

Naziv mjesta i arheološke iskopine

Ovom kratkom povijesnom refleksijom želim napraviti makar i plitku sondu u ovu svetu hrvatsku i k tome katoličku grudu znajući da ona zaslužuje mnogo, mnogo više. Svaka-ko, da nas u prvom planu zanima ovaj pomalo čudan toponim "Tramošnica". Prema narodnoj predaji, a ona rijetko griješi, riječ Tramošnica došla bi od dvije ilirske riječi TRAM-OŠUS=balvan-slama, a to znači kuće od balvana pokrivene slamom. Možda i ilirska riječ "ČREŠNJA"=trešnja nam je privlačna, jer Tramošnica obiluje tim slatkim i dragim plodovima.

Kako su franjevci "Bosne Srebre" imali svoje sjedište u Kraljevoj Sutjeski, a dobro su znali latinski jezik te su tako ovoj ravnici dali ime "TRANS MONTENS" što bi na hrvatskom jeziku

značilo: tri brežuljka, jer Tramošnica leži na tri brežuljka: Brdo, Kolotrk i Mionica, barem svojim južnim dijelom.

Miješanjem istih kao i miješanjem drugih plemena s jedne i druge strane rijeke Bosne, nastao je novi narod koji je naselio krajeve između rijeka Tinja na istoku, Save na sjeveru i Tolise na zapadu zvan Bosanska Posavina. Istu povijesnu činjenicu potvrđuju brojne iskopine. I slavni Rimljani, uz ostalo, imadoše svoj put preko Tramošnice, Gornje Skakave za Tuzlu i dalje. I donesoše sa sobom kršćanstvo koje je prihvaćeno od zatečenog življa. I tako nastade jedan novi konglomerat naroda u vjerskom i nacionalnom smislu. I ostade ovdje sve do dolaska Hrvata u ove krajeve.

Krajem 4. i početkom 5. stoljeća tresli su se temelji Rimskog carstva. Uzdrmano je unutrašnjim, a osobito vanjskim faktorima. Njegove sjeverne granice osvojiše Vizigoti, a iza njih nekoliko decenija kasnije, predoše Dunav i Dravu Ostrogoti od kojih ne bijahu pošteđeni ni ovi kraje-

vi. Mnoge iskopine, prema prof. Franji Kristiću, govore o njihovom nešto kraćem boravku na ovom podneblju. Ova burna stoljeća okončana su dolaskom Avara i njihovim teškim porazom od cara Heraklije koji je osnovao nekoliko kneževina među kojima se spominje, za nas najvažnija, Posavska Hrvatska. S ponosom ističemo da su u tu kneževinu spadali i ovi naši krajevi s drevnim župama Usora i Soli.

Doseljeni Hrvati su djelomično potisnuli starosjediocima, a djelomično se s njima asimilirali. U potvrdu ovim tezama isti profesor, uz ostale, spominje veoma važan lokalitet na području Tramošnice, a u narodnoj predaji se naziva Džudovsko groblje u selu Grab. Kako se samo malo zavrilo u utrobu ove nekad velike površine, može se na osnovu iskapanog zaključiti da su svi spomenuti narodi ovuda prodefilirali. Kako se ispod ove površine zemlje nalaze bogate naslage šljunka mještani su ga eksploatirali i njime nasipali seoske putove. Vraćajući se iz škole mještani Anto Kristić oko 1920. go-

OBNOVLJENE KUĆE VRAĆAJU NADU U POVRATAK

dine vidio je kako su radnici Marko Zovkić i Matoška Dubravac iskopali poveću ploču s nepoznatim natpisom. A kako ju ne znadoše pročitati, baciše ju i zatrpaše. Velika šteta. Na istom lokalitetu iskopani su i drugi predmeti kao metalne kugle, narukvice, koplja, rimski novci... Dakle, svi do sada pronađeni predmeti jasno nam govore o prohujalim vremenima, seobama kao i narodima koji su ovdje živjeli, o njihovoj vjeri i civilizaciji.

Hrvatske minduše iz 8. ili 9. st.

Profesor arheologije g. Brano Belić vršeći iskopavanja na samo jednom grobnom humku na spomenutom Džudovskom groblju pronašao je ljudske kosture, ali s rukama uz tijelo što je jasan dokaz da nisu još primili kršćanstvo. Uz iste kosture nađeni su i lonci s bijelim pepelom što govori da su to obiteljske gobnice umrlih koji su spaljeni, što kršćani nisu činili u to vrijeme. Kopajući temelje za mjesnu ambulantu 1981. godine pronašli smo dvije lubanje, manju i

veću tj. mušku i žensku. Kraj manje tj. ženske našli smo dvije minduše čije se tipične fotografije nalaze u knjizi prof. Josipa Horvata: KULTURA HRVATA KROZ 1000 GODINA. U dodatku iste knjige na stranici 26 uz fotografiju minduša stoji sljedeći natpis: "tipične hrvatske naušnice iz 8. ili 9. stoljeća". Sretni smo da ih posjedujemo, da se identične naušnice nalaze u muzeju u Kninu, a osobito smo radosni da smo ovdje duboko pustili korijenje, da na ovoj grudi nismo skorojevići. Ove minduše su eklatantan dokaz da smo ovdje, ako ne od 6. ili 7. stoljeća, ali sigurno od 8. ili 9. i da ne dopuštamo da se s nama licitira kao s jeftinom robom. Krajevi Bosanske Posavine, a s njima i Tramošnica, nepobitna je činjenica, bili su sastavni dio Hrvatske države za kraljeva Tomislava, Krešimira, Zvonimira i njihovih nasljednika. Bili smo, jesmo i zauvijek ćemo ostati samo Hrvati sa svojom tisućljetnom kulturom, katoličkom vjerom koju smo životom i krvlju svjedočili u zgodno i nezgodno vrijeme, a osobito za vri-

jeme osmanlijske vlasti. Nije nimalo neskromno reći da smo ovu dragu nam grudu zemlje, svaku stopu, zalijevali stoljećima svojom krvlju. A ona nam obilno uzvratila dobrim kršćanskim obiteljima, požrtvovnim očevima i mučenicama majkama, brojnim svećeničkim i redovničkim zvanjima. Oni su bili i ostali najljepše cvijeće ovih živih žrtvenika. Božje oko je budno bdjelo nad ovim perivojom, slalo u pravo vrijeme sinove sv. Franje koje vjerni puk ne bez važnog razloga proziva obiteljskim imenom "UJACI". I pjesnik kaza: kuda Turčin sa čordom (sabljom), tuda fratar s torbom da utješi i suzu obriše.

I tako je to bilo sve do 1992. godine kada nas jeftino odbaciše kao staru krpu, pa danas, kao rastjerano jato ptica tovarimo u tuđem svijetu počev od Gunje, Bošnjaka i Županje do Novog Zelanda. Samo rijetki povratnici, sve starija populacija, imaju sreću prosuti svoje kosti na groblju Okruglić koje, vele, datira iz doba bosanskih banova. Komu je to trebalo?!

Mladen Petrić: Vatreni idu daleko

Još kada je imao pet godina treneri su uočili talent dječaka koji je pokazao iznimnu vještinu u igri s loptom. Sve što je tada znao naučio je od starijeg brata Josipa koji ga je prihvatio, onako maleckog, za svog ravnopravnog suigrača i naučio osnovama "druge najvažnije stvari na svijetu"

PIŠE: Ivana Kolovrat

FOTO: Tomislav Balija

Hrvatskog nogometnog reprezentativca i napadača Borussije Dortmund, Mladena Petrića, posjetili smo u Termama Čatež u vrijeme priprema, uoči posljednje utakmice s Mađarskom prije odlaska na Europsko prvenstvo u Austriju i Švicarsku. Naša ekipa pripremala se u mirnom okruženju, a nakon jednog popodnevno treninga Mladen Petrić se rado odazvao pozivu da za svoje Posavljake i sve bosanske Hrvate, čitatelje časopisa "Prsten" izdvoji malo vremena za razgovor i fotografiranje. U niz izvrsnih, svjetski priznatih i uspješnih sportaša koje smo Vam predstavili na stranicama časopisa "Prsten" nogometaša Vedrana Čorluku i tenisača Ivana Ljubičića, sretni smo što možemo pridružiti i Mladena Petrića u kojeg su, nakon ozljede Eduarda da Silve, uperene sve nade naših navijača.

Obitelj Petrić, otac Petar, majka Antunka sa sinovima Josipom i Mladenom, napustila je rodne Dubrave daleke 1983. godine i otišla "trbuhom za kruhom" u švicarski gradić Neuenhof. U Švicarskoj je rođen najmlađi brat Tihomir. Mali Mladen imao je samo dvije godine kada se obitelj preselila, no ljubav prema rodnom kraju nije nikad bila upitna. Svake godine za vrijeme ljetnih praznika posjećivao je baku, stricu i rodbinu u Dubravama. Posljednji put, u rujnu 2007. godine iskoristio je treninge hrvatske reprezentacije za kvalifikacijske utakmice da obiđe svoje najdraže u Dubravama. Obitelj, također, često obilazi svoju kuću koju su sagradili u Vinkovcima.

O Mladenovu starijem bratu Josipu upućeni govore da je bio izvanredan igrač s velikim potencijalom te, da ga život nije odvuкао od nogometa, pitanje je tko bi danas bio bolji igrač. Mladen nam je zdušno potvrdio priču. Rekao je kako je sve što je znao kao mali, naučio od brata. Kad je imao pet godina Mladen je počeo igrati za nogometni klub Neuenhof. Tamo je igrao do 14. godine kad prelazi u seniorsku prvu ekipu. Zbog mladosti morao je proći liječnički pregled, nakon kojeg su mu odobrili igranje za seniore. S petnaest godina prelazi u nogometni klub Baden, a posljednju godinu u klubu ig-

**SRCE MI
"ZAIGRA"
KAD SLUŠAM
NAVIJANJE
HRVATSKIH
NAVIJAČA. TO
SE NE MOŽE
USPOREDITI NI
SA ČIM**

rao je za seniore, kad se njegova karijera "seli" u švicarski prvoligaš Grasshoppers, gdje se zadržao pet sezona i osvojio dva prvenstva. Njegov prelazak u suparnički FC Basel 2004. godine, priča nam Mladen, nisu svi prihvatili s oduševljenjem i tada mu nije bilo nimalo lako. Bivši navijači su bili razočarani transferom, a novi su ga u početku malo dočekali. No to se brzo promijenilo, Petrićev klub osvojio je švicarski Kup i prvenstvo, a njegov status se vidljivo popravio. Uskoro postaje miljenik pub-

like te je proglašen najboljim igračem i najboljim strijelcem švicarske lige. Odlična igra Mladena Petrića u Baselu bila je presudna za poziv da se priključi Vatrenima u pripremama za kvalifikacijske utakmice za EURO 2008.

Potpora obitelji i navijača s tribina

Ma gdje igrao, ubrzo postaje jedan od omiljenih igrača među navijačima i fanovima. Kako je otupio srca basel-

NAŠA
REPREZENTACIJA
BEZ IZGUBLJENE
UTAKMICE
DOGURALA JE DO
ČETVRTFINALA
GDJE JE
NESRETNOST ISPALA
OD TURSKE
MOMČADI

ovih navijača koji ga nisu u početku prihvatili tako je, u kratkom vremenu i u Dortmundu postao igrač Borussia. Kakav je osjećaj igrati pred nekoliko desetaka tisuća ljudi Mladenu je odavno poznato jer na stadion FC Basela, kad se igraju utakmice dolazi oko 30 tisuća gledatelja, a u Njemačkoj dolazi na utakmice oko 70 tisuća navijača pa su doživljaj i atmosfera još intenzivniji. Mladen nam je priznao da mu srce najviše "zaigra" kad sluša "grmljavinu" hrvatskih navijača jer ga tada obuzimaju posebni osjećaji.

Uz navijače na terenu i brojne obožavatelje, nemjerljivu radost Mladenu pružaju roditelji i braća koji, koliko god je moguće, odlaze na stadion i bodre svog mezimca. Dok je igrao u Švicarskoj roditelji su redovito gledali svaku utakmicu s terena, a danas, kad im obaveze to dopuste, putuju u Njemačku. Mladenova majka je domaćica i posvetila se brizi za sinove i kućanstvo, otac cijeli život vrijedno radi kao radnik u skladištu. Stariji brat Josip zaposlen je u banci, a mlađi Tihomir gradi karijeru nogometnog trenera i sa 22 godine već je trener seniorima momčadi Neuenhofa jer je s juniorima imao zapažene rezultate.

Zahvaljujući multijezičnosti zemlje u kojoj je odrastao Mladen govori pet jezika i još dva razumije, ali slabije govori. Uz materinji hrvatski govori njemački, retoromanski, engleski, talijanski, a razumije dobro francuski i španjolski. U Švicarskoj je 2003. godine upoznao i ljubav svog života, Grkinju Despinu. Jedno vrijeme živjeli su zajedno u Zürichu, do transfera u Borussia, kad su preseli-

li u Dortmund. Kako im klub nije pomogao oko pronalaska smještaja, sretna okolnost je bila što su u isto vrijeme u grad stigli Robert i Anica Kovač pa su Mladen i Despina živjeli kod njih dva mjeseca dok nisu našli svoj dom. Čvrsta ljubav urodila je vjenčanjem u općini, a crkveno će pričekati na dolazak bebe koju očekuju u rujnu. Baš kao u filmu "Moje grčko vjenčanje", nasmijao se Mladen. Samo što je njega grčka obitelj mladenke odmah odlično prihvatila, ispričao nam je i dodao da su Grci i Hrvati sličnog temperamenta i nije osjetio nikakve različitosti u nazorima i odgoju među njima.

Srce vatreno...

Europsko prvenstvo 2008. će, nadamo se, obilježiti najbolje momčadi među kojima su svakako i naši momci. Nakon napornih treninga i utakmica u matičnim klubovima, cilj ovih treninga je u kratkom roku pripremiti igrače za prvenstvo kako bi pokazali najbolje. Za dobar uspjeh najvažnije je samopouzdanje igrača kao i psihološka priprema.

Svaki igrač je individualan slučaj, a tajna uspješnog trenera je da svakom igraču zna pristupiti i kazati pravu stvar. Nekog treba riječima potaknuti, neke uputiti, a izbornik Slaven Bilić to odlično radi, kaže Mladen. I u tom je možda tajna uspjeha našeg izbornika koji je nedavno proglašen drugim najboljim trenerom svijeta od međunarodne organizacije za nogometnu povijest i statistiku. Jako smo motivirani, imamo potencijal i možemo iznenaditi. Samo da svi budu zdravi, idemo do kraja, poručio nam je mladi lav Petrić.

Svojim vjernim
navijačima Mladen
strpljivo potpisuje
dresove

MLADEN PETRIĆ, HRVATSKI NOGOMETNI REPREZENTATIVAC

Rođen je 1. siječnja u Dubravama kod Brčkog u BiH. Od 2007. godine igra na poziciji napadača s desetakom na leđima za njemačkog prvoligaša Borussia Dortmund. U prvoj sezoni postigao je odličnih 19 golova. Zahvaljujući drugom mjestu u njemačkom Kupu Borussia je osigurala mjesto u Kupu UEFA. U juniorskim klubovima nastupa od 1986. do 1996. u FC Neuenhofu, a od 1996. do 1998. u FC Badenu. Iz Badena prelazi u prvoligaša Grasshoppers iz Züricha za koji je nastupio 114 puta i postigao 30 golova. U FC Grasshoppers igra do 2004. kada odlazi u FC Basel uz odštetu od tri milijuna eura. Za Basel je odigrao od 2004. do 2007. za švicarsku ligu i za Kup UEFA više od 70 utakmica i zabio 39 golova. Za hrvatsku reprezentaciju debitira u prijateljskoj utakmici protiv Južne Koreje 2001. godine, ali standardni igrač postaje 2006. godine nakon što ga je izbornik Slaven Bilić, zadovoljan igrom u Baselu, priključio ekipi za kvalifikacijske utakmice za Europsko prvenstvo u 2008. u Austriji i Švicarskoj. Dosad je odigrao 11 međunarodnih utakmica i postigao pet golova. U kvalifikacijskoj utakmici protiv Andore s rezultatom 7:0 postigao je četiri pogotka. A zvjezdani gol u kvalifikacijama, koji je našu publiku odveo u euforiju, a englesku reprezentaciju izbacio s EP-a, postigao je u Wemblyju, hramu engleskog nogometa.

Kako međusobno RAZGOVARAMO

Malo toga u našim životima je sveprisutno i neprekidno kao komunikacija. Počinjemo već u majčinoj utrobi, a trag ostavljamo i nakon smrti. Poruke koje izmjenjujemo mogu biti verbalne (riječima) i neverbalne (pokretima ruku, izrazom lica, očima, držanjem tijela, vanjskim izgledom itd). Verbalne se temelje na dvije komunikacijske vještine: slušanje i govorenje. Iako se uglavnom trudimo biti dobri govornici, sposobnost slušanja je ništa manje zahtjevna i predstavlja pravo umijeće. Po mišljenju većine autora, najveći dio komunikacije odvija se neverbalno. Budući da je sugovornici uglavnom nisu svjesni i da je ne mogu kontrolirati, ocjenjujemo je vjerodostojnijom i pridajemo joj veći značaj. (Podignuti prst je prijetnja, a suzne oči su tuga ma kakve riječi ih pratile.)

Zbog izrazite složenosti i sveobuhvatnosti komunikacije, nad njom ponekad, a neki i često, gubimo kontrolu i ona se od sredstva sporazumijevanja pretvara u oblik povređivanja i oružje za ratovanje. Pa i stvarni ratovi počinju kada se naljute pregovarači i vode se da bi se oni "ohladili". Za to vrijeme, međusobno se ubijaju ljudi koji nisu ljuti jedni na druge.

Što opterećuje komunikaciju?

Da bismo se voljeli, moramo biti zadovoljni s našim odabirom. Naime, u životu smo neprekidno u situaciji da biramo. Ako smo zadovoljni sa svojim izborom onda nam se javlja samoljublje. U protivnom osjećamo krivnju, nelagodu i sram. Te emocije uništavaju naše samopoštovanje i nagrizaju naše samoljublje.

Pretpostavka za odabir je neovisnost. To je temeljna ljudska potreba i njezin gubitak doživljavamo kao ugroženost. Prva reakcija na ugroženost uvijek je strah. Nagonska reakcija na strah je bijes. U komunikaciji ga usmjeravamo prema

PIŠE: Mijo Marić, prof. Savjetovalište za psihološku pomoć "Drugačiji pristup"

DA BISMO
SE DOBRO
OSJEČALI
MORAMO
BITI DOBRO
SA SOBOM.
DOSLOVCE
TO ZNAČI DA
MORAMO SEBE
VOLJETI

izvoru za koji osjećamo da je odgovoran što nam je uskraćena vlastita moć i nadzor i to izaziva neslaganje, svađu ili sukob. Bijes nam daje osjećaj moći. Pruža nam privid da upravljamo situacijom slobodni i neovisni, a zapravo nas navodi da gubimo nadzor. To nam izaziva novi val straha koji se ponovo pretvara u bijes. Kada uđemo u taj krug više nismo u komunikaciji nego u svađi.

Bijes možemo usmjeriti prema sebi ili prema drugima. Prema sebi ga usmjeravamo kada vjerujemo da smo odabrali ili postupili krivo. Tada se ne sviđamo sami sebi. Ako je takvo ponašanje učestalo i dugotrajno ono vodi u depresiju. Bijes usmjeren prema onima za koje vjerujemo da nam ugrožavaju slobodu izbora vodi u sukob. Ukoliko su, kod određene osobe sukobi učestali i intenzivni, govorimo o agresivnoj osobi. Lako ih prepoznamo. Oni su drski, glasni, grubi, nepristojni, sve znaju i o svemu imaju sud. Kažemo da se s njima ne može razgovarati. To što su takvi prema nama, uglavnom ništa ne govori o nama jer oni ne poštuju ni sebe. Njihovo ni-

ske samopouzdanje ne dopušta im da se opuste jer osjećaju stalnu ugroženost. Zbog svoje ranjivosti oni navlače masku grubosti i pokušavaju otjerati "neprijatelja". Vjeruju da je uvijek netko kriv za nešto i zato stalno žele biti u pravu. U kriznim situacijama hvata ih panika i tada postaju izrazito agresivni prema sebi (samokažnjavanje) ili drugima (kažnjavanje).

Kako poboljšati komunikaciju?

Budući da uglavnom ne možemo mijenjati druge, ostaje nam da radimo na vlastitim promjenama. Počnimo s povećanjem razine samopouzdanja. Što smo snažniji osjećat ćemo se manje ugroženima i to će nas činiti pristupačnijima. Samo snažne i neovisne osobe mogu popustiti, pomiriti se i pružiti oprostaj. Za dobru komunikaciju je važno da se sugovornicima obraćamo kroz poštovanje, otvorenost i povjerenje. Na taj način stvaramo pretpostavku da nam se uzvraća istom mjerom, a to je pravi put za dobre odnose. Nastojimo ne govoriti o ljudima nego o njihovim djelima, ali i tada iskažimo svoje mišljenje, a ne sud. Ne kritizirajmo jer kritike ne mijenjaju ljude. Kada to radimo onda ih kažnjavamo. Pohvale sugovorniku podižu razinu samopouzdanja i čine ga opuštenijim. Razriješimo neslaganja i rasprave tako što ćemo drugu osobu navesti da situaciju sagleda s našega stajališta. Tako će shvatiti da ne napadamo nju nego pokušavamo olakšati sebi. U razdoblju jačega stresa dobro je rješavanje problema ostaviti za neko bolje vrijeme. I na kraju, naš narod kaže da lijepa riječ i željezna vrata otvara.

Razgovori određuju naše dnevno raspoloženje i noćno spavanje. Pojedine pamtimo dugo, neke jako dugo, a izrazito ugodne i neugodne i čitav život. Učinimo da i mi i naši sugovornici u sjećanju imamo što više ugodnih.

Zovko-GRUPA d.o.o.

Tvrtka Zovko Žepče d.o.o. temelj je grupe "Zovko" koja broji 15 poduzeća, a zapošljava 1290 osoba u Hrvatskoj te 1250 u Bosni i Hercegovini

Vlasnik Zovko-Grupe, Ivica Zovko pokrenuo je 1978. godine privatni posao s autoprijevoznikom djelatnošću. Godine 1982. uključuje se u međunarodni promet kao davalac usluga prijevoza, a 8. siječnja 1990. registrirao je svoje prvo poduzeće PP Stella i iste godine kupio pet autocisterni te se počeo baviti prijevozom nafte i naftnih derivata. Godinu dana poslije registrirao je poduzeće TTP Zovko i sagradio svoju prvu benzinsku crpku u Brankovićima kod Žepča. Danas Zovko ima 14 benzinskih crpki u BiH, a devet u Hrvatskoj. Tvrtka Zovko Žepče d.o.o. temelj je grupe "Zovko" koja broji 15 poduzeća, a zapošljava 1290 osoba u Hrvatskoj te 1250 u Bosni i Hercegovini.

Uspješnim poslovanjem istog stvarale su se nove vrijednosti, proširivale djelatnosti, gradili novi objekti i zapošljavali novi djelatnici. Poduzeće je i danas vlasnik većine nepokretne imovine u grupi "Zovko". S obzirom da su se iz okrilja ovog poduzeća odvajala poduzeća s različitim djelatnostima, koja rade kao samostalna, "Zovko" d.o.o. danas ne vrši usluge za vanjske korisnike nego je servis drugim poduzećima iz grupe u pogledu zajedničkih poslova vezanih za planiranje, marketing, investicije, službe zajedničkih poslova i sve drugo vezano za poboljšanje imidža kompletne grupe "Zovko".

Poslovanje u Hrvatskoj

Zovko-Transporti d.o.o. spada u Sektor prijevoza robe u međunarodnom (cijela Europa) i domaćem tržištu te zauzima vodeće mjesto u sklopu tvrtke Zovko-Zagreb. Vozni park sastoji se od 30 tegljača s poluprikolicama standardne izvedbe i poluprikolicama - cisternama. Tegljači su marke Iveco, Mercedes i Man, euro 1 i euro 2.

Zovko Hoteli već pet godina Zovko Hoteli sinonim su za zavidnu razinu usluge koja se može očekivati od renomiranog hotela sa 4 zvjezdice. U sastavu se nalaze hoteli Zovko Zagreb, Hotel Zovko Slavon-ski Brod, a u planu je izgradnja hotela Zovko Varaždin i Lučko te proširenje kapaciteta u Slavonskom Brodu do početka svjetskog rukometnog prvenstva u Zagrebu. U Zovko Hotelima možete iskus-

iti dobru stranu života, uživati u gastro specijalitetima domaće i inozemne kuhinje, vrhunskim hrvatskim vinima. Čak 600 m² dvoranskog prostora idealni su za organizaciju press-konferencije, prezentacije novih usluga i proizvoda, poslovne i edukativne tečajeve.

Poslovanje u BiH

Zovko Oil d.o.o. nastavlja tradiciju poslovanja s naftom i naftnim derivatima, što je i bila jedna od prvih i najvažnijih djelatnosti od samog osnivanja prvih poduzeća grupacije. U svom sastavu poduzeće ima: 14 benzinskih crpki; jedan motel; dva naftna terminala; tržišni centar s restoranom; veleprodajni centar; lanac maloprodajnih objekata; salon automobila s autoservisom; pilanu. Poduzeće je uskladilo poslovanje s međunarodnim normama ISO 9001:2000 i u svom poslovanju teži ka stalnom povećanju kvalitete usluga i zadovoljstva kupaca.

Zovko osiguranje d.d. Žepče osnovano je 30. 10. 2000. godine. Društvo je registrirano za obavljanje svih vidova osiguranja imovine i lica, izuzev životnog osiguranja, a registriranu djelatnost obavlja u sjedištu društva u Žepču kao i putem registriranih podružnica koje se nalaze u: Sarajevu, Tuzli, Mostaru, Zenici, Vitezu, Bihaću, Livnu, Orašju, Brčko Distriktu, Žepču i putem 34 ispostave na teritoriji cijele FBiH. Kvalitetu poslovanja potvrđuje certifikat koji smo dobili za sustav upravljanja kvalitetom po normi EN ISO 9001:2000.

Zovko-Transporti d.o.o. obavlja prijevoz robe u međunarodnom i domaćem prometu; održava motore te motorna i priključna vozila, prodaje nove i rabljene cisterne. Vrsta robe koja se prevozi je paletizirana roba na europskim paletama i naftom i naftnim derivatima.

Zovko-Metali d.d., poduzeće se nalazi u Ljeskovici, Žepče, neposredno uz regionalni put Žepče-Zavidovići. Poduzeće se bavi proizvodnjom poluprikolica - cisterni, izradom i montažom aluminijske stolarije i alukobond fasada, izradom metalnih silosa, podzemnih i nadzemnih spremnika, izradom i montažom čeličnih konstrukcija, tiskanjem, proizvodnjom antifrizi i tekućine za pranje vjetrobranskog stakla, destilirane vode, izgradnjom benzinskih crpki po sistemu "ključ u ruke".

Zovko-Gradnja d.d., poduzeće je osnovano 01. 04. 1960. godine i sve do 1992. godine je djelovalo pod nazivom "Gradina" Maglaj. U procesu privatizacije 1992. godine većinski vlasnik postaje tvrtka "Zovko" Žepče i od tada poduzeće radi pod nazivom "Zovko gradnja d.d." u okviru Zovko grupe.

MZ-Kamion d.o.o., poduzeće je osnovano 27. 7. 2004. godine. Ovlašteni su zastupnici IVECO S.p.A. Torino.

Zovko-Auto d.o.o. ovlašteni je trgovac i serviser vozila Škoda, s dvije poslovnice u Žepču i Busovači.

RMK-Inžinjer d.d. formiran od strane RMK Zenica kao radna organizacija od zajedničkog interesa za poslove: izrade, rekonstrukcije i modernizacije investicijskih objekata; transfer tehnologije; izradu investicijsko tehničke dokumentacije; konsalting i inženjering usluge. Od 2003. godine poduzeće djeluje u okviru grupe "Zovko".

Zenicatrans Zenica d. d. osnovana je 21. 3. 1958. godine. Poduzeće je raslo i razvijalo se usporedo s razvojem gospodarstva u regiji. Kroz dugogodišnju tradiciju "Zenicatrans" je izrastao u renomiranog prijevoznika roba u domaćem i međunarodnom cestovnom prometu. Danas poduzeće posluje u sastavu GRUPACIJE ZOVKO te raspolaže sa suvremenim voznim parkom.

Plamen d.o.o. i Plamen-Oil d.o.o. bave se maloprodajom nafte i naftnih derivata, maloprodajom robe široke potrošnje i ugostiteljstvom.

Krivaja Žepče d.o.o. poduzeće je opremljeno za izradu namještaja uz poštivanje svih suvremenih zahtjeva kvalitete i važećih standarda u oblasti drvne industrije. Smješteno je u gradu Žepču. **Izvor: www.zovko.com**

we think the way you need IT

poslovna IT rješenja za:
banke i financijske institucije
osiguranja
upravu i javni sektor
telekom
industriju i retail

Vaša pitanja, kritike, prijedloge i pohvale šaljte nam na e-mail adresu: prsten@udruga-prsten.hr ili na broj telefona 00385 1 639 6619.

U BiH i u Hrvatskoj postoji bogata scena najrazličitijih nevladinih udruga. Svi imaju projekte, traže novac za njih. Svugdje ista priča. Zašto da postanem član UBH "Prsten"? I kad bih postao član kako da ne budem samo pasivan promatrač već da aktivno sudjelujem u radu?

Pozdrav, Željko iz Travnika

Poštovani!

Ukoliko imate kakvih nedoumica tu smo da ih riješimo. Član Udruge "Prsten" postaje se uplatom članarine za fizičku ili pravnu osobu ukoliko na taj način želite participirati članstvu. Tim činom postajete punopravan i aktivan član UBH "Prsten". Nadalje, aktivno djelovati možete na mnogo načina. Ukoliko posjedujete znanje koje želite prenijeti djeci volonterski, mi vas možemo spojiti s djecom kojoj je to znanje potrebno. Godišnje, UBH "Prsten" ima nekoliko humanitarnih akcija za prikupljanje sredstava za stipendije koje dodjeljuje Zaklada "Prsten" i donacija medicinskih aparata, uređaja bolesnima i potrebitima pa Vas ovim putem pozivamo da se uključite u naše humanitarne projekte radom ili financijskom donacijom, ukoliko ste u mogućnosti na taj način pomoći. Kontaktirajte nas na broj telefona 00385 01 639 6618 i dat

ćemo Vam detaljnije informacije o svemu što Vas zanima, kao i uputiti na naše podružnice budući da nam se javljate iz Travnika.

U prošlom broju časopisa pročitala sam da je Udruga "Prsten" osnovala Zakladu koja je podijelila 30-ak stipendija. Kao studentica druge godine Ekonomskog fakulteta u Zagrebu zainteresirana sam da se kanidiram pa me zanima kada će biti novi natječaj za dodjelu stipendija. Kako sam rodom iz Zenice zanimaju me programi i projekti koje imate u udruzi za mlade ljude poput mene?

Marija iz Zenice

Draga naša čitateljice, pratite našu web-stranicu www.udruga-prsten.hr i studentske natječe za stipendije, jer već u rujnu ili najkasnije listopadu bit će raspisan natječaj za novi krug dodjele stipendija. Bit će nam drago da se okušate kao kandidat i želimo Vam uspjeh u daljnjem školovanju. Neke od ideja naših ambicioznih mladih članova su potpore studentima koji žele studirati izvan RH u smislu pomoći oko pronalaženja smještaja, kontakata s ljudima. Također se planira napraviti popis tvrtki, članica UBH "Prsten" koje će primati mlade ljude na praksu za

vrijeme školovanja tako da po završetku imaju znanje i iskustvo. Cilj je angažirati što veći broj mladih ljudi s njihovim potencijalima, idejama na znanstvenom, športskom i zabavnom planu. Vjerujemo da ideje neće ostati samo na papiru, već će projekti za mlađe generacije uskoro zaista i zaživjeti.

Prije godinu dana završila sam fakultet i od tada tražim posao. Pratim sve natječe za svoju struku što nije ponekad ni lako - kupovanje novina, internet, a kod kuće nemam kompjutor. Kakve su mi mogućnosti da pronađem posao preko Vaše Udruge?

Jadranka iz Odžaka

Draga Jadranka, s radošću Vas možemo obavjestiti da već nekoliko mjeseci na stranicama našeg portala postoji mogućnost da svi koji su zainteresirani: članovi i nečlanovi koji su u potrazi za poslom, objave životopise za potencijalne poslodavce. Nedavno su održane i radionice za korištenje informatičkog sustava RING, namijenjene u prvom krugu za pravne osobe. Kratka uputstva za korištenje RING-a naći će se i na samom web portalu, tako da će ga moći koristiti i oni koji neće biti u mogućnosti prisustvovati radionicama.

DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE "TOLIĆ"

**Dom za starije i nemoćne osobe "Tolić",
Ježdovečka 108/E, Ježdovec, 10250 Lučko**

**KONTAKTI Tel.: 6526-698, Fax.: 6553-466
e-mail: info@domtolic.hr**

**Ravnatelj - Jozo Tolić, Mob.: 098/221-595
e-mail: jozo.tolic@domtolic.hr**

Piriz - igra naših djedova

PRIREDIO: dr. sc. Tomislav Dubravac

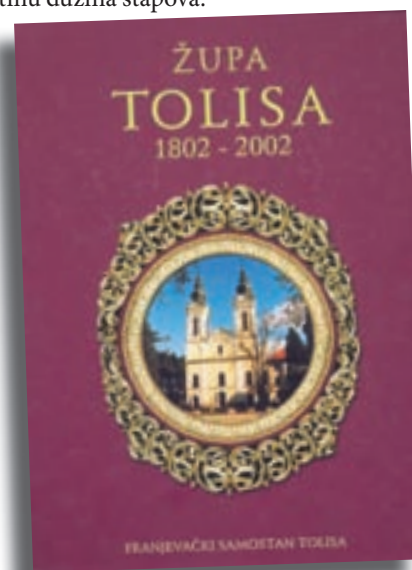
Stare narodne igre i običaje, koje su na današnji naraštaj prenijeli naši preci, nastojimo očuvati, održati što izvornijima i prenijeti na buduće naraštaje. Dokle god postoje stari narodni sportovi, postoje i naši preci koji su ih i utemeljili, postojimo mi. Jer, čuvajući prošlost gradimo budućnost. Igre su posebice bile popularne kod čuvanja stoke, što je nekada bilo temeljno zanimanje "izvanškolske aktivnosti" naše mladeži. Kako bismo Vas bolje upoznali s našom tradicijom, dajemo Vam kratak opis sportskih disciplina koje njegujemo. Za ovaj put donosimo tekst preuzet iz Monografije "200 godina župe Tolisa" o staroj igri - PIRIZ.

To je vrlo zanimljiva i zahtjevna igra. Ima svoje osobitosti, čari i ljepote. Ta čobanska igra imala je i svoja pravila. Tako se dobro znalo da štapovi moraju imati određenu dužinu. Deset dužina štapa zvalo se "trulja",

što je ponjava domaće radinosti otkana od krpica-tralja. Po pravilima za svaku "trulju" odbija se piriz i u tom slučaju ne smije se braniti da piriz dođe pod "babicu". U slučaju da piriz udari u kapu ili zapreg, tada to izgara, a igrač piriza može nastaviti igru. Hvatanje ili "učekivanje" piriza najčešće su radile djevojke, jer su one piriz, koji je bio valjkastog oblika, lakše "učekivale" u "zapreg" kako se nazivala kecelja.

Nešto kasnije pojavila se i nova igra piriza. U njoj je igralo manje igrača. Igralo se štapom dužine 60 cm. Njim se udario komadić drveta, dužine 3-5 cm. U samoj igri sudjelovala su dva igrača. Jedan je udario štapom piriz, dok je drugi pokušavao da ga uhvati. Drugi igrač tada baca piriz od onoga mjesta gdje ga je odbio igrač sa štapom prema "babici". Sama "babica" je štap zaboden u zemlju visine oko 50 cm. U slučaju da piriz padne bliže "babici" od dužine jednog štapa, a taj drugi igrač

ga ne uspije odbiti, prije nego se piriz umiri, tada bi se igrači izmijenili. Igra se nastavlja sve dok jedan od igrača piriza ne namiri stotinu dužina štapova.

"KLESARSTVO Stipe Lucić" je tvrtka sa dugogodišnjom tradicijom koju krasi najmodernija tehnologija sa vlastitim kapacitetima za rezanje blokova te obradu i montažu svih vrsta kamena. Osim ekskluzivnih granita i mramora, sada smo proširili asortiman sa mramorima i granitima iz Kine i Indije, po vrlo povoljnim cijenama.

Udruga bosanskih Hrvata "Prsten"
Pristupnica (za fizičke osobe)

Upoznat sam sa Statutom i ciljevima Udruge te želim postati njenim članom.

Ime i prezime: _____ JMBG (neobvezno): _____

Datum rođenja: _____ Mjesto rođenja: _____

Općina rođenja: _____ Država rođenja: _____

Zvanje: _____ Naziv poslodavca: _____

Adresa boravka:

Ulica i kućni broj: _____ Poštanski broj: _____

Mjesto: _____ Država: _____

Broj fiksnog telefona: _____ Broj mobilnog telefona: _____

Broj faksa: _____ E-mail adresa: _____

Internet stranice – http: _____ Mjesto: _____

Datum: _____ Potpis: _____

Pristupnicu molimo poslati

Poštom na adresu: UBH "Prsten", Maksimirska 103, 10000 ZAGREB ili

faksom na broj: ++ 385 1 2316434 ili

e-mailom na adresu: prsten@udruga-prsten.hr

Godišnja članarina za fizičke osobe: 50,00 kn

Za informacije u svezi pristupnice molimo zovite telefonom:

Kontakt: ++ 385 1 2316434

Udruga bosanskih Hrvata "Prsten" Marina Držića 6/III, Zagreb

Molimo uplatiti na br. žiro računa: 2390001-1100328241
kod Hrvatske poštanske banke

Hotel Zagreb

Vaš izbor za ugodan boravak u Dubrovniku

HOTEL ZAGREB
20000 Dubrovnik-Croatia
Šetalište Kralja Zvonimira 27

Tel: + 385 (0) 438-930
Fax: + 385 (0) 20 436 006
Rezervacije: + 385 (0) 20 436-500
www.hotels-sumratin.com
E-mail: hot-sumratin@du.t-com.hr

GEOFOTO

Geofoto Zagreb • Geofoto London
Geofoto Scandinavia • Geofoto Latinoamerica

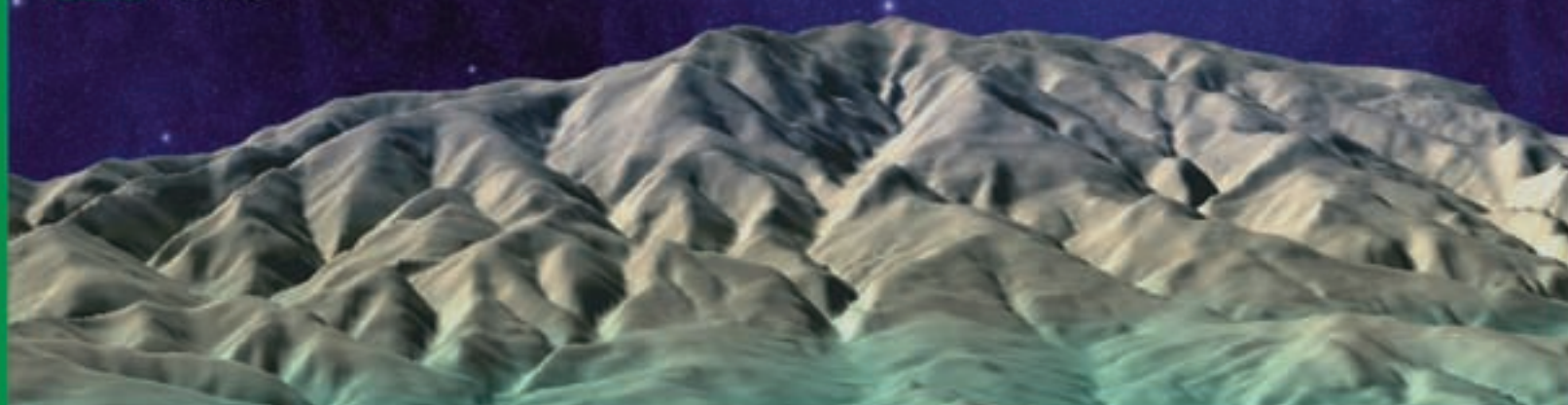
Geofoto d.o.o. hrvatska je tvrtka koja se bavi fotogrametrijsko – geoinformatičko – kartografsko – katastarskim djelatnostima. Tvrtka je s radom započela 1. rujna 1993. godine a, uz sjedište tvrtke u Zagrebu, osnovane su i tvrtke u Londonu - **Geofoto London**, La Pazu - **Geofoto Latinoamerica**, Oslu - **Geofoto Scandinavia**, Orašju - **Geofoto BiH**, podružnice u Osijeku i Dubaiju te sestrinske tvrtke Geofoto - International i InfoMax u Zagrebu. Glavne su djelatnosti Grupe aerofotogrametrijsko snimanje, dizajn i kreiranje geoinformatičkih sustava i rješenja, digitalna kartografija, analitička i digitalna fotogrametrija, katastarska izmjera te izrada topografskih i katastarskih baza podataka. Naše usluge odlikuje pošten i transparentan odnos prema klijentu, snažna informatička orijentacija i dugogodišnje domaće i međunarodno iskustvo. Za implementirani sustav upravljanja kvalitetom Geofoto posjeduje certifikat ISO 9001:2000.

U Geofoto grupi na najsuvremenijoj opremi radi 200-injak specijalistički osposobljenih djelatnika. Tvrtka posjeduje tri zrakoplova, CESSNA CITATION II, CHEYENNE I i TURBO PIPER AZTEC, opremljenih s VEXCEL UltraCam X digitalnim kamerama i kamerom LEICA RC 20/30. Geofoto većinom pruža usluge institucijama u Europi, ali i Centralnoj Americi, Bliskom istoku i Africi. Uz hrvatske državne institucije, poput Državne geodetske uprave i Ministarstva obrane, tvrtka radi i za vlade Albanije, Švicarske, Bjelorusije, Ukrajine, Mađarske, Italije, Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Nikaragve, Paname i Norveške, poglavarstva Grada Zagreba i Grada Rijeke te brojne agencije i tvrtke, kao što su Hrvatski centar za razminiranje, Hrvatske ceste, PlinaCRO, INA i Janaf.

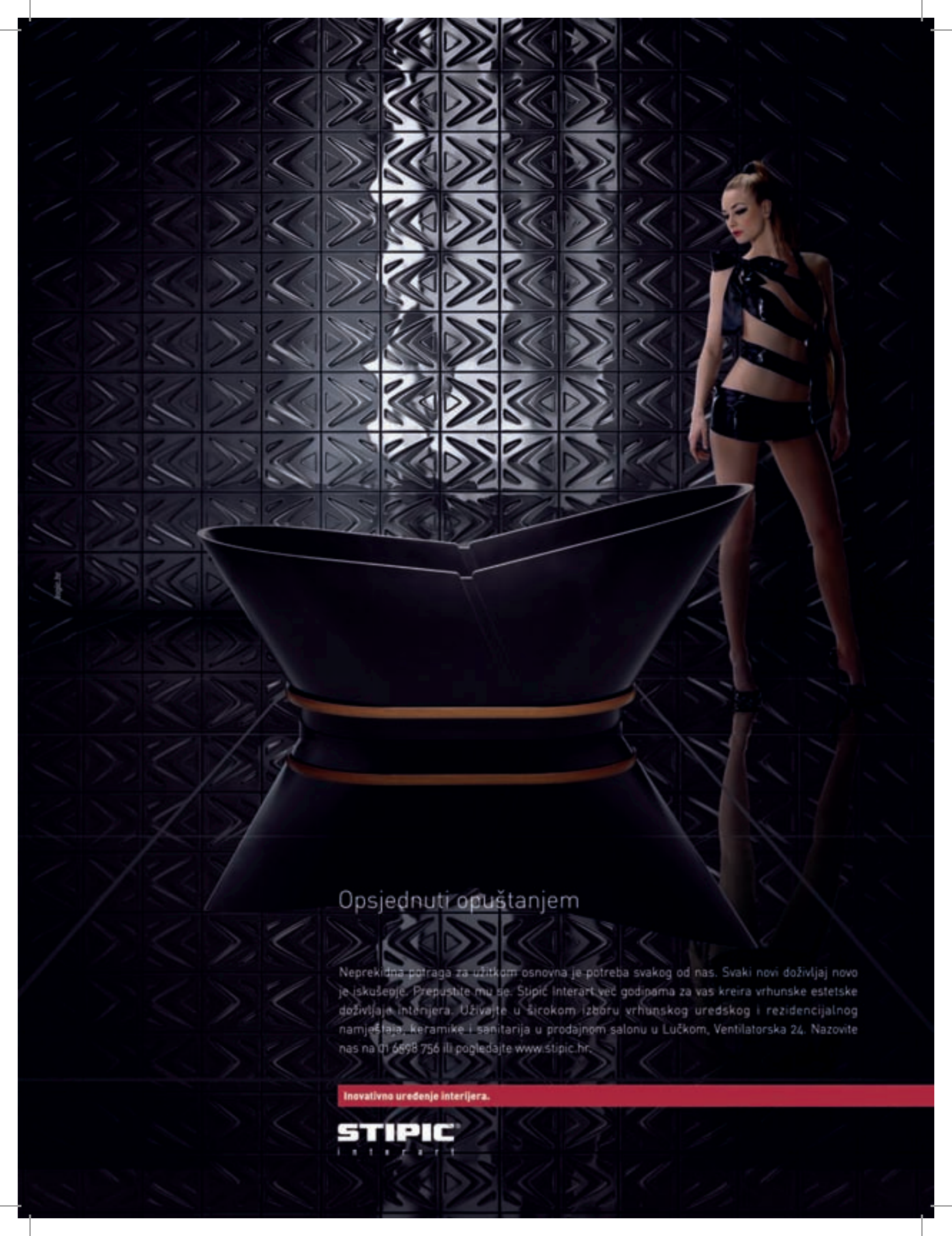

Same planet, different perspective

Geofoto d.o.o. • Buzinski prilaz 28, 10 010 Zagreb • tel. +385 1 6680 111 • faks. +385 1 6680 112

www.geofoto.hr

Opsjednuti opuštanjem

Neprekidna potraga za užitkom osnovna je potreba svakog od nas. Svaki novi doživljaj novo je iskušenje. Prepustite mu se. Stipić Interart već godinama za vas kreira vrhunske estetske doživljaje interijera. Uživajte u širokom izboru vrhunskog uredskog i rezidencijalnog namještaja, keramike i sanitarija u prodajnom salonu u Lučkom, Ventilatorska 24. Nazovite nas na 01 6698 756 ili pogledajte www.stipic.hr.

Inovativno uređenje interijera.

STIPIC
interart